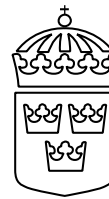

Regeringens skrivelse

2024/25:191

Redovisning av fördelning av medel från
Allmänna arvsfonden under budgetåret 2024

Skr.
2024/25:191

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 12 juni 2025

Ulf Kristersson

Jakob Forssmed
(Socialdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I denna skrivelse lämnas en redogörelse för förvaltningen av Allmänna arvsfonden och en redovisning av hur Arvsfondsdelegationen har fördelat stöd ur fonden under 2024. Vidare redogör regeringen för sin bedömning av Arvsfondsdelegationens verksamhet och utveckling samt analyserar fördelningen av stöd inom olika områden. I skrivelsen anges också den kommande inriktningen av stöd ur Allmänna arvsfonden och de områden som enligt regeringen ska prioriteras när Arvsfondsdelegationen beslutar om stöd.

Innehållsförteckning

- 1 Inledning6
 - 1.1 Allmänna arvsfonden6
 - 1.2 Arvsfondsdelegationen6
 - 1.3 Kammarkollegiet.....7
- 2 Förvaltningen av Allmänna arvsfonden7
 - 2.1 Allmänna arvsfondens rätt till egendom.....7
 - 2.2 Arv till Allmänna arvsfonden kan avstås8
 - 2.3 Influtna, utdelningsbara och utbetalade medel9
 - 2.3.1 Influtna medel.....9
 - 2.3.2 Utdelningsbara medel.....10
 - 2.3.3 Beslutade och utbetalade medel10
 - 2.4 Placeringsinriktning och avkastning.....11
 - 2.5 Kostnader för förvaltning och administration12
 - 2.6 Utvecklingsarbete.....14
- 3 Fördelningen av stöd ur Allmänna arvsfonden15
 - 3.1 Utgångspunkter för fördelning av stöd.....15
 - 3.1.1 Mottagare av stöd15
 - 3.1.2 Projektstöd.....16
 - 3.1.3 Lokalstöd.....16
 - 3.1.4 Krav på redovisning17
 - 3.2 Inkomna och beslutade ärenden 202417
 - 3.3 Bifalls- och avslagsbeslut 2024.....18
 - 3.4 Disponering av fördelade medel 2024.....20
 - 3.4.1 Fördelning av medel per stödform.....21
 - 3.4.2 Fördelning av medel per målgrupp.....22
 - 3.4.3 Geografisk fördelning av medel25
 - 3.4.4 Fördelning av medel per organisationskategori.....27
- 4 Projekt inom de av regeringen prioriterade områdena29
 - 4.1 Exempel på projekt inom de prioriterade områdena för vilka stöd har beviljats 202430
 - 4.1.1 Stärka barnens rättigheter30
 - 4.1.2 Öka delaktighet och stärka demokratin31
 - 4.1.3 Förebygga våld, mobbning och trakasserier31
 - 4.1.4 Stödja brottsoffer.....31
 - 4.1.5 Främja ett starkt föräldraskap.....32
 - 4.1.6 Främja psykisk och fysisk hälsa32
 - 4.1.7 Ökad delaktighet i kulturlivet.....32
 - 4.1.8 Främja etableringen på arbetsmarknaden33
 - 4.1.9 Stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning33
 - 4.1.10 Ökad delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättning34
 - 4.1.11 Stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering.....34
 - 4.1.12 Ökad jämställdhet och jämlikhet34

	4.1.13	Stärka inflytandet för barn och unga	35	Skr. 2024/25:191
5		Kontroll och granskning.....	35	
	5.1	Projekten kontrolleras i flera steg	35	
	5.1.1	Generella villkor för stöd ur Allmänna arvsfonden	35	
	5.1.2	Demokrativillkor	35	
	5.1.3	Kontroll inför beslut om stöd.....	36	
	5.1.4	Kontroll efter beslut om stöd.....	37	
	5.1.5	Lokalstödsuppföljning.....	40	
	5.1.6	Överlämnande av ärenden	40	
	5.2	Riksrevisionens granskning av Allmänna arvsfonden.....	40	
	5.2.1	Vidtagna åtgärder med anledning av Riksrevisionens granskning.....	41	
6		Uppföljning och utvärdering.....	42	
	6.1	Utgångspunkter för uppföljnings- och utvärderingsverksamheten.....	42	
	6.2	Uppföljning av projektens överlevnad.....	42	
	6.2.1	Bedömningsgrunder	43	
	6.2.2	Resultat från 2024 års uppföljning av projektens överlevnad.....	44	
	6.2.3	Vad påverkar projektens överlevnad?.....	44	
	6.2.4	Forskarens uppföljning av projektens överlevnad	45	
	6.3	Uppföljning av projekt ur ett jämställdhetsperspektiv.....	46	
	6.3.1	Könsfördelning bland projektledare i slutredovisade projekt.....	46	
	6.3.2	Jämställdhetsstatistik projektstöd	47	
	6.3.3	Jämställdhetsstatistik lokalstöd.....	47	
	6.3.4	Projekt riktade främst till flickor eller kvinnor.....	48	
	6.3.5	Projekt riktade främst till pojkar eller män.....	48	
	6.4	Uppföljning av målgruppernas delaktighet i projekt.....	49	
	6.4.1	Målgruppernas roller i planeringen av projekten.....	49	
	6.4.2	Målgruppernas roller under genomförandet av projektet.....	49	
	6.4.3	Målgruppernas roller i den fortsatta verksamheten efter projektslut.....	50	
	6.5	Uppföljning av projektens betydelse för målgrupperna.....	50	
	6.5.1	Projektstödet betydelse för målgrupperna.....	51	
	6.5.2	Lokalstödet betydelse för målgrupperna.....	51	
	6.6	Utvärderingsverksamheten	52	
7		Kommunikation och erfarenhetsspridning	52	
	7.1	Kommunikation.....	52	
	7.1.1	Allmänna arvsfondens webbplats	52	
	7.1.2	Allmänna arvsfonden i sociala medier.....	53	
	7.1.3	Allmänna arvsfondens nyhetsbrev.....	53	

	7.1.4	Allmänna arvsfonden i redaktionella medier.....	54
	7.1.5	Förtroende- och kännedomsmätning	54
	7.1.6	Informationsträffar	55
	7.1.7	Kommunikation riktad till målgruppen äldre.....	55
7.2		Erfarenhetsspridning	56
	7.2.1	Arvsfondsdelegationens och kanslistödets arbete med erfarenhetsspridning.....	56
	7.2.2	Organisationernas arbete med erfarenhetsspridning	57
	7.2.3	Effektstödet – ett nytt stöd för erfarenhetsspridning	58
8		Regeringens bedömning av Arvsfondsdelegationens verksamhet och utveckling.....	58
9		Inriktning och prioriterade områden 2025	65
	9.1	Allmänna utgångspunkter.....	65
	9.2	Funktionshinderspolitik.....	65
	9.3	Barnrättspolitik.....	66
	9.4	Ungdomspolitik.....	66
	9.5	Äldrepolitik	67
	9.6	Prioriterade områden	68
	9.6.1	De tretton prioriterade områdena.....	68
	9.6.2	Projekt som syftar till att stärka åtnjutandet av barnets rättigheter.....	68
	9.6.3	Projekt som syftar till att öka delaktigheten och stärka demokratin	69
	9.6.4	Projekt som syftar till att förebygga våld, mobbning och trakasserier.....	69
	9.6.5	Projekt som syftar till att främja arbete med att stödja brottsoffer.....	69
	9.6.6	Projekt som syftar till att främja ett starkt föräldraskap	70
	9.6.7	Projekt som syftar till att främja psykisk och fysisk hälsa	70
	9.6.8	Projekt som syftar till att öka delaktigheten i kulturlivet.....	70
	9.6.9	Projekt som syftar till att främja etableringen på arbetsmarknaden	70
	9.6.10	Projekt som syftar till att stärka åtnjutandet av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.....	71
	9.6.11	Projekt som syftar till att öka delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättningar	71
	9.6.12	Projekt som syftar till att stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering.....	71
	9.6.13	Projekt som syftar till att öka jämställdheten och jämlikheten	72

	9.6.14	Projekt som syftar till att stärka inflytandet för barn och unga.....	72	Skr. 2024/25:191
Bilaga 1		Resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys.....	73	
Bilaga 2		Tilldelade medel per organisation 2024	82	
Bilaga 3		Överlevande projekt	92	
		Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 juni 2025.....	120	

1 Inledning

1.1 Allmänna arvsfonden

Allmänna arvsfonden bildades genom ett beslut av 1928 års riksdag i samband med att arvsrätten begränsades. Kusiner och mer avlägsna släktingar uteslöts från arvsrätt, vilket ledde till att det allmännas arvsrätt utökades väsentligt. Skälet till begränsningen var en förändrad syn på arvsrätt. Kvarlåtenskap som inte övergick till en arvsberättigad släkting skulle i stället tillfalla en särskild fond, Allmänna arvsfonden.

Fonden regleras genom lagen (2021:401) om Allmänna arvsfonden och förordningen (2021:403) om Allmänna arvsfonden.

Fonden består av egendom som har tillfallit fonden genom bl.a. arv, gåva, testamente och ersättning från metallåtervinning.

Fonden har till ändamål att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar, äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Det görs genom att stöd fördelas ur fonden till sådan verksamhet.

Regeringen redovisar årligen till riksdagen hur fonden har förvaltats och hur stöd ur fonden har fördelats. Regeringen anger även årligen vilken inriktning stödet ska ha och vilka prioriteringar som ska gälla vid medelsfördelning ur fonden.

Huvudsakligen två förvaltningsmyndigheter har till uppgift att förvalta fonden och handlägga arvsfondsärenden, Arvsfondsdelegationen och Kammarkollegiet.

1.2 Arvsfondsdelegationen

Arvsfondsdelegationen beslutar om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden. Arvsfondsdelegationen ska ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd. Arvsfondsdelegationen har även till uppgift att informera om arvsfondens ändamål och fondmedlens användningsområde.

Arvsfondsdelegationen leds av en nämnd som består av en ordförande, en vice ordförande och högst sju andra ledamöter. Ledamöterna utses av regeringen. I delegationen ska såväl ledamöter från Regeringskansliet, varav en är ordförande, som andra ledamöter ingå. Majoriteten av ledamöterna ska vara personer som inte arbetar i Regeringskansliet. Ledamöterna i delegationen ska ha goda kunskaper om barn, ungdomar, äldre personer eller personer med funktionsnedsättning. Arvsfondsdelegationen är som utgångspunkt beslutsför när ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga ledamöterna är närvarande.

Arvsfondsdelegationen ska varje år före mars månads utgång lämna en verksamhetsberättelse till regeringen med en samlad redovisning av myndigheters stödgivning ur fonden som avser det senast avslutade räkenskapsåret. Arvsfondsdelegationens verksamhetsberättelse för 2024 lämnades till Regeringskansliet (Socialdepartementet) den 31 mars 2025 (S2025/00709).

Kammarkollegiet förvaltar Allmänna arvsfondens egendom som en särskild fond. Till Kammarkollegiets uppgifter hör därutöver att bevaka fondens rätt till egendom och utföra administrativa och handläggande uppgifter åt Arvsfondsdelegationen. Det senare innebär att Kammarkollegiet fungerar som kanslifunktion åt Arvsfondsdelegationen. Kammarkollegiets kostnader för att förvalta och företräda fonden, och fungera som kanslifunktion åt Arvsfondsdelegationen, finansieras med medel ur fonden. Under 2024 fick Kammarkollegiet belasta fonden med kostnader motsvarande ca 123 185 000 kronor för detta ändamål (Fi2023/03284).

Fonddelegationen, som utses av regeringen, är ett särskilt beslutsorgan för kapitalförvaltningen inom Kammarkollegiet. Fonddelegationen har i uppdrag att besluta om långsiktig placeringsinriktning, ramar och riktlinjer för hantering av risker och andra strategiska frågor för förvaltningen av Allmänna arvsfondens kapital. Fonddelegationen är sammansatt av personer med kompetens och lång erfarenhet inom kapitalförvaltning och närliggande områden.

Kammarkollegiet ska varje år, i samband med myndighetens årsredovisning, lämna en redovisning till regeringen för förvaltningen av Allmänna arvsfonden som avser det senast avslutade räkenskapsåret (se *bilaga 1* för resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys för 2024). Redovisningen till regeringen ska granskas av Riksrevisionen.

2 Förvaltningen av Allmänna arvsfonden

2.1 Allmänna arvsfondens rätt till egendom

När en person avlider utan att efterlämna maka, make eller närmare släktingar än kusiner och det finns egendom i dödsboet är Allmänna arvsfonden legal arvtagare i den mån egendomen inte har testamenterats till någon annan. Om den avlidne var änka eller änkling, tillfaller arvet fonden endast om det inte finns några arvsberättigade släktingar efter den först avlidna maken eller maken. En förutsättning för att dessa släktingar ska ärva är att de t.ex. inte har uteslutits från arv på grund av testamente eller att de inte tidigare har fått ut vad de är berättigade till.

Förutom genom arv kan fonden få egendom genom bl.a. gåva, testamente eller förmånstagarförordnande i försäkringsavtal. Fonden tillförs också eventuellt ekonomiskt överskott från återvinning av metallföremål som inte har förbränts vid kremering.

När det inte finns någon annan arvinge än fonden eller om fonden är testamentstagare ska Kammarkollegiet som huvudregel förordna en god man. Den gode mannen företräder fonden vid boutredningen och sköter det praktiska arbetet med dödsboet. Den gode mannen står under Kammarkollegiets tillsyn. Kammarkollegiets övergripande mål för denna del av verksamheten är att dödsbon ska avvecklas på ett etiskt, rättssäkert och kostnadseffektivt sätt, med respekt för den avlidne. När avvecklingen av

dödsboet är klar redovisar den gode mannen sin förvaltning till Kammarkollegiet och betalar in de medel som finns kvar från dödsboet till fonden.

Under 2024 kom 1 696 avvecklingsärenden och testamentsärenden in till Kammarkollegiet, vilket är en ökning från 2023 då det kom in 1 631 sådana ärenden. Under 2024 avgjordes sammanlagt 1 591 avvecklingsärenden och testamentsärenden, vilket är en ökning från 2023 då 1 493 ärenden avgjordes.

För att följa hur effektivt verksamheten vid Kammarkollegiet avseende bevakning av fondens rätt till egendom bedrivs finns ett antal indikatorer. En sådan indikator är andelen dödsbon som har avvecklats inom tre år från det att anmälan om dödsfall kom in till Kammarkollegiet. Kammarkollegiets mål är att minst 70 procent av dödsbona ska avvecklas inom den tidsramen. Utfallet för 2024 var 62 procent, vilket är en minskning jämfört med 2023 då utfallet var 65 procent.

En annan indikator för att följa hur effektivt verksamheten bedrivs är andelen redovisningar av god mans förvaltning av dödsbon som godkänts inom sex månader från det att redovisningen kom in till Kammarkollegiet. Kammarkollegiets riktmärke är att 80 procent av redovisningarna ska vara godkända inom den tiden. Utfallet för 2024 var 11 procent, vilket är en minskning jämfört med 2023 då utfallet var 20 procent. Minskningen beror enligt Kammarkollegiet på utmaningar i form av sjukfrånvaro hos personalen och ett mindre väl anpassat systemstöd, vilket har påverkat möjligheterna att nå målsättningen för redovisningsärenden. Kammarkollegiet har inlett en översyn av arbetsprocessen.

Våren 2023 startade Kammarkollegiet ett särskilt utvecklingsprojekt i syfte att effektivisera bevakningen av fondens rätt till egendom genom bl.a. digitalisering och effektivisering av processer. Under 2024 har det nya användargränssnittet Spira lanserats och en arbetsprocess för digital hantering av gravvårdsfakturor införts. Inom ramen för projektet har det även tagits fram digitala tjänster i syfte att medföra en ökad kvalitet i handläggningen kring bevakning av fondens rätt och en minskad pappershantering. De nya processerna har inledningsvis krävt ökade arbetsinsatser, bl.a. i form av skanning av handlingar för att möjliggöra digitaliseringen. Parallellt med projektet har processer och arbetssätt utvecklats i syfte att öka förmågan till intern effektivisering av verksamheten.

2.2 Arv till Allmänna arvsfonden kan avstås

Kammarkollegiet får i vissa fall besluta om att arv eller försäkringsbelopp som har tillfallit Allmänna arvsfonden helt eller delvis ska avstås till någon som har ansökt om det. En sådan ansökan om arvsavstående ska lämnas in till Kammarkollegiet senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription har tillfallit fonden.

Arv eller försäkringsbelopp får avstås till någon annan om det med hänsyn till uttalanden av arvlåtaren eller till andra särskilda omständigheter kan anses stämma överens med arvlåtarens yttersta vilja. Även i annat fall får avstående göras till arvlåtarens sambo eller någon annan som genom beroendeförhållande har stått arvlåtaren nära, om det kan anses skäligt. Graden av beroendeförhållande mellan arvlåtaren och

den sökande samt om den sökande har behov av egendomen ska särskilt beaktas vid skälighetsbedömningen. Skr. 2024/25:191

Vidare får arv som utgörs av sådan egendom som är av väsentlig betydelse från kulturhistorisk synpunkt eller från natur- eller kulturvårds-synpunkt avstås till en juridisk person som har särskilda förutsättningar att ta hand om egendomen på lämpligt sätt. Om det finns särskilda skäl, får ett belopp av det arv som har tillfallit fonden tillsammans med sådan egendom avstås till den som tar emot egendomen för att användas för sådana omedelbara åtgärder som är nödvändiga för att bevara egendomen.

Under 2024 prövades och avgjordes 49 ärenden om arvsavstående. Av dessa bifölls 30 helt eller delvis, 13 avslogs och 6 avskrevs. Det innebär att 61 procent av ärendena bifölls helt eller delvis, 27 procent avslogs och 12 procent avskrevs.

2.3 Influtna, utdelningsbara och utbetalade medel

2.3.1 Influtna medel

Det finns tre kategorier av medel som tillfaller Allmänna arvsfonden: influtna arv, medel från metallåtervinning (värdet av återvunna metaller efter kremering) och aktieutdelningar på befintligt kapital (direktavkastning).

Under 2024 uppgick summan av de medel som tillfallit fonden till 1 815 miljoner kronor, vilket är en ökning med 458 miljoner kronor jämfört med 2023.

Influtna arvsmedel uppgick 2024 till 1 197 miljoner kronor, vilket är en ökning med 338 miljoner kronor jämfört med 2023. Det högre inflödet av arvsmedel under 2024 beror till stor del på ett enskilt ärende, vars inflöde motsvarar 18 procent av det sammanlagda beloppet inbetalda medel från arv. Inbetald ersättning från metallåtervinning uppgick under 2024 till 178 miljoner kronor, vilket är en ökning med 73 miljoner kronor jämfört med 2023. Den högre nivån 2024 beror enligt Arvsfondsdelegationen på ökade priser på guld och på ändrade periodiserings- och inbetalningsrutiner hos ett av återvinningsföretagen. Direktavkastningen uppgick under 2024 till 440 miljoner kronor, vilket är en ökning med 47 miljoner kronor jämfört med 2023. Enligt Arvsfondsdelegationen kan detta förklaras av stigande utdelningar från börsföretagen samt att kupongbetalningar på ränteplaceringar ökade i takt med stigande räntor. Över tid tenderar direktavkastningen att öka, vilket beror på att fondens förmögenhetsvärde stiger.

I tabell 2.1 redovisas de medel som tillföll fonden årligen under 2020–2024.

Tabell 2.1 Medel som tillfallit Allmänna arvsfonden fördelat på kategori per år, 2020–2024, miljoner kronor

	2024	2023	2022	2021	2020
Influtna arvsmedel	1 197	856	716	777	815
Metallåtervinning	178	105	95	94	96
Kapitalisering (10 %)	-	-	-	-	-91
Direktavkastning	440	393	349	325	205
Summa	1 815	1 357	1 160	1 196	1 025

2.3.2 Utdelningsbara medel

Regeringen ska varje år besluta hur stor del av Allmänna arvsfondens samlade tillgångar som ska vara tillgänglig för utdelning det närmast följande året och samtidigt ange beräknad nivå för de två därpå följande åren. Regeringens beslut får inte medföra att fondens långsiktiga förvaltning och fortlevnad äventyras. Medel som har gjorts tillgängliga för utdelning men som inte har fördelats under året ska återgå till fondens samlade tillgångar.

Under 2024 var 1,6 miljarder kronor av fondens samlade tillgångar tillgängliga för utdelning. Samma nivå har beslutats för 2025 och regeringen har angett den beräknade nivån för utdelningsbara medel för 2026 till 1,8 miljarder kronor och för 2027 till 2,0 miljarder kronor.

Av tabell 2.2. framgår de av regeringen beslutade utdelningsbara medlen för respektive år under perioden 2020–2024.

Tabell 2.2 Utdelningsbara medel per år, 2020–2024, miljoner kronor

	2024	2023	2022	2021	2020
Utdelningsbara medel	1 600	1 600	1 600	1 600	1 638*

*Anm.: Före den nuvarande lagstiftningen, som trädde i kraft under 2021, baserades beloppet utdelningsbara medel på Allmänna arvsfondens redovisade fria egna kapital. Utdelningsbara medel för 2021 bestod dels av de 1 775 mnkr som fastställdes i redovisning för förvaltning av Allmänna arvsfonden 2020 och som för perioden den 1 januari t.o.m. den 30 juni var 888 mnkr, dels av de 750 mnkr som regeringen beslutade om för perioden den 1 juli t.o.m. den 31 december 2021.

2.3.3 Beslutade och utbetalade medel

I tabell 2.3 redovisas de medel som Arvsfondsdelegationen har beslutat att lämna som stöd ur Allmänna arvsfonden per år under perioden 2020–2024. Arvsfondsdelegationen fördelar stöd genom två olika stödformer: projektstöd och lokalstöd. Arvsfondsdelegationen fattar beslut om bidrag för stödformen projektstöd för upp till tre år. Tidigare fattade delegationen beslut för ett projektår i taget. För att kunna jämföra beslutsvolymen över tid redovisas beslutade bidrag mätt både som ettåriga beslut och som fleråriga beslut. I kategorin ettåriga beslut ingår både beviljade medel för nya projekts första år och godkända medel för det aktuella året i pågående projekt. I kategorin fleråriga beslut ingår totalt beslutat belopp för alla rambeslut för fleråriga projekt, tilläggsbeslut och bifall för lokalstöd.

Mätt som ettåriga beslut uppgick beslutade bidrag under 2024 till 956 miljoner kronor. Jämfört med 2023 är det en ökning med 193 miljoner kronor. Mätt som fleråriga beslut uppgick beslutade bidrag till

989 miljoner kronor 2024, vilket är en ökning med 270 miljoner kronor jämfört med 2023. Skr. 2024/25:191

Tabell 2.3 Beslutade bidrag per år, beräknat som ettåriga respektive fleråriga beslut, 2020–2024, miljoner kronor

	2024	2023	2022	2021	2020
Ettåriga beslut	956	763	741	814	799
Fleråriga beslut	989	719	733	803	817

I tabell 2.4 redovisas totalbeloppet för de bidrag som under året har betalats ut till de projekt som har beviljats stöd ur fonden under 2020–2024. Kammarkollegiet betalar ut beviljat stöd efter rekvisition. Under 2024 betalades 846 miljoner kronor ut, vilket är en ökning med 150 miljoner kronor jämfört med 2023.

Tabell 2.4 Utbetalade bidrag per år, 2020–2024, miljoner kronor

	2024	2023	2022	2021	2020
Utbetalade bidrag	846	714	780	797	722

2.4 Placeringsinriktning och avkastning

I tabell 2.5 redovisas värdeutvecklingen av Allmänna arvsfondens förmögenhet. Det bokförda värdet av fondens tillgångar uppgick den 31 december 2024 till 12 058 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 107 miljoner kronor jämfört med den 31 december 2023.

Marknadsvärdet av fondens tillgångar uppgick den 31 december 2024 till 15 561 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 545 miljoner kronor jämfört med den 31 december 2023.

Tabell 2.5 Allmänna arvsfondens värdeutveckling 2020–2024, miljoner kronor

Bokfört värde	2024	2023	2022	2021	2020
Tillgångar	12 058	10 951	9 812	9 211	8 455
Skulder	-700	-646	-610	-607	-614
Summa	11 358	10 305	9 202	8 605	7 841

Marknadsvärde	2024	2023	2022	2021	2020
Tillgångar	15 561	14 016	12 266	13 408	12 121
Skulder	-700	-646	-610	-607	-614
Summa	14 861	13 370	11 656	12 801	11 507

Fonddelegationen har beslutat att det långsiktiga reala avkastningskravet för fondens placeringar ska vara i genomsnitt 3 procent per år. Detta mål är beslutat mot bakgrund av fondens långsiktiga placeringshorisont och möjlighet till högre riskpreferens. Det innebär att andelen riskfyllda tillgångar, t.ex. aktier, är hög. Fondens tillgångar är placerade i andelar i

Skr. 2024/25:191 Kammarkollegiets svenska respektive utländska aktiekonsortier samt aktieindex-, företagsobligations- och räntekonsortier. Därutöver placeras även en mindre del i alternativa investeringsfonder (fastighetsfonder), vilka är externt förvaltade.

Tabell 2.6 visar totalavkastningen för fondens placeringar de senaste två åren. Med totalavkastning avses den sammantagna avkastningen av direktavkastning och marknadsvärdesförändringar under ett år.

Vid utgången av 2024 var det förvaltade kapitalet 15,87 miljarder kronor att jämföra med 14,15 miljarder kronor vid årets början.

Tabell 2.6 Avkastning för Allmänna arvsfondens placeringar 2023 och 2024, fördelat på tillgångsslag, procent

Tillgångsslag	Avkastning 2024	Index 2024	Avkastning 2023	Index 2023
Svenska ränteplaceringar	5,5	3,8	6,8	5,6
Svenska aktier	9,4	7,2	17,1	17,9
Utländska aktier	25,6	27,5	18,7	18,2
Alternativa investeringsfonder	-7,0	-6,3	-0,9	-1,0
Bankmedel	3,6	3,7	3,3	3,3
Portföljens totalavkastning	8,7	7,8	11,9	11,8

Under 2024 var portföljens totala avkastning 8,7 procent. Det innebär att det långsiktiga målet på 3 procents avkastning överträffades. Sett över de senaste tio åren har avkastningen uppfyllt målet, vilket främst förklaras av en god aktiemarknadsutveckling. Investeringsportföljens avkastning har varit bättre än jämförelseindex under 2024. Även allokeringsarbetet har gett ett positivt bidrag i förhållande till index.

Förvaltningen av fondens kapital utgår från Fonddelegationens beslutade policy för ansvarsfulla investeringar. Inom ramen för förvaltningen av fonden identifierar fonddelegationen därmed bl.a. verksamhet som inte anses lämplig att investera i baserat på normbaserad respektive etisk screening. Fonddelegationen genomför också hållbarhetsanalyser inför investeringsbeslut.

2.5 Kostnader för förvaltning och administration

Allmänna arvsfondens medel används för att täcka Kammarkollegiets kostnader för förvaltning och administration av dödsboavveckling, hantering av återkravsärenden, fondförvaltning och utbetalningar av stöd ur fonden. Medel ur fonden används också för att täcka kostnaderna för Arvsfondsdelegationens kanslistöd hos Kammarkollegiet.

De totala kostnaderna för arvsfondsverksamheten vid Kammarkollegiet uppgick till 114,7 miljoner kronor under 2024, vilket innebär att kostnaderna ökade med 17,4 miljoner kronor jämfört med 2023, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Kostnader för Kammarkollegiets förvaltning och administration per år, 2020–2024, miljoner kronor

Skr. 2024/25:191

	2024	2023	2022	2021	2020
Kammarkollegiet, totalt	50,5	46,0	42,1	40,0	35,5
Dödsboavveckling m.m.	31,0	25,9	24,3	23,0	21,1
Fondförvaltning	17,0	18,0	15,8	15,0	12,5
Utbetalning av beviljat stöd	2,5	2,1	2,0	2,0	1,9
 Kanslistöd åt Arvsfondsdelegationen, totalt	 64,2	 51,3	 50,4	 45,9	 41,3
Personalkostnader	38,1	32,4	30,6	28,3	25,3
Lokalkostnader	5,5	4,6	4,3	3,6	2,7
Övriga kostnader	20,6	14,3	15,5	14,0	13,4
 Totalt förvaltnings- och administrationskostnader	 114,7	 97,3	 92,5	 85,9	 76,8

För att volymen av beviljat stöd ur fonden ska motsvara inflödet av medel till fonden har den handläggande och administrativa verksamheten vid Kammarkollegiet kontinuerligt stärkts. Detta har skett i takt med att inflödet av medel till fonden har ökat.

Under 2024 minskade Kammarkollegiets kostnader för fondförvaltning med 1 miljon kronor medan kostnaderna för dödsboavveckling ökade med 5 miljoner kronor jämfört med 2023. Kostnaderna för Arvsfondsdelegationens kanslistöd för 2024 ökade med 12,9 miljoner kronor jämfört med det föregående året.

Personalkostnaderna för Arvsfondsdelegationens kanslistöd uppgick under 2024 till 38,1 miljoner kronor till följd av bl.a. rekrytering av fler handläggare och administratörer till verksamheten. Lokalkostnaderna uppgick till 5,5 miljoner kronor och övriga kostnader till 20,6 miljoner kronor. Ökningen av övriga kostnader beror enligt Kammarkollegiet på att det har gjorts ett antal utvecklingsinsatser inom kanslistödets verksamhet, t.ex. införandet av e-tjänster för ansökan av projektmedel och anpassningar av systemstödet för handläggning. Det har även genomförts kommunikationsinsatser i syfte att öka antalet ansökningar om stöd ur fonden.

Som en indikator på hur effektivt verksamheten bedrivs mäter Arvsfondsdelegationen kostnaderna för kanslistödet som Kammarkollegiet tillhandahåller (driftskostnader) i förhållande till beslutade projektmedel (dvs. beviljat stöd till projekt), se tabell 2.8. I kostnaderna ingår samtliga driftskostnader, dvs. även del av Kammarkollegiets overheadkostnader (exempelvis lokalkostnader och it-kostnader) och verksamhetens kostnader för bl.a. kommunikation och utvärdering.

Tabell 2.8 Driftskostnader för Kammarkollegiets kanslistöd för Arvsfondsdelegationen i förhållande till beslutade projektmedel per år, 2020–2024, procent

	2024	2023	2022	2021	2020
Andel (%) driftskostnader	6,3	6,3	6,4	5,3	4,9

Mätt i förhållande till beslutade projektmedel (ettårig fördelning) uppgick kostnaderna för Arvsfondsdelegationens kansli under 2024 till 6,3 procent, vilket är samma nivå som 2023. Anledningen till den bibehållna nivån är att de beslutade projektmedlen under 2024 har ökat i samma takt som förstärkningen av kansliets kapacitet, dvs. med 25 procent.

Tabell 2.9 Driftskostnader för kanslistöd för Arvsfondsdelegationen per beslut och år, 2020–2024, kronor

	2024	2023	2022	2021	2020
Driftskostnad per beslut	50 800	45 300	42 800	35 200	30 800

En annan indikator för att mäta effektiviteten i verksamheten är driftskostnader per beslut. Som beslut räknas bifall och avslag och även godkännande av de pågående projektens redovisningar och projektplaner samt ansökningar som har återkallats av den sökande organisationen och därmed läggs till handlingarna. Denna indikator visar att driftskostnaderna per beslut ökade från 45 300 kronor per beslut under 2023 till 50 800 kronor per beslut under 2024, se tabell 2.9. Ökningen beror enligt Arvsfondsdelegationen på att antalet årsrapporter från pågående projekt samt antalet slutrapporter från avslutade projekt var lägre än tidigare år, vilket i sin tur berodde på att färre projekt än vanligt startade under pandemiåren. Under 2024 ökade dock antalet beslut till 1 263, varav 317 avsåg godkända redovisningar, jämfört med 376 under 2023. Ökningen avser dock huvudsakligen nya ansökningar med tillhörande beslut, vilket således överkompenserade att antalet godkännanden av pågående projekt varit något lägre än normalt.

2.6 Utvecklingsarbete

Under 2024 har Arvsfondsdelegationen och Kammarkollegiet vidtagit ett flertal åtgärder för att utveckla verksamheten kring Allmänna arvsfonden. En stor del av detta arbete avser åtgärder med fokus på kontroll och granskning, som har vidtagits med anledning av Riksrevisionens granskning av fonden (se avsnitt 5.2.1). Arbete har också pågått i syfte att anpassa verksamheten till det nya lagstadgade demokrativillkoret (se avsnitt 5.1.2) och utveckla det nya s.k. effektstödet (se avsnitt 7.2.3). Utöver dessa åtgärder har ett utvecklingsarbete även bedrivits i andra delar av verksamheten.

I juni 2024 lanserades de första två e-tjänsterna för fördelning av stöd ur fonden: ansökan om projektstöd och ansökan om lokalstöd. Möjligheten att ansöka om stöd på pappersblankett finns kvar, men e-tjänsterna har

vuxit till att bli ingången för den absolut största andelen av alla ansökningar, närmare 80 procent vid slutet av året. Skr. 2024/25:191

Under 2024 har även utvecklingen av en kommande e-tjänst för årsrapportering av projektstöd pågått. En sådan e-tjänst kommer att driftsättas under 2025. I väntan på e-tjänsten för årsrapportering har en funktionsbrevlåda skapats för att ge möjlighet för de stödmottagande organisationerna att lämna in såväl års- som slutrapporter via e-post. Det bidrar enligt Arvsfondsdelegationen till en effektivare och snabbare granskning av projekten.

Under hösten 2024 har Arvsfondsdelegationens kansli arbetat med processkartläggning och behovsinsamling som ska ligga till grund för kravspecifikationer för nya systemstöd i verksamheten. Syftet är att effektivisera handläggningen av stöd och förvaltningen av fonden samt att öka digitaliseringstakten och kundnöjdheten. Personal från kansliet har även ingått i en referensgrupp för Kammarkollegiets arbete med att utveckla datalager. Sammantaget lägger Kammarkollegiets digitaliseringsarbete grunden för att mer effektivt kunna använda tillgängliga data för att förbättra stödet till arvsfondsprojekt och kontrollen av medlens användning.

3 Fördelningen av stöd ur Allmänna arvsfonden

3.1 Utgångspunkter för fördelning av stöd

Bestämmelser om handläggningen av ärenden om stöd ur Allmänna arvsfonden finns i lagen (2021:401) om Allmänna arvsfonden och förordningen (2021:403) om Allmänna arvsfonden. Arvsfondsdelegationen beslutar om fördelning av stöd ur fonden.

Stöd ur Allmänna arvsfonden ska främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för fondens fyra målgrupper: barn (0–11 år), ungdomar (12–25 år), äldre personer (65 år och äldre) och personer med funktionsnedsättning. Arvsfondsdelegationen fördelar stöd genom två olika stödformer: projektstöd och lokalstöd.

3.1.1 Mottagare av stöd

Stöd ur Allmänna arvsfonden får lämnas till en organisation som bedriver ideell verksamhet. Projektstöd får även lämnas till en offentlig huvudman om det finns särskilda skäl. Stöd får inte lämnas till enskilda personer eller till vinstdrivande företag. Stöd får inte heller ges till en organisation som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs.

Arvsfondsdelegationen har under de senaste åren tillämpat en form av demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden, som inneburit att vid ansökan om stöd ur fonden måste en sökande organisation bekräfta att den egna organisationen och det planerade projektets verksamhet inte strider

mot Allmänna arvsfondens beslutade krav på demokratisk grund och demokratisk struktur. Ett lagstadgat demokrativillkor för stöd ur fonden infördes den 1 januari 2025. Se vidare om demokrativillkoret i avsnitt 5.1.2.

3.1.2 Projektstöd

Stöd ur Allmänna arvsfonden får lämnas till en verksamhet som är utvecklande för någon av fondens målgrupper och som har förutsättningar att främja målgruppen även efter det att stödet ur fonden har upphört, s.k. projektstöd. Stödet får inte lämnas till en organisations löpande verksamhet. Vid bedömningen av om stöd ska lämnas ska hänsyn tas till om den berörda målgruppen deltar i planeringen eller genomförandet.

Arvsfondsdelegationen beviljar både ettåriga och fleråriga projektstöd. Enligt praxis kan dock ett projekt normalt beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden under högst tre år i följd. En förutsättning för att få fortsatt finansiering ur Allmänna arvsfonden vid fleråriga stöd är att det föregående årets projektredovisning godkänns. Det görs i samband med att projektplanen för nästkommande år hanteras. De årliga projektredovisningarna granskas av Arvsfondsdelegationens kanslistöd mot en checklista innan de kan godkännas. Även projektens slutredovisningar granskas och godkänns.

3.1.3 Lokalstöd

Stöd ur Allmänna arvsfonden kan även lämnas för kostnader för ny-, till- eller ombyggnad av lokaler, anläggningar samt utrustning i anslutning därtill, om lokalerna eller anläggningarna ska användas för verksamhet som är utvecklande för någon av Allmänna arvsfondens målgrupper, s.k. lokalstöd. Även i detta fall ska det vid bedömningen av om stöd ska lämnas tas hänsyn till om den berörda målgruppen deltar i planeringen eller genomförandet. Den som beviljas stöd ska enligt Arvsfondsdelegationens praxis bidra till finansieringen av projektet med en inte oväsentlig del.

En organisation som har beviljats lokalstöd är skyldig att under minst tio år använda lokalen eller anläggningen för det ändamål och på de villkor som meddelades när stödet beviljades. För att beviljas lokalstöd ska lokalen eller anläggningen som ansökan avser därför, enligt Arvsfondsdelegationens praxis, ägas av den sökande organisationen eller hyras med långtidskontrakt. I de fall den sökande hyr eller på annat sätt endast har nyttjanderätt till lokalen får förbindelsetiden i stället vara minst fem år. En förutsättning för det är dock att det finns särskilda skäl för att förordna om en kortare förbindelsetid än tio år, exempelvis om hyresmarknaden på den aktuella orten är sådan att det är mycket svårt att få hyreskontrakt för en tioårsperiod.

Som villkor för lokalstöd ska Arvsfondsdelegationen föreskriva att lokalen eller anläggningen ska vara anpassad för personer med funktionsnedsättning, om inte något hindrar det eller om det av särskilda skäl inte behövs. Under beredningen av ansökningar om lokalstöd hämtas det alltid in uppgifter om tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Det förs också en dialog med berörd kommun innan en ansökan om lokal- Skr. 2024/25:191
stöd beviljas.

Om lokalen eller anläggningen används till något annat ändamål än det som anges i beslutet om stöd ur fonden, kan bidragsmottagaren behöva betala tillbaka hela eller delar av det mottagna stödet till Allmänna arvsfonden.

3.1.4 **Krav på redovisning**

Varje mottagare av stöd ur Allmänna arvsfonden ska senast det datum som anges i beslutet om stöd lämna en skriftlig redovisning av hur medlen har använts till Arvsfondsdelegationen. Dessutom ska en ekonomisk redovisning lämnas för hur de beviljade medlen har använts. Den ekonomiska redovisningen ska vara bestyrkt av en godkänd eller auktoriserad revisor.

Inom ramen för systemet med fleråriga projektstödsbeslut granskar och godkänner Arvsfondsdelegationens kanslistöd de årliga projektredovisningarna inför varje kommande projektår.

3.2 **Inkomna och beslutade ärenden 2024**

Under 2024 kom det in 1 359 ärenden till Arvsfondsdelegationen, vilket är 189 fler än under 2023. I begreppet ärenden ingår exempelvis ansökningar och redovisningar. I tabell 3.1 redovisas det totala antalet ärenden som kommit in, fördelat på typ av ärende. Under 2024 kom 1 036 ansökningar om stöd in, vilket är 253 fler än under 2023. Antalet redovisningar som under 2024 kom in till Arvsfondsdelegationen uppgick till 311, vilket är 52 färre än under 2023.

Tabell 3.1 Antal inkomna ärenden hos Arvsfondsdelegationen per år, fördelat på typ av ärende, 2020–2024

Typ av ärende	2024	2023	2022	2021	2020
Ansökningar	1 036	783	713	862	963
Redovisningar	311	363	387	395	376
Övriga ärenden	12	24	16	20	12
Totalt	1 359	1 170	1 116	1 277	1 351

I tabell 3.2 redovisas det totala antalet ärenden som kommit in, fördelat på Allmänna arvsfondens målgrupper. Av tabellen framgår att flest ärenden avser målgruppen ungdomar. Under 2024 kom 642 ärenden in som rörde ungdomar, vilket är en ökning med 136 ärenden jämfört med 2023 då 506 ärenden kom in. Antalet inkomna ärenden som rörde barn uppgick till 274 under 2024, vilket är en ökning med 23 ärenden jämfört med året före. Ärenden som rörde personer med funktionsnedsättning uppgick till 243 ärenden, vilket är en minskning med 11 ärenden. Antalet ärenden som rörde målgruppen äldre personer ökade från 124 ärenden under 2023 till 180 ärenden 2024. Inom kategorin Inte fondens målgrupper kom totalt 20 ärenden in under 2024, vilket är en minskning med 11 ärenden jämfört

Skr. 2024/25:191 med 2023. Antalet ärenden i den kategorin är fortsatt lågt. Däri ingår även ärenden som avser ansökningar från enskilda personer.

Tabell 3.2 Antal inkomna ärenden hos Arvsfondsdelegationen per år, fördelat på målgrupp, 2020–2024

Målgrupp	2024	2023	2022	2021	2020
Barn	274	251	235	280	346
Ungdomar	642	506	522	612	662
Personer m. funktionsnedsättning	243	254	248	313	322
Äldre personer	180	124	85	45	N/A*
Inte fondens målgrupper	20	31	26	27	21
Totalt	1 359	1 170	1 116	1 277	1 351

*Målgruppen äldre personer tillkom den 1 juli 2021.

I tabell 3.3 redovisas det totala antalet nya ansökningar som kommit in fördelat på lokalstöd respektive projektstöd. Det totala antalet nya ansökningar uppgick under 2024 till 865, vilket innebär en ökning med 52 procent jämfört med 2023. Antalet nya ansökningar om lokalstöd uppgick till 269, vilket motsvarar en ökning med 66 procent jämfört med föregående år. Totalt utgjorde ansökningar om lokalstöd 31 procent av samtliga ansökningar 2024. Antalet ansökningar om projektstöd uppgick till 596 under 2024, motsvarande en ökning med 46 procent från 2023. Ökningen av antalet nya ansökningar till Allmänna arvsfonden förklaras enligt Arvsfondsdelegationen av ett uppdämt behov av finansiering inom föreningslivet efter pandemin, den nya målgruppen äldre personer (införd den 1 juli 2021), förbättrade bidragsregler samt minskade finansieringsmöjligheter från andra offentliga aktörer. Arvsfondsdelegationens förstärkta kommunikationsinsatser bedöms också ha bidragit till ökningen. Antalet ansökningar om lokalstöd är det högsta på över tio år, medan ansökningarna om projektstöd ligger i nivå med åren före pandemin.

Tabell 3.3 Antal nya ansökningar till Arvsfondsdelegationen per år, fördelat på lokalstöd respektive projektstöd, 2020–2024

Typ av ärende	2024	2023	2022	2021	2020
Lokalstöd	269	162	165	222	184
Projektstöd	596	407	318	417	530
Totalt	865	569	483	639	714

3.3 Bifalls- och avslagsbeslut 2024

I tabell 3.4 visas utvecklingen av antalet beslut som Arvsfondsdelegationen har fattat. Med bifall avses att en organisation har fått medel för ett nytt projekt eller en ökad budgetram för ett pågående projekt. Med godkännande avses att Kammarkollegiet har godkänt att ett pågående projekt får fortsätta enligt plan ytterligare ett år, inom den budgetram som Arvsfondsdelegationen redan har beslutat.

Under 2024 fattade Arvsfondsdelegationen sammanlagt 946 beslut. Det är en ökning med drygt 25 procent jämfört med föregående år. Antalet beslut under perioden 2020 till 2023 påverkades i stor utsträckning av pandemin.

Skr. 2024/25:191

Tabell 3.4 Antal beslut av Arvsfondsdelegationen per år, exklusive beslut om redovisningar, fördelat på utfall, 2020–2024

Beslut	2024	2023	2022	2021	2020
Bifall/Godkännande	420	376	393	443	459
Avslag	442	323	334	401	452
Övriga	84	55	52	53	65
Totalt	946	754	779	897	976

Tabell 3.5 visar antalet bifallsbeslut (beslut om nya projekt och godkännanden att pågående projekt får fortsätta enligt plan) fördelat på målgrupp. Under 2024 var det totala antalet bifall/godkännanden 420, vilket är en ökning jämfört med 2023. Av tabellen framgår att flest bifallsbeslut fattades avseende verksamhet till förmån för ungdomar under perioden 2020–2024. Bifallsbeslut för verksamhet till förmån för äldre personer ökade från 34 under 2023 till 54 under 2024, men är fortsatt på en lägre nivå än i fråga om verksamhet till förmån för övriga målgrupper.

Tabell 3.5 Antal bifallsbeslut per år, fördelat på målgrupp, 2020–2024

Målgrupp	2024	2023	2022	2021	2020
Barn	102	87	82	97	103
Ungdomar	176	169	187	221	234
Personer m. funktionsnedsättning	88	86	107	123	122
Äldre personer	54	34	17	2	N/A*
Totalt	420	376	393	443	459

*Målgruppen äldre personer tillkom den 1 juli 2021.

Tabell 3.6 visar antalet avslagsbeslut fördelat på målgrupp. Under 2024 beslutade Arvsfondsdelegationen att avslå 442 ansökningar, vilket är en ökning jämfört med det föregående året. Orsakerna till avslagsbesluten har enligt Arvsfondsdelegationen bl.a. varit att projekten inte har haft tillräckligt hög delaktighet från den berörda målgruppen samt att de sökta beloppen inte bedömts vara motiverade i förhållande till projektets innehåll. Andra orsaker är att det inte har funnits en rimlig plan för projektets överlevnad, att ansökningarna avsett enstaka arrangemang eller att den sökande organisationen inte har uppfyllt kraven enligt det demokrati-villkor som Arvsfondsdelegationen tillämpar.

Tabell 3.6 Antal avslagsbeslut per år, fördelat på målgrupp, 2020–2024

Målgrupp	2024	2023	2022	2021	2020
Barn	84	57	59	83	134
Ungdomar	222	153	142	205	226
Personer m. funktionsnedsättning	51	40	55	97	82
Äldre personer	78	69	69	10	N/A*
Inte fondens målgrupper	7	4	9	6	10
Totalt	442	323	334	401	452

*Målgruppen äldre personer tillkom den 1 juli 2021.

Under 2024 fick 229 ansökningar om nya projekt bifall, vilket är 75 fler än under 2023. Arvsfondsdelegationen beviljade stöd till 34 procent av de nya ansökningar som kom in under 2024. Tabell 3.7 visar statistiken för båda stödformerna. Andelen bifall för stödformen lokalstöd 2024, 61 procent, är den högsta bifallsfrekvensen hittills för den stödformen. För nya projektstöd var bifallsfrekvensen 2024, 23 procent, på samma nivå som året före.

Tabell 3.7 Andel bifall för nya ansökningar per år, fördelat på lokalstöd respektive projektstöd, 2020–2024, procent

	2024	2023	2022	2021	2020
Bifallsfrekvens lokalstöd	61	52	46	47	51
Bifallsfrekvens projektstöd	23	23	26	26	24
Bifallsfrekvens totalt	34	32	33	32	30

En förutsättning för att få fortsatt finansiering ur Allmänna arvsfonden vid fleråriga stöd är att det föregående årets projektredovisning godkänns. Under 2024 granskades och godkändes totalt 317 sådana redovisningar, vilket är en minskning jämfört med 2023. Orsaken är att relativt få nya projekt startade under och åren efter pandemin.

3.4 Disponering av fördelade medel 2024

I avsnittet redovisas översiktligt hur fördelade medel ur Allmänna arvsfonden disponerades under 2024. Som framgår ovan lämnas stöd ur fonden i två former, projektstöd och lokalstöd. Om inget annat anges gäller redovisningarna båda stödformerna. Verksamheter som beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden har ofta sammansatta syften och omfattar många gånger flera målgrupper. I den statistik som redovisas har projekten kategoriserats utifrån sin huvudsakliga inriktning. Slutligen, för att kunna jämföra beslutsvolym över tid, beräknas beviljade fleråriga stöd som om de vore ettåriga.

Redovisat som ettåriga bifallsbeslut fördelades 956 miljoner kronor till 400 projekt under 2024. Antalet projekt som fick bidrag ur Allmänna arvsfonden var högre än under det föregående året. Antalet bifallsbeslut

var under året 420 till de 400 projekten (se tabell 3.4). Orsaken till differensen är att flera av projekten fick mer än ett bifallsbeslut, genom s.k. tilläggsbeslut. Genom ett tilläggsbeslut får en stödmottagande organisation extra finansiering ur Allmänna arvsfonden för att kunna genomföra eller färdigställa sitt projekt.

Skr. 2024/25:191

3.4.1 Fördelning av medel per stödform

För stödformen projektstöd uppgick volymen beslutade medel till 558 miljoner kronor under 2024, vilket är en ökning med 30 miljoner kronor jämfört 2023, se tabell 3.8. Det motsvarar ca 58,4 procent av det totala beloppet beslutade medel 2024. För stödformen lokalstöd uppgick volymen beslutade medel till 398 miljoner kronor under 2024, vilket är en ökning med 163 miljoner kronor jämfört med 2023. Det motsvarar ca 41,6 procent av det totala beloppet beslutade medel 2024. Nivån på beslutade medel för stödformen lokalstöd under 2024 är den högsta någonsin.

Tabell 3.8 Beslutade medel för projektstöd och lokalstöd per år, 2020–2024, miljoner kronor

Stödform	2024	2023	2022	2021	2020
Projektstöd	558	506	593	582	529
Lokalstöd	398	235	221	217	220
Totalt	956	741	814	799	749

Närmare om fördelningen av lokalstöd

Totalt bifölls 119 nya ansökningar och 2 tilläggsansökningar avseende stödformen lokalstöd under 2024, se tabell 3.9. Tilläggsansökningarna innebär att föreningar vars byggprojekt har drabbats av kraftiga kostnadsökningar till följd av extraordinära händelser, exempelvis att oroligheter i världen avsevärt ökat bygg- och materialkostnader, får extra finansiering för att kunna färdigställa sina byggprojekt.

Tabell 3.9 Lokalstöd, antal beviljade ansökningar per år, 2020–2024

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal beviljade ansökningar	119	77	80	86	83

Störst andel beviljade medel gick till fotbollsrelaterade projekt, där ca 90 miljoner kronor fördelades till totalt 17 projekt. Därefter följer projekt för aktivitetsparker och multiarenor avsedda för spontanidrott och annan öppen verksamhet. Den tredje största kategorin av beviljade medel utgjordes av projekt som avsåg om-, till- eller nybyggnation av förenings- och samlingslokaler.

En stor andel av de projekt som beviljades lokalstöd under 2024 var inriktade på idrott och fysisk aktivitet (90 procent). Detta förklaras bl.a. av att idrottsföreningar utgör den största andelen av de sökande.

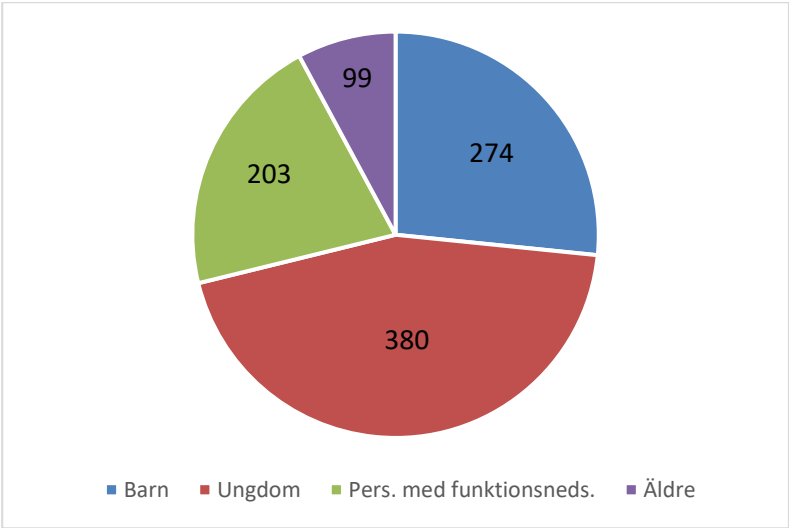
Under 2024 hade 40 lokalstödsprojekt ungdomar som huvudsaklig målgrupp och lika många riktade sig till målgruppen barn. Antalet projekt med äldre personer (65 år och äldre) som målgrupp ökade från 17 projekt 2023 till 29 projekt 2024. Vuxna med funktionsnedsättning var huvudmålgrupp i tio projekt.

När det gäller statistik över målgrupper inom lokalstödet bör det framhållas att ett projekt ofta riktar sig till fler än en målgrupp, ibland alla fyra målgrupper. I statistiken över stöd från Allmänna arvsfonden registreras dock ett beviljat stöd endast på den huvudsakliga målgruppen. I sammanhanget kan det nämnas att särskilt idrottsföreningar ofta beskriver barn och ungdomar som en och samma målgrupp. I ansökan behöver dock föreningarna välja ut en av dessa grupper som huvudsaklig målgrupp.

3.4.2 Fördelning av medel per målgrupp

Diagram 3.1 visar den totala fördelningen av beslutade medel per målgrupp under 2024.

Diagram 3.1 Fördelning av medel per målgrupp 2024, miljoner kronor

Totalt 956 miljoner kronor

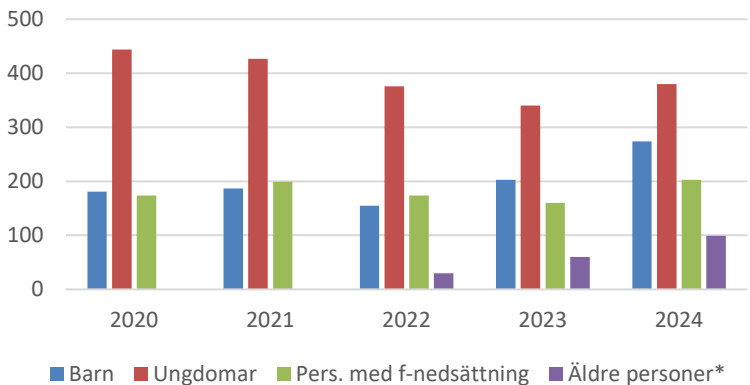
Den procentuella fördelningen av beviljade medel för 2024 skiljer sig något från 2023. Andelen för målgruppen äldre personer har ökat från 8 till 10 procent och andelen för målgruppen barn har ökat från 27 till 29 procent av totalt beviljat belopp. För 2024 gick 40 procent av medlen till ungdomsprojekt, vilket är en minskning från 2023 då andelen var 46 procent. En dryg femtedel (21 procent) gick 2024 till projekt till förmån för personer med funktionsnedsättning, vilket är samma andel som året före.

Projekt som riktar sig till personer med funktionsnedsättning avser insatser där huvudfokus ligger på målgruppen från 25 års ålder. Det kan även handla om projekt utan åldersavgränsning, t.ex. när målgruppen enbart utgörs av personer med viss typ av funktionsnedsättning. Projekt

som riktar sig till barn och ungdomar med funktionsnedsättning redovisas under rubriken barn respektive ungdom. Om det av ansökan framgår att den huvudsakliga målgruppen är personer som är 65 år eller äldre utan funktionsnedsättning, redovisas projektet som ett äldreprojekt.

I diagram 3.2 redovisas utvecklingen av beslutade projektmedel per målgrupp under perioden 2020–2024. Den tydligaste förändringen under 2024 är att volymen beviljade medel har ökat för alla fyra målgrupperna jämfört med året före. Volymen fördelade medel till barnprojekt under 2024 är den högsta någonsin för den målgruppen. Detsamma gäller för målgruppen äldre personer.

Diagram 3.2 Fördelning av medel per målgrupp, 2020–2024, miljoner kronor

*Målgruppen äldre personer tillkom den 1 juli 2021.

Målgruppen barn (0–11 år)

Under 2024 fördelade Arvsfondsdelegationen drygt 274 miljoner kronor till projekt med fokus på målgruppen barn, se tabell 3.10. Det innebär en ökning med 71 miljoner kronor (35 procent) jämfört med 2023. Antalet beviljade och godkända projekt under 2024 var 94, vilket är 19 fler än året före.

Tabell 3.10 Beviljade projekt till förmån för barn (0–11 år), 2024, fördelat på ändamål

Projektändamål	Antal projekt	Belopp, tkr
Fritid/Idrott	49	174 280
Information/Utbildning	13	29 161
Kultur	7	9 262
Barn i utsatta situationer	6	17 300
Familjestöd	6	14 938
Demokrati/Delaktighet	3	3 924
Psykisk ohälsa	2	8 671
Jämställdhet/Könsroller	2	4 613
Förebyggande av brott, våld och mobbning	2	4 465

Integration	1	4 219
Miljö	1	992
Bemötande	1	1 862
Rehabilitering	1	717
Totalt	94	274 404

Målgruppen ungdomar (12–25 år)

Under 2024 fördelade Arvsfondsdelegationen drygt 380 miljoner kronor till projekt med fokus på målgruppen ungdom, se tabell 3.11. Jämfört med 2023 innebär det en ökning med 41 miljoner kronor (12 procent). Antalet beviljade och godkända projekt under 2024 var 169, vilket är 10 fler än det föregående året.

Tabell 3.11 Beviljade projekt till förmån för ungdomar (12–25 år) 2024, fördelat på ändamål

Projektändamål	Antal projekt	Belopp, tkr
Fritid/Idrott	53	152 557
Information/Utbildning	24	45 267
Demokrati/Delaktighet	18	38 242
Psykisk ohälsa	15	27 551
Förebyggande av Brott/Våld/Mobbning	14	38 396
Kultur	12	20 562
Utsatta barn och ungdomar	10	16 542
Miljö	7	11 182
Arbete/Sysselsättning	6	10 699
Integration	3	4 038
Bemötande	3	7 569
Jämställdhet/Könsroller	2	3 132
Drogförebyggande	1	2 338
Tillgänglighet	1	2 037
Totalt	169	380 112

Målgruppen äldre personer (65 år eller äldre)

Under 2024 fördelade Arvsfondsdelegationen 99 miljoner kronor till 54 projekt med fokus på äldre personer, se tabell 3.12. Jämfört med 2023 innebär det en kraftig ökning av såväl beviljade medel som antalet projekt som fokuserar på målgruppen.

Tabell 3.12 Beviljade projekt till förmån för äldre personer (65 år eller äldre utan funktionsnedsättning) 2024, fördelat på ändamål

Projektändamål	Antal projekt	Belopp, tkr
Fritid/Idrott	27	54 016
Demokrati/Delaktighet	7	12 009
Information/Utbildning	6	7 694

Kultur	6	7 765	Skr. 2024/25:191
Psykisk ohälsa	2	5 615	
Tillgänglighet	2	2 933	
Miljö	1	3 308	
Familjestöd	1	2 366	
Arbete/Sysselsättning	1	1 764	
Förebyggande av Brott/Våld/Mobbning	1	1 225	
Totalt	54	98 695	

Målgruppen personer med funktionsnedsättning

Under 2024 fördelade Arvsfondsdelegationen drygt 203 miljoner kronor till projekt med fokus på målgruppen personer med funktionsnedsättning, se tabell 3.13. Det är 43 miljoner kronor mer än det föregående året. Antalet beviljade och godkända projekt under 2024 var 83, vilket är lika många som under 2023.

Tabell 3.13 Beviljade projekt till förmån för personer med funktionsnedsättning 2024, fördelat på ändamål

Projektändamål	Antal projekt	Belopp, tkr
Fritid/Idrott	15	45 187
Information/Utbildning	14	28 933
Kultur	11	25 216
Demokrati/Delaktighet	11	24 074
Psykisk ohälsa	9	18 177
Tillgänglighet	7	30 323
Rehabilitering	6	11 504
Integration	3	5 954
Arbete/Sysselsättning	2	4 110
Förebyggande av brott/våld/mobbning	2	3 484
Bemötande	1	2 650
Kost och motion	1	2 130
Drogförebyggande	1	1 382
Totalt	83	203 124

3.4.3 Geografisk fördelning av medel

Under 2024 fördelades 671 miljoner kronor till lokala och regionala projekt, vilket är 70 procent av det totala stöd som beviljades under 2024. Motsvarande andel var 64 procent under 2023. Kategorin lokala och regionala projekt omfattar projekt som genomförs på en eller flera angränsande orter, i ett eller flera angränsande län eller t.ex. i ett par av storstadsregionerna. Antalet lokala och regionala projekt som beviljades stöd under 2024 uppgick till 273, vilket motsvarar 68 procent av samtliga projekt som beviljades stöd under året.

Projekt som inte definieras som lokala och regionala definieras i stället som nationella projekt. Nationella projekt har en tydlig nationell

förankring och ansats, exempelvis genom att projektet bedrivs av en aktör som verkar på nationell nivå eller genom att projektet genomförs i samarbete med aktörer över hela landet. Till nationella projekt fördelades ca 285 miljoner kronor under 2024, vilket är 30 procent av det totala stöd som beslutades under året. Antalet nationella projekt för vilka stöd beviljades under 2024 uppgick till 127, vilket motsvarar 32 procent av samtliga projekt för vilka stöd beviljades det året.

Under 2024 finansierade Allmänna arvsfonden projekt i samtliga län i landet. Flest ansökningar kommer från organisationer i storstadsområdena. I de områdena finns högst antal organisationer och personer. Organisationer i de tre storstadsområdena är också de som fått flest bifall och flest avslag på inkommande ansökningar. Ett betydande antal projekt för vilka stöd har beviljats genomförs av organisationer som har sitt säte i Stockholm, men en stor andel av dessa projekt bedöms vara nationella.

Tabell 3.14 visar den länsvisa fördelningen av beviljade medel ur Allmänna arvsfonden under 2024. Varje projekt inkluderas bara en gång i statistiken och ett projekt hänförs till det län där organisationen för projektet har sitt säte. Tabellen visar endast de lokala och regionala projekten. De nationella projekten är inte medräknade.

Tabell 3.14 Lokala och regionala projekt som beviljats stöd 2024, fördelat på län

Län	Antal projekt	Belopp, mnkr
Västra Götaland	47	123
Skåne	40	88
Stockholm	42	83
Dalarna	11	40
Gävleborg	13	38
Östergötland	15	34
Norrbottn	12	31
Västerbotten	10	30
Uppsala	9	27
Kronoberg	7	25
Jönköping	8	24
Västmanland	8	21
Gotland	5	21
Jämtland	7	17
Halland	7	17
Kalmar	7	15
Värmland	9	12
Örebro	8	8
Västernorrland	3	6
Södermanland	3	6
Blekinge	2	5
Totalt	273	671

Arvsfondsdelegationen har under ett antal år tagit fram en s.k. projektbarometer som visar den länsvisa fördelningen av medel ur Allmänna arvsfonden med hänsyn tagen till antal invånare i respektive län. En sådan fördelning visar att det inte är de befolkningsrikaste länen som får ut mest av Allmänna arvsfonden per invånare, se tabell 3.15. I tabellen ingår endast de projekt som bedöms som lokala eller regionala, dvs. samma projekt som redovisas i tabell 3.14. Mest medel ur Allmänna arvsfonden i förhållande till antalet invånare tilldelades föreningar i Gotlands län, följt av föreningar i Blekinge län och Dalarnas län.

Skr. 2024/25:191

Tabell 3.15 Regional fördelning av beviljade medel per invånare i respektive län 2024

Län	Beviljade medel per invånare i länet (kr/invånare)	Ranking
Gotlands län	338	1
Blekinge län	333	2
Dalarnas län	138	3
Gävleborgs län	132	4
Norrbottnens län	127	5
Jämtlands län	124	6
Kronobergs län	122	7
Västerbottens län	107	8
Västmanlands län	73	9
Östergötlands län	72	10
Västra Götalands län	69	11
Uppsala län	67	12
Jönköpings län	64	13
Kalmar län	62	14
Skåne län	61	15
Hallands län	48	16
Värmlands län	41	17
Stockholms län	33	18
Örebro län	25	19
Västernorrlands län	23	20
Södermanlands län	21	21

3.4.4 Fördelning av medel per organisationskategori

Ansökningarna till Arvsfondsdelegationen kommer från många olika slags organisationer och föreningar runt om i landet. För att ge en bild av vilka organisationer och föreningar som beviljas medel ur Allmänna arvsfonden delas de in i olika kategorier.

I tabell 3.16 redovisas vilken typ av organisation som står som ansvarig projektägare för de projekt som fick finansiering ur Allmänna arvsfonden under 2024. I nästan alla projekt finns det dock ett antal andra organisationer som medverkar som samarbetspartner. Nytt för uppföljningen av fördelning av medel per organisationskategori 2024 är kategorin bygde-

Tabell 3.16 Bifallsbeslut 2024, fördelat på organisationskategori

Organisationskategori	Antal bifallsbeslut	Belopp, tkr
Idrottsföreningar	125	371 794
Funktionshindersorganisationer	51	122 156
Ungdomsorganisationer	29	74 316
Kulturföreningar	26	50 131
Studieförbund	26	46 298
Sociala organisationer	25	53 653
Offentliga huvudmän	12	19 221
Bygdegårds- eller hembygdsförening	9	9 086
Äldreorganisationer	7	8 658
Trossamfund	5	7 809
Universitet och högskolor	2	3 412
Organisationer bildade på etnisk grund	0	0
Övriga	103	189 803
Totalt	420	956 335

Idrottsföreningar är, i likhet med föregående år, den organisationskategori som har fått flest bifallsbeslut 2024. En stor andel av dessa föreningar har beviljats lokalstöd. Idrottsföreningarna som har fått stöd avser främst att utveckla sina verksamheter med nya eller fler aktiviteter och nå fler av Allmänna arvsfondens målgrupper samt göra tillgänglighetsanpassningar, förlänga säsongen och skapa förutsättningar för verksamhet året runt. Mer övergripande mål för projekten är bl.a. att skapa nya mötesplatser och främja fysisk och psykisk hälsa för fondens målgrupper.

Funktionshindersorganisationer är, liksom föregående år, den organisationskategori som har näst flest bifallsbeslut. Projekt som beviljats stöd i denna kategori har en stor bredd. Många av projekten syftar till att ta fram metoder, verktyg och hjälpmedel. Flera projekt syftar också till ökad delaktighet och egenmakt samt att förbättra den psykiska och fysiska hälsan. Vidare finns projekt som syftar till att skapa förutsättningar för sysselsättning och utbildning samt att erbjuda olika typer av socialt stöd.

De organisationskategorier som följer, sett till antalet bifallsbeslut, är ungdomsorganisationer och kulturföreningar. Flera projekt som drivs av ungdomsorganisationer syftar till att stärka ungas psykiska hälsa. Kulturföreningar driver huvudsakligen olika kulturprojekt, bl.a. musikverksamheter, estetiska verksamheter och olika kulturaktiviteter.

Därefter följer studieförbund och sociala organisationer. Inom kategorin studieförbund finns bl.a. projekt som vänder sig till personer med olika funktionsnedsättningar, med syfte att öka deras delaktighet samt ge stöd och kunskap. Förutom att driva egna projekt är det vanligt att studieförbund är samarbetspartners i arvsfondsprojekt. Sociala organisationer driver många olika slags projekt, däribland projekt som är inriktade på

ungas delaktighet och inkludering, rättighetsfrågor, föräldraskapsstöd samt våldspreventivt arbete. Skr. 2024/25:191

Offentliga huvudmän har möjlighet att ansöka om projektstöd ur Allmänna arvsfonden om det finns särskilda skäl. Enligt Arvsfondsdelegationens praxis är en förutsättning för att projekt som drivs av offentliga huvudmän ska kunna beviljas stöd att projektet genomförs i samverkan med en eller flera ideella föreningar. Antalet projekt för vilka stöd har beviljats och där offentliga huvudmän är projektägare är begränsat. Samtliga bifallsbeslut under 2024 avser projekt som genomförs av kommuner eller regioner, varav flera är kulturprojekt.

Inom organisationskategorin bygdegårds- eller hembygdsförening avser samtliga projekt lokalstöd, med undantag för ett. Lokalstödsprojektet syftar främst till olika tillgänglighetsanpassningar av lokaler.

Ett fåtal bifallsbeslut är projekt som drivs av äldreorganisationer, trossamfund och universitet. Äldreorganisationer genomför bl.a. projekt som syftar till att minska ensamhet och isolering, bryta digitalt utanförskap och motverka ålderism. Projekt som drivs av trossamfund syftar bl.a. till att minska utanförskap bland unga och personer med funktionsnedsättning. Projekten som drivs av universitet är inriktade på hållbarhetsfrågor och stöd i undervisning för personer med funktionsnedsättning.

Inom kategorin Övriga organisationer återfinns ett brett spektrum av organisationer som ägnar sig åt olika verksamheter. Projekten omfattar också olika målgrupper. Flera organisationer inom denna kategori arbetar för mänskliga rättigheter.

En analys av de ansökningar om stöd som kom in under 2024 visar att 51 procent av de organisationer som sökte medel ur Allmänna arvsfonden inte hade sökt medel ur fonden tidigare. I likhet med 2023 har 60 procent av de organisationer som fick stöd för nya projekt under 2024 inte fått stöd ur Allmänna arvsfonden tidigare.

4 Projekt inom de av regeringen prioriterade områdena

I detta avsnitt ges en översiktlig presentation av projekt som har beviljats stöd ur Allmänna arvsfonden inom de områden regeringen har angett som prioriterade för Arvsfondsdelegationens medelsfördelning under 2024 (skr. 2023/24:162, bet. 2024/25:SoU6, rskr. 2024/25:42). Stöd till projekt som avser brottsoffer har tidigare innefattats i det prioriterade området Förebygga våld, mobbning och trakasserier, men redovisas fr.o.m. uppföljningen av fördelning av stöd avseende 2024 som en separat kategori.

Samtliga beviljade medel under 2024 har lämnats till projekt inom de tretton prioriterade områdena, se tabell 4.1.

Tabell 4.1 Bifallsbeslut fördelat på de prioriterade områdena 2024

Prioriterat område	Antal bifallsbeslut	Belopp, tkr
Främja psykisk och fysisk hälsa	199	534 063
Öka delaktighet och stärka demokratin	61	114 608
Ökad delaktighet i kulturlivet	38	58 936
Förebygga våld, mobbning och trakasserier	30	58 724
Stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning	19	46 579
Stärka inflytandet för barn och unga	18	35 268
Främja etableringen på arbetsmarknaden	11	23 192
Ökad delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättning	11	14 081
Stärka barnets rättigheter	10	22 717
Ökad jämställdhet och jämlikhet	10	19 101
Främja ett starkt föräldraskap	7	16 637
Främja arbetet med stöd till brottsoffer	5	9 938
Stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering	1	2 491
Totalt	420	956 335

I likhet med tidigare år var en stor andel av projekten under 2024 inriktade på att främja psykisk och fysisk hälsa. Totalt 199 av 420 projekt för vilka medel beviljades tillhörde detta område, vilket innebär en ökning med 46 projekt jämfört med 2023. Inom det nya prioriterade området Främja arbetet med stöd till brottsoffer beviljades 5 projekt medel.

4.1 Exempel på projekt inom de prioriterade områdena för vilka stöd har beviljats 2024

4.1.1 **Stärka barnens rättigheter**

Projektet ”Vägen tillbaka – Om problematisk skolfrånvaro och återinskolning”, Föreningen Attention Riks

Riksförbundet Attention ska inom ramen för projektet utveckla metoder som stärker och stödjer familjer med barn som har problematisk skolfrånvaro. Syftet är att ta fram verktyg som underlättar för barn, föräldrar och skolpersonal att gemensamt identifiera bl.a. möjligheter för återgång till skola och undervisning. Projektet syftar även till att bidra till en attitydförändring som minskar det stigma som familjerna i fråga upplever. Utbildningsmaterial och metoder som utvecklas inom projektet ska förvaltas av Riksförbundet Attention och spridas till organisationens lokal-föreningar samt till samverkansparter och andra relevanta aktörer.

4.1.2 Öka delaktighet och stärka demokratin

Skr. 2024/25:191

Projektet ”Min rätt”, Studieförbundet Vuxenskolan Västra Götaland

Projektet syftar till att stärka den demokratiska delaktigheten och det politiska engagemanget mellan valen hos personer med intellektuella funktionsnedsättningar. Tillsammans med målgruppen ska Studieförbundet Vuxenskolan Västra Götaland utveckla metoder och mötesplatser där personer med intellektuell funktionsnedsättning kan träffa beslutsfattare och engagera sig politiskt. I projektet ska en grundutbildning i mellanvalsdemokrati och en anpassad ledarskapsutbildning tas fram. Personer med intellektuell funktionsnedsättning ska utbildas till cirkelledare och själva leda studiecirkel för andra ur målgruppen. Metodmaterial som tas fram inom ramen för projektet ska tillgängliggöras på projektägarens hemsida i syfte att även kunna användas av andra aktörer, huvudsakligen inom det egna förbundet.

4.1.3 Förebygga våld, mobbning och trakasserier

Projektet ”Stöd på dina villkor – anpassat stöd på teckenspråk”, Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk

Projektet syftar till att tillhandahålla anpassat stöd till döva, hörselskadade och dövblinda tjejer och kvinnor med intellektuell funktionsnedsättning som utsätts för våld. Målet är att utveckla ett adekvat bemötande för målgruppen vid kontakt med jourverksamhet. För att uppnå detta ska projektet anpassa och utveckla samtliga delar av det befintliga stödet utifrån målgruppens behov. I projektet ingår att ta fram och pröva kommunikations- och stödmaterial, genomföra utbildningsinsatser för volontärer, starta anhöriggrupper samt testa peer-to-peer-verksamhet där personer ur målgruppen deltar i utbildningsinsatser, exempelvis genom föreläsningar och filmproduktion. Dessa insatser ska därefter integreras i jourverksamheternas ordinarie arbete med stöd till våldsutsatta och deras anhöriga. Projektet omfattar även att pröva våldsförebyggande insatser riktade till målgruppen samt att ta fram rutiner för hur jouren kan ge stöd till personal inom socialtjänsten. Efter projektslut kommer verksamheten att fortsätta inom ramen för den projektägande organisationens ordinarie verksamhet och hos samverkande organisationer.

4.1.4 Stödja brottsoffer

Projektet ”Stärkt stöd genom rättskedjan för personer med funktionsnedsättning”, Brottsofferjouren Sverige

Syftet med projektet är att förbättra och kvalitetssäkra stödet för personer med funktionsnedsättning genom hela rättskedjan så att fler ur målgruppen får det stöd de har rätt till. Brottsofferjouren vill, tillsammans med brukarorganisationer, revidera och digitalisera boken Våldsamt (O)synlig – en bok om brottsutsatthet och funktionsnedsättning för att öka kunskapen i ämnet. Projektet syftar även till att stärka kvaliteten i det stöd som ges till målgruppen inom den egna verksamheten. Det sker genom kompetensutveckling av medarbetare och volontärer samt genom att tillgänglighets-

anpassa organisationens webbplats så att information blir mer begriplig och användbar för fler. Målgruppen involveras i utvecklingen av allt material. Efter projektets avslut ska den reviderade boken, en webbaserad utbildning och den tillgänglighetsanpassade webbplatsen fortsatt finnas tillgängliga inom ramen för organisationens ordinarie verksamhet.

4.1.5 Främja ett stärkt föräldraskap

Projektet ”Extra mor- och farföräldrar – tre generationer möts”, Föreningen Svenska med baby

Projektet syftar till att öka inkluderingen av små barn (0–2 år) med föräldrar som är nya i Sverige eller är utlandsfödda genom att utveckla en metod baserad på språkrätningsgrupper. I grupperna deltar svensktalande volontärer som är 65 år eller äldre. Projektet avser att därigenom främja integration, bidra till tidiga generationsöverskridande möten samt minska ofrivillig ensamhet bland äldre personer. Samarbete sker med seniororganisationer och stadsdelsförvaltningar i Stockholm, med målsättningen att metoden på sikt ska integreras i Svenska med babys ordinarie verksamhet. Under projektets sista år kommer metoden och projektets erfarenheter att presenteras för aktörer på andra platser i Sverige.

4.1.6 Främja psykisk och fysisk hälsa

Projektet ”Seniorkul – Idrott för äldre”, RF-SISU Dalarna

Projektet syftar till att främja fysisk och psykisk hälsa hos äldre personer genom att erbjuda möjlighet att delta i olika typer av fysiska aktiviteter samt skapa ökad tillgång till föreningsbaserad verksamhet. Projektet genomförs i samverkan med idrottsföreningar i Dalarna och organisationer som samlar äldre personer i regionen. Inom ramen för projektet etableras ett nätverk av föreningar med syfte att utveckla och samordna aktiviteter anpassade för äldre. Kommuner medverkar genom att sprida information om projektet till personer som i dagsläget inte är aktiva inom föreningslivet. Målsättningen är att det efter projektavslut ska finnas etablerade samverkansmetoder i samtliga kommuner i regionen samt att fler föreningar ska erbjuda aktiviteter riktade till äldre.

4.1.7 Ökad delaktighet i kulturlivet

Projektet ”KRAM – Kreativitet, Relationer, Allas lika värde, Mod att vara sig själv”, Emma Ricklunds stiftelse

Tillsammans med målgruppen barn och ungdomar vill projektet utveckla ett nytt kulturpedagogiskt arbetssätt där målgruppens behov, reflekterande och viljor samt den konstnärliga processen står i centrum. Projektet ska bygga upp tre fysiska konstpedagogiska noder i Saxnäs, Dikanäs och Vilhelmina och även skapa en uppsökande mobil verksamhet baserad på det nya arbetssättet. Syftet är att ge barn och ungdomar insikter om konst och kultur och att genom kulturskapande bidra till en mer levande glesbygd i inlands- och fjällnära kommuner där de samiska och svenska kulturerna lever sida vid sida. För att skapa en långsiktigt hållbar struktur

planeras samarbete med skola, fritidsverksamhet, elevhälsa, bibliotek, föreningar och yrkesverksamma konstnärer. Projektets process och metod kommer att dokumenteras i en metodhandbok och i en film. Efter projektets slut ska verksamheten ombildas till en förening. Skr. 2024/25:191

4.1.8 Främja etableringen på arbetsmarknaden

Projektet ”Vi vill bidra i partnerskap”, Riksföreningen JAG

Projektet riktar sig till personer med omfattande funktionsnedsättningar som har, eller kan komma att beviljas, personlig assistans. Syftet är att främja inkludering och skapa meningsfull sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Detta ska ske genom att den projektägande organisationen, i samverkan med företag och målgruppen, utvecklar olika typer av samverkans- och partnerskapsmodeller samt ökar företagens kunskap om och engagemang i relevanta hållbarhetsmål enligt Agenda 2030. Riksföreningen JAG har tidigare utvecklat metoden ”Vi vill bidra”, som syftar till att inkludera målgruppen i arbetslivet inom offentlig sektor med stöd av personlig assistans. Denna metod är i dag etablerad i tre kommuner. Det nu aktuella projektet syftar till att anpassa arbetssättet för att möjliggöra arbets- och praktikplatser även inom privat sektor. Efter projektslut ska det finnas utvecklade samverkansmodeller och hållbarhetstjänster samt en etablerad verksamhet baserad på en beprövad modell för samarbete mellan ideell och privat sektor.

4.1.9 Stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning

Projektet ”Stockholm United”, Hörselskadades förening i Stockholm

Projektet syftar till att utveckla och testa nya arbetssätt för ökad inkludering av personer med hörselskada som inte är födda i Sverige eller som har annat modersmål än svenska. Målet är att öka kunskapen och medvetenheten kring hörselidentitet och målgruppens rättigheter samt att skapa en mer inkluderande och representativ funktionsrättsorganisation. Föreningen ska tillsammans med samarbetsorganisationer och målgruppen identifiera utmaningar och ta fram förslag på strategier och lösningar. Inom projektet utbildas ambassadörer och förebilder och i samverkan med aktörer som möter målgruppen testas nya metoder och arbetssätt. Efter projektslut ska det finnas ett nytt informationsmaterial till målgruppen och till aktörer som möter målgruppen. De nätverk och ambassadörer som etablerats inom projektet ska fortsätta bedriva aktiviteter inom ramen för den ordinarie verksamheten efter projektslut.

4.1.10 Ökad delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättning

Projektet "Digitala möten mellan sjukhusclowner och äldre personer med IF, autism och förvärvad hjärnskada", Föreningen Clownmedicin-Glädjeverkstan

Projektet syftar till att utveckla en metod för regelbundna digitala möten mellan clowner och äldre personer med funktionsnedsättning som bor i gruppboende och som inte längre omfattas av rätten till daglig verksamhet. Målgruppen upplever ofta social isolering och de digitala mötena utgör ett sätt att nå fler individer och öka den sociala interaktionen. Även fysiska besök genomförs. En central del av projektet är att involvera och arbeta med den personal som finns i målgruppens direkta närhet.

4.1.11 Stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering

Projektet "Skate Nation", Stiftelsen Fryshuset

Projektet syftar till att vidareutveckla, dokumentera, formalisera och sprida den s.k. Skate Nation-metoden, som inom ramen för projektet ska prövas på tre nya geografiska platser i Sverige. Målgruppen är barn och ungdomar i åldrarna 7–20 år, med särskilt fokus på personer som har sökt eller beviljats uppehållstillstånd och personer som inte har svenskfödda föräldrar. Metoden kombinerar skateboardåkning med aktiviteter som syftar till att stärka målgruppens språkutveckling och sociala integration, i syfte att förbättra förutsättningarna för deltagande i exempelvis utbildning och arbetsliv. De erfarenheter som genereras inom projektet kommer att samlas i en metodsamling som ska kunna användas av andra skateboardföreningar för vidare spridning. Projektet genomförs i samverkan med bl.a. Svenska Skateboardförbundet, kommuner och lokala skateboardföreningar.

4.1.12 Ökad jämställdhet och jämlikhet

Projektet "Play!", Föreningen: MÄN för jämställdhet Göteborg

Syftet med projektet är att motverka destruktiva killnormer genom att utveckla en metod riktad till mellanstadieelever. Metoden kombinerar dramaövningar med samtals- och värderingsövningar för att ge barnen verktyg att reflektera kring och ifrågasätta stereotypa könsroller. Inom ramen för projektet ska en teaterföreställning skapas tillsammans med barnen. Föreställningen kommer att framföras i klassrum i Göteborgs-regionen och kombineras med workshops där eleverna får diskutera sina upplevelser och delta i dramaövningar. Detta utgör grunden för ett metodmaterial som ska tas fram med övningar och filmsekvenser med ungas egna berättelser om könsrelaterade frågor. Projektet utvecklar även en utbildning för pedagoger så att de kan använda materialet självständigt i klassrummet. Efter projekttidens slut ska metoden implementeras i de medverkande skolorna och spridas nationellt av den projektägande organisationen.

Projektet ”Barns och ungas rätt till begravningsplatsen – En levande plats för kunskap, inflytande & demokrati”, Föreningen LARM

Projektet syftar till att utveckla en metod som möjliggör för barn och unga att upptäcka och fördjupa sina kunskaper om begravningsplatser och begravningstraditioner. Innehållet omfattar både samtida och historiska perspektiv och tar hänsyn till den religiösa och kulturella mångfald som präglar det svenska samhället. Även frågor kopplade till biologisk mångfald och hållbar utveckling ingår i projektets tematik. Utöver att öka målgruppens kunskap och engagemang ska projektet, med utgångspunkt i barnkonventionen, utveckla verktyg för att stärka barns och ungas delaktighet och inflytande i begravningsverksamheten. Detta omfattar att ge målgruppen en ökad närvaro i utvecklings- och beslutsforum kopplade till planering och utformning av begravningsplatser. Inom ramen för projektet ska ett barn- och ungdomsråd inrättas. Projektet omfattar även framtagande av ett digitalt verktyg, en handbok samt en utställning.

5 Kontroll och granskning

5.1 Projekten kontrolleras i flera steg

För att säkerställa att medel ur Allmänna arvsfonden används på rätt sätt genomförs kontroller av den organisation som söker finansiering och av det aktuella projektet, både inför och efter beslut om stöd.

I följande avsnitt beskrivs det arbete som genomförs löpande samt de särskilda insatser som har genomförts under 2024 för att säkra hög kvalitet i handläggningen av ärenden om stöd, bidra till god kontroll av arvsfondsmedlens användning och ge målgruppsanpassat stöd till sökande och stödmottagande organisationer.

5.1.1 Generella villkor för stöd ur Allmänna arvsfonden

De generella villkor för stöd ur Allmänna arvsfonden som Arvsfondsdelegationen har beslutat om beskriver de allmänna kraven för genomförande av projekt som har beviljats stöd. Villkoren beskriver bl.a. vad medel ur fonden får och inte får användas till samt hur medel ur fonden ska tas om hand och bokföras. Vid ansökan om stöd ur fonden krävs att sökande organisationer bekräftar att de generella villkoren har lästs och att villkoren godkänns. Om en stödmottagande organisation bryter mot de generella villkoren kan den bli skyldig att betala tillbaka stöd som har lämnats.

5.1.2 Demokrativillkor

Arvsfondsdelegationen har under de senaste åren tillämpat en form av demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden. En sökande organisa-

tion har vid ansökan om stöd ur fonden behövt bekräfta att den egna organisationen och det planerade projektets verksamhet inte strider mot Arvsfondsdelegationens beslutade krav på demokratisk grund och demokratisk struktur. Med demokratisk grund avses att den sökande organisationens verksamhet och verksamheten i projektet inte strider mot grundläggande värderingar om allas lika värde eller mot demokratiska idéer som exempelvis yttrandefrihet. Med demokratisk struktur avses bl.a. att den sökande organisationen respekterar majoritetsbeslut, att rösträtten är likvärdig för medlemmarna och att det finns en vald styrelse och en oberoende revisor. Medlemskapet måste också vara öppet och frivilligt.

Sedan den 1 januari 2025 gäller ett lagstadgat demokrativillkor för stöd ur fonden. Villkoret innebär bl.a. att stöd inte får lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare som agerar inom ramen för verksamheten utövar våld, tvång eller hot mot en person eller motarbetar det demokratiska styrelseskicket. Under 2024 har Arvsfondsdelegationen genomfört ett arbete för att anpassa kraven om demokratisk grund och demokratisk struktur till det nya demokrativillkoret. För associationsformen stiftelse har Arvsfondsdelegationen tagit fram särskilda bedömningsgrunder vad gäller demokratisk struktur. Det nya lagstadgade demokrativillkoret tillämpas enbart för stöd som beviljas från och med den 1 januari 2025.

5.1.3 Kontroll inför beslut om stöd

Innan Arvsfondsdelegationen fattar beslut om stöd genomför delegationens kanslistöd hos Kammarkollegiet kontroller av den stödsökande organisationen och den planerade verksamheten.

Bakgrundskontroll

Kanslistödet kontrollerar om den sökande organisationen tidigare har sökt och beviljats medel ur Allmänna arvsfonden. Det görs också en kontroll av vad som anges om och av organisationen i olika offentliga källor, t.ex. på internet. Den sökande organisationens stadgar, årsredovisning och verksamhetsberättelse går igenom.

Referenstagning

Om den sökande organisationen inte har sökt medel från fonden tidigare, tar kanslistödet referenser på organisationen genom kontakt med t.ex. den kommun som den sökande organisationen är verksam i eller någon annan etablerad samhällsaktör. Om organisationen har ansökt om stöd ur fonden tidigare, görs en jämförelse med den tidigare ansökan samt kontrolleras hur ett eventuellt tidigare projekt har genomförts.

Behörighetskontroll

Kanslistödet kontrollerar att den eller de som har skrivit på ansökan också har behörighet att företräda den sökande organisationen.

Kanslistödet gör en bedömning av den ansökta projektbudgeten i relation till den planerade verksamheten i projektet, i jämförelse med andra arvsfondsprojekt och i förhållande till gällande riktlinjer och praxis.

Skatte- och skuldkontroll

Kanslistödet kontrollerar organisationens skatteregistrering. Vidare kontrolleras om organisationen har några obetalda skulder eller betalningsanmärkningar.

Dialog med den sökande och projektets samarbetsorganisationer

Innan ett beslut om stöd fattas av Arvsfondsdelegationen har ansvarig handläggare vid kanslistödet alltid en dialog med den sökande organisationen och projektets centrala samarbetsorganisationer. Viktiga delar i dialogen är målgruppens delaktighet i projektet, förutsättningarna för att genomföra projektet, hur verksamheten är tänkt att leva vidare efter projektets slut och projektets finansiering.

5.1.4 Kontroll efter beslut om stöd

Efter att en organisation har beviljats stöd ur Allmänna arvsfonden görs olika kontroller av projektet och den stödmottagande organisationen.

Obligatorisk introduktionsdag för nya projekt

När ett nytt projekt har beviljats stöd ur fonden ska representanter för projektet genomgå en obligatorisk introduktion. Syftet är att handläggarna vid kanslistödet ska få en närmare kontakt med representanterna och att representanterna ska få tillfälle att ställa frågor till handläggarna vid kanslistödet.

Den obligatoriska introduktionen är uppdelad på två tillfällen för varje projekt: först en allmän introduktion och därefter en individuell genomgång med projektets handläggare vid kanslistödet. Den allmänna introduktionen innehåller information om bl.a. de generella villkoren för stöd ur fonden, uppföljningsverksamheten, de viktigaste ekonomiska aspekterna av att genomföra ett projekt och hur kanslistödets controllerfunktion arbetar med kontrollbesök.

Årlig kontroll av fleråriga projekt

Arvsfondsdelegationen fattar både ettåriga och fleråriga beslut för projektstöd. Vid fleråriga beslut får projektet en budgetram för hela projektperioden, normalt upp till tre år. Efter varje genomfört projektår ska stödmottagaren skicka in en årsrapport och en ekonomisk redovisning för det aktuella året samt en plan för nästkommande år. Då görs samma typ av kontroller som inför beslutet att bevilja stöd, vilket exempelvis inkluderar kontroll av obetalda skulder, kontroll av vad som anges av och om organisationen på internet och direktavstämning med samarbetsorganisationer i projektet. Vid större förändringar i projektet krävs ett tilläggsbeslut

från Arvsfondsdelegationen. Efter det sista projektåret görs en särskild slutrapport, som ska godkännas av ansvarig enhetschef vid kanslistödet.

Lokalstödsprojekt redovisar sina projekt när byggnationen är klar, senast tre år efter beslutet om stöd. I samband med att slutrapporten har kommit in stämmer controllerfunktionen vid kanslistödet av utbetalda medel mot intygade kostnader och intäkter med den revisor som granskat projektet, se nedan. Eventuell mellanskillnad återbetalas av stödmottagaren till fonden.

Projektet granskas av en revisor

Samtliga projekt granskas av en godkänd eller auktoriserad revisor utifrån Arvsfondsdelegationens anvisningar för revisorer. Av granskningsrapporterna framgår bl.a. om projektens rapporterade kostnader stämmer överens med budgetposterna i Arvsfondsdelegationens beslut. Revisorena ska även göra iakttagelser när det gäller om det inte finns en fastställd attestordning, om de utbetalda medlen inte har hållits avskilda eller om det finns kostnader som inte är stödberättigande enligt villkoren för stöd ur fonden. Under 2024 har nya granskningsåtgärder arbetats fram av Arvsfondsdelegationen i samråd med branschorganisationen FAR (Föreningen Auktoriserade Revisorer).

Controllerfunktionen vid kanslistödet går igenom samtliga inkomna granskningsrapporter för att säkerställa att alla iakttagelser följs upp. En kontroll görs även mot Revisorsinspektionens register för att säkerställa att revisorn är godkänd eller auktoriserad. Controllerfunktionen går även igenom och kontrollerar att det belopp och den period som revisorn har intygat stämmer överens med den ekonomiska årsrapporten som har lämnats in.

Kontrollbesök och skrivbordskontroller

I kontrollerande och uppföljande syfte gör controllerfunktionen vid kanslistödet besök på plats hos projekt för att försäkra sig om att projektets verksamhet genomförs i den avsedda omfattningen och att produkterna och tjänsterna som köpts in inom ramen för projektet har levererats och är stödberättigande. Syftet är att säkerställa goda interna rutiner för styrning och kontroll hos stödmottagande organisationer genom att granska bl.a. att det finns rutiner för attest som också efterföljs och att medlen ur Allmänna arvsfonden inte finansierar kostnader som inte är stödberättigande. Kontrollerna har även ett förebyggande syfte när det gäller fusk och bedrägerier i och med att kontrollerna också ger kanslistödet förutsättningar att upptäcka eventuella oegentligheter. Urvalet av vilka projekt som kontrolleras sker delvis slumpmässigt och delvis utifrån en risk- och väsentlighetsbedömning. Målsättningen är att formaliserade kontroller utförda av controllerfunktionen ska ske av minst 10 procent av antalet projekt för vilka stöd har beviljats under det föregående året.

Under 2024 genomförde controllerfunktionen 33 kontroller, varav åtta på plats (kontrollbesök) och resterande på distans (skrivbordskontroller). Det innebär att controllerfunktionen genomförde kontroll av 9 procent av projektpopulationen, dvs. av antalet projekt som under 2023 fick antingen ett bifallsbeslut för ett nytt projekt eller ett godkännande att fortsätta med

ett pågående projekt under 2024. Jämförelsevis genomförde controllerfunktionen 44 kontroller under 2023, varav sju på plats och resterande på distans, vilket motsvarade 12 procent av projektpopulationen. Enligt Arvsfondsdelegationens kanslistöd är bakgrunden till att målsättningen om 10 procent inte uppnåddes under 2024 att det interna utvecklingsarbetet avseende kontroll och granskning av fördelning av stöd ur fonden har behövt prioriteras under våren 2024. Mer specifikt är det controllerfunktionens kontroller utifrån slumpurval som har nedprioriterats till förmån för det interna utvecklingsarbetet. Samtliga kontroller av projekt inom riskurvalet har genomförts under 2024, i likhet med tidigare år.

Controllerfunktionen utförde under 2024 en särskild kartläggning av sju projekt eftersom extern information indikerade förekomst av oegentligheter inom och mellan projekten. Kartläggningen omfattade granskning av företrädares kopplingar till avlönade personer inom föreningarna samt till andra föreningar och bolag som inte hade fått medel från fonden. I samband med arbetet hölls möten med Ekobrottsmyndigheten där iakttagelser diskuterades i syfte att bedöma om det fanns skäl att misstänka bedrägeri. Kartläggningen resulterade i att ett av de sju projekten direkt överlämnades till Kammarkollegiet för beslut om återkrav och en polisanmälan upprättades. Två av projekten i kartläggningen lades till i riskurvalet för en fördjupad kontroll, vilket ledde till att ett av dessa två projekt avbröts och en polisanmälan upprättades.

Proaktiva och stödjande insatser har gjorts vid i stort sett samtliga kontroller som har genomförts av controllerfunktionen. De proaktiva insatserna har bestått i att mindre felaktigheter som har upptäckts har åtgärdats innan redovisningen granskats av revisor och lämnats till Arvsfondsdelegationen. Insatserna har bestått av exempelvis rådgivning i bokföring samt stöd vid upplägg av projektredovisning och inför omdisponering av budget.

Projektbesök på plats samt löpande kontakt med pågående projekt

Handläggare vid kanslistödet genomför årligen projektbesök på plats. Under 2024 besökte handläggarna 57 projekt på plats runt om i landet. Det motsvarar 15 procent av antalet projekt som under 2023 beviljades stöd eller fick godkänt att fortsätta sitt projekt. Jämförelsevis genomförde handläggare vid kanslistödet 49 projektbesök under 2023, vilket motsvarade 13 procent av antalet projekt som under 2022 beviljades stöd eller fick godkänt att fortsätta sitt projekt. Utöver att göra projektbesök har handläggarna tagit del av projektaktiviteter på distans och hållit digitala träffar med representanter för projekten.

Handläggarna vid kanslistödet har också kontakt med representanter för projekten under hela projekttiden, för att stämma av och besvara frågor. Frågor som tas upp kan t.ex. handla om behov av att göra förändringar i projektens budget eller i planerade aktiviteter. Controllers vid kanslistödet kopplas in vid behov för att ge vägledning när det gäller ekonomiska frågor.

Transparens om projekten

Alla pågående projekt- och lokalstöd finns presenterade på Allmänna arvsfondens webbplats. Syftet är att informera allmänheten om vilka projekt som har fått medel ur arvsfonden, vilka syften som ska uppnås med projekten och vilken verksamhet som ska bedrivas inom projekten.

5.1.5 Lokalstödsuppföljning

Samtliga organisationer som får lokalstöd ur Allmänna arvsfonden förbinder sig att bedriva den avsedda verksamheten i lokalen eller anläggningen i minst tio år. Särskilda uppföljningar av lokalstödsprojekt sker vid två tillfällen: efter fyra år och efter tio år. Uppföljningarna görs genom en enkät som skickas till de stödmottagande organisationerna. Dessa särskilda uppföljningar genomförs som komplement till övrigt kontrollarbete som genomförs av kanslistödet.

Tioårsuppföljningen, som 2024 omfattade 66 organisationer, visade att samtliga organisationer utom en (i det fallet gick nyttjanderättsupplåtaren i konkurs) fortfarande bedriver den verksamhet som avsågs i beslutet om stöd och planerar att fortsatt göra det.

Fyraårsuppföljningen, som 2024 omfattade 75 organisationer, visade att samtliga organisationer fortfarande bedriver den verksamhet som avsågs i beslutet om stöd och att de planerar att fortsätta göra det hela förbindelse-tiden ut, dvs. i tio år.

5.1.6 Överlämnande av ärenden

Arvsfondsdelegationen ska överlämna ett ärende om stöd ur Allmänna arvsfonden till Kammarkollegiet om det finns skäl att överväga ett åläggande för mottagaren att betala tillbaka stödet ur fonden. Under 2024 lämnades tre ärenden över till Kammarkollegiet.

Under 2024 har en fråga som avser medel som har betalats tillbaka till Allmänna arvsfonden prövats i domstol. Målet gällde en stödmottagare som efter att den hade försatts i konkurs återbetalade stöd ur fonden. Konkursboet stämde Kammarkollegiet för att de återbetalade medlen skulle återföras till konkursboet. I dom den 2 juli 2024 i mål nr T 824-24 fann Stockholms tingsrätt att medlen ur fonden var skyddade mot utmätning i enlighet med 5 kap. 6 § utsökningsbalken och käromålet ogillades därför. Domen överklagades inte.

5.2 Riksrevisionens granskning av Allmänna arvsfonden

Riksrevisionen har granskat Allmänna arvsfonden. Resultatet av granskningen redovisas i rapporten Allmänna arvsfonden – pengar som söker mening (RiR 2024:2), som publicerades den 5 mars 2024. I rapporten framgår att Riksrevisionens övergripande slutsats från granskningen är att systemet med Allmänna arvsfonden varken fungerar ändamålsenligt eller effektivt och att ett nytt system för att hantera arv efter avlidna utan

arvingar och testamente bör införas, förslagsvis inom statens budget. Riksrevisionen påpekar i rapporten att det skulle ta tid att utreda och upprätta ett sådant nytt system, varför myndigheten lämnar ett antal rekommendationer både till regeringen och till Kammarkollegiet och Arvsfondsdelegationen, för att på kortare sikt avhjälpa bristerna som har identifierats vid granskningen.

Skr. 2024/25:191

Arvsfondsdelegationen och Kammarkollegiet lämnade ett gemensamt yttrande över Riksrevisionens rapport till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Till yttrandet fogades en åtgärdsplan som tagits fram av Kammarkollegiet på uppdrag av Arvsfondsdelegationen med anledning av Riksrevisionens granskning (S2024/00540).

Den 29 augusti 2024 överlämnade regeringen skrivelsen Riksrevisionens rapport om Allmänna arvsfonden (skr. 2023/24:153) till riksdagen. I skrivelsen redovisar regeringen sina bedömningar med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport. Där framgår att regeringen välkomnar Riksrevisionens granskning och konstaterar att den utgör ett viktigt bidrag till utvecklingsarbetet när det gäller Allmänna arvsfonden. Vidare redovisar regeringen vidtagna och planerade åtgärder som ligger i linje med Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

5.2.1 Vidtagna åtgärder med anledning av Riksrevisionens granskning

För att hantera Riksrevisionens rekommendationer till Arvsfondsdelegationen och Kammarkollegiet har Arvsfondsdelegationens kansli under 2024 fokuserat på att analysera de rekommendationer som lämnats och ta fram förslag på åtgärder som kan genomföras inom befintliga regelverk. Detta har bl.a. gjorts med hjälp av extern expertis (Sweco), som analyserat dels förutsättningarna för Arvsfondsdelegationen och Kammarkollegiet att genomföra Riksrevisionens rekommendationer, dels konsekvenserna av att genomföra rekommendationerna. Det övriga arbete som Arvsfondsdelegationens kansli har bedrivit med anledning av Riksrevisionens rapport under 2024 kan sammanfattas enligt följande:

- Ett flertal kontakter har tagits och dialogmöten har genomförts med rättsvårdande myndigheter och myndigheter med tillgång till relevant information för kontroll- och granskningsarbetet. Det inkluderar bl.a. Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten, Utbetalningsmyndigheten och Revisorsinspektionen. Syftet med mötena har varit att etablera kontaktvägar och identifiera möjligheter till informationsdelning och andra samarbeten samt att öka den interna kunskapen vid kansliet om välfärdsbrottslighet.
- Samverkan har genomförts med statsbidragsgivande myndigheter inom jurist- respektive kontrollernätverk i syfte att i så stor utsträckning som möjligt se till att krav och kontroller på civilsamhällesorganisationer är så lika som möjligt, oavsett vilken myndighet det är som betalar ut stödet.
- Samråd har genomförts med representanter från civilsamhället med erfarenhet av arvsfondsprojekt under ledning av NOD (Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället). Syftet med samråden har varit att beakta konsekvenser som

nya kontroll- och granskningsåtgärder kan få för sökande och stöd-mottagande organisationer.

- Den första granskningen av om en sökande organisation uppfyller de grundläggande kraven för att kunna få stöd, som alla sökande organisationer genomgår innan en ansökan bedöms i sak, har förstärkts och utvecklats under 2024. Genom detta har hela beredningsprocessen för ansökningar om stöd ur fonden effektiviserats.
- En fördjupad riskanalys har tagits fram med fokus på de externa risker för brottslighet som finns. Riskanalysen ligger till grund för den fortsatta och kontinuerliga utvecklingen av kontrollverksamheten.

6 Uppföljning och utvärdering

6.1 Utgångspunkter för uppföljnings- och utvärderingsverksamheten

Arvsfondsdelegationen ska enligt förordningen (2021:403) om Allmänna arvsfonden ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd. I förordningen anges också att vid större utvärderingar ska som huvudregel vetenskaplig expertis anlitas. I följande avsnitt redovisas de årliga uppföljningarna av projektstöd och lokalstöd samt de utvärderingar av arvsfondsprojekt som har färdigställts och publicerats under 2024.

Ramarna för Arvsfondsdelegationens uppföljnings- och utvärderingsverksamhet beskrivs i den strategi som delegationen beslutade i december 2023. Enligt strategin är syftet med uppföljnings- och utvärderingsverksamheten att ge underlag för att kunna fatta välgrundade beslut i verksamheten och bidra till ett kontinuerligt lärande internt inom Arvsfondsdelegationen och externt. Den övergripande målsättningen med uppföljnings- och utvärderingsverksamheten är att bidra till att fondens ändamål, att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för fondens målgrupper, nås.

6.2 Uppföljning av projektens överlevnad

För att ett projekt ska beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden ska resultatet av projektet, enligt Arvsfondsdelegationens praxis, ha förutsättningar att främja den avsedda målgruppen efter det att stödet ur fonden har upphört. Detta villkor följs årligen upp genom en bedömning av slutredovisade projekts överlevnad efter projektslut. Med överlevnad avses att verksamheter, aktiviteter, metoder och arbetssätt lever vidare och därmed främjar den avsedda målgruppen även efter att projektfinansieringen ur fonden har upphört.

Bedömningen av överlevnad baseras dels på en granskning av den slutredovisning som behöver lämnas för samtliga projekt vid projektslut, dels på en särskild uppföljning av det slutredovisade projektet. Den särskilda uppföljningen sker efter att slutredovisningen har godkänts och görs genom att den stödmottagande organisationen får besvara en enkät. Arvsfondsdelegationens bedömning av överlevnaden baseras på de uppgifter som organisationen har lämnat i sitt enkätsvar. Uppföljningen av överlevnad avser enbart avslutade projekt som har beviljats projektstöd och vars slutredovisningar har godkänts under det år som uppföljningen avser. Projekt för vilka lokalstöd har beviljats följs upp genom särskilda uppföljningar fyra respektive tio år efter beslutet om stöd.

I 2024 års uppföljning ingick 107 projekt som hade beviljats projektstöd och vars slutredovisningar hade godkänts under året. Projekten delas in i tre kategorier, baserat på vad som lever vidare efter projektslut.

Kategori 1 – Projekt som inte har kunnat genomföra det stödmottagaren beviljats medel för

I kategori 1 ingår projekt som inte har kunnat genomföra den verksamhet som den stödmottagande organisationen beviljats medel för. En vanlig förekommande anledning till att verksamheten inte har kunnat genomföras är att projektet inte har varit tillräckligt förankrat i t.ex. samarbetsorganisationer. Under de år som Arvsfondsdelegationen har kategoriserat överlevnaden för slutredovisade projekt är det endast ett fåtal projekt som har tillhört denna kategori. Arvsfondsdelegationen bedömer att en sannolik förklaring till detta är att det görs en gedigen förkontroll och beredning av ärenden innan nya projekt beviljas medel samt att fleråriga projekt därefter årligen behöver redovisa sitt arbete och då har en dialog med kanslistödet om projektplanen för det fortsatta arbetet innan projektet kan fortsätta.

Kategori 2 – Projekt vars resultat inte lever vidare på ett tydligt sätt

I kategori 2 finns projekt som har genomförts enligt plan, men vars resultat inte på ett tydligt sätt lever vidare efter projektets slut. Att resultaten inte lever vidare på ett tydligt sätt kan exempelvis innebära att metodmaterial finns tillgängligt på en webbplats och därigenom kan spridas, men att det är oklart i vilken utsträckning som materialet används och är till fortsatt nytta för målgruppen. Det kan också handla om att finansieringen eller ansvaret för det fortsatta arbetet är oklart, vilket gör att det inte är tydligt hur resultaten från projektet lever vidare och fortsätter att vara till nytta för målgruppen.

Även om verksamheter, aktiviteter, metoder eller arbetssätt inte lever vidare på ett tydligt sätt efter projektets slut kan dessa under projekttiden ha varit, och efter projektslut fortsätta vara, av stor betydelse för de målgrupper som projektet har vänt sig till.

Kategori 3 – Projekt vars resultat lever vidare på ett tydligt sätt

I denna kategori samlas projekt vars verksamheter, aktiviteter, metoder eller arbetssätt lever vidare på ett tydligt sätt. För att tillhöra denna kategori

Skr. 2024/25:191 behöver resultaten från projektet, t.ex. metoder och arbetssätt, fortsatt tydligt användas av målgruppen, andra aktörer, verksamheter eller organisationer, och därmed vara till nytta för målgruppen efter projektslut.

6.2.2 Resultat från 2024 års uppföljning av projektens överlevnad

I tabell 6.1 redovisas Arvsfondsdelegationens indelning av de 107 slutredovisade projekten som granskades under 2024 i de tre överlevnadskategorierna. I 2024 års uppföljning bedömde Arvsfondsdelegationen att 4 projekt tillhörde kategori 1 och 28 projekt tillhörde kategori 2. Resterande 75 projekt bedömdes tillhöra kategori 3, vilket motsvarar 70 procent av de granskade projekten. I bilaga 3 finns kortfattade beskrivningar av samtliga projekt som bedömdes tillhöra kategori 3 och som därmed har bedömts ha en tydlig överlevnad.

Tabell 6.1 Arvsfondsdelegationens indelning av projektens överlevnad 2024

Överlevnadskategori	Antal	Andel (%)
Kategori 1	4	4
Kategori 2	28	26
Kategori 3	75	70
Totalt antal granskade slutredovisningar	107	100

Vid sidan av organisationernas egen beskrivning av överlevnaden efter projektslut har den enkät som används vid uppföljningen också omfattat frågor om hur projektens resultat lever vidare, på vilket sätt och med vilken finansiering. Frågorna har haft flersvarsalternativ och fler än ett alternativ har kunnat väljas.

På frågan hur verksamheter, aktiviteter, metoder och/eller arbetssätt lever vidare efter det att projektfinansieringen från Allmänna arvsfonden upphört är det vanligaste svaret, i likhet med det föregående året, att resultaten lever vidare ”som metod” (73 procent). Därefter följer svarsalternativet ”som material (digitalt/tryckt)” (72 procent), också det i likhet med resultatet från 2023 års enkät.

I enkäten har organisationerna även fått svara på hur finansieringen ser ut för de delar av projektet som lever vidare efter att projektfinansieringen ur fonden har upphört. Det vanligaste svaret i 2024 års enkät är, i likhet med vid föregående års uppföljningar, att finansieringen sker ”genom stödmottagande organisation” (70 procent).

6.2.3 Vad påverkar projektens överlevnad?

De projekt som har ingått i 2024 års uppföljning har i sina slutredovisningar redovisat framgångsfaktorer i genomförandet av projekten. I likhet med tidigare år återkommer engagemang och förankring som viktiga framgångsfaktorer för att genomföra projekten. Det handlar om engagemang hos såväl projektmedarbetare som den målgrupp som

projektet vänder sig till. Andra framgångsfaktorer som redovisats är kunskap och erfarenheter hos projektmedarbetare om det område eller ämne som projektet rör samt att projektet haft väl fungerande samarbeten. Det beskrivs också som avgörande att det har funnits en efterfrågan och ett behov hos de målgrupper och aktörer som projektet vänder sig till.

Stödmottagande organisationer har i slutredovisningarna också beskrivit hinder i genomförandet av projekten. I likhet med de senaste åren har covid-19-pandemin och dess efterverkningar uppgetts vara det enskilt största hindret i genomförandet av projekt, då den bl.a. resulterat i förseningar och svårigheter att nå målgrupper och genomföra aktiviteter. Andra vanliga hinder är personalomsättning i projektet samt att förankring och relationsskapande tagit längre tid än förväntat.

Sedan 2007 har 2 329 avslutade projekt kategoriserats utifrån vad som händer med projektens resultat efter det att finansiering ur Allmänna arvsfonden har upphört. Tabell 6.2 visar att av dessa projekt är det 53,5 procent som vid tiden för den särskilda uppföljningen har haft resultat som tydligt levtt vidare efter projektslut.

Tabell 6.2 Arvsfondsdelegationens kategorisering av projektens överlevnad 2007–2024

Överlevnadskategori	Antal	Andel (%)
Kategori 1	57	2,5
Kategori 2	1 029	44
Kategori 3	1 243	53,5
Totalt antal granskade slutredovisningar	2 329	100

Över tid framträder flera bidragande faktorer till att verksamheter, aktiviteter, metoder och arbetssätt lever vidare efter projektslut. En sådan bidragande faktor är förankring hos målgruppen, inom den egna organisationen och externt med bl.a. samarbetsparter. En annan bidragande faktor är att det finns tid att förankra och genomföra en projekttidé, liksom tid att genomföra utvecklingsarbetet och börja tillämpa resultaten.

6.2.4 Forskares uppföljning av projektens överlevnad

På uppdrag av Arvsfondsdelegationen genomför forskare vid svenska universitet och högskolor utvärderingar av arvsfondsprojekt. I utvärderingsuppdragen ingår bl.a. att göra bedömningar av överlevnaden hos avslutade projekt som har ingått i utvärderingen. Forskarna kategoriserar då avslutade projekt på samma sätt som Arvsfondsdelegationen, i de tre överlevnadskategorierna. De forskare som har utvärderat projekten har som underlag använt sig av projektens dokumentation och enkäter eller intervjuer samt i vissa fall gjort projektbesök.

Under 2024 färdigställdes och publicerades en (1) utvärdering (se avsnitt 6.6). I tabell 6.3 redovisas de bedömningar av överlevnaden efter projektslut som forskarna gjort inom ramen för utvärderingsuppdraget. De fem projekt som ingått i utvärderingen har bedömts ha en tydlig överlevnad, vilket motsvarar en överlevnadsgrad på 100 procent.

Tabell 6.3 Forskarnas kategorisering av projektens överlevnad, utvärderingar avslutade 2024

Överlevnadskategorier	Antal	Andel (%)
Kategori 1	0	0
Kategori 2	0	0
Kategori 3	5	100
Totalt antal granskade slutredovisningar	5	100

De senaste arton åren har överlevnaden hos 1 424 slutredovisade projekt bedömts av forskare som genomfört utvärderingar på uppdrag av Arvsfondsdelegationen. De projekt som har utvärderats av forskarna har fått stöd ur Allmänna arvsfonden under perioden 1994–2024. Tabell 6.4 visar att 753 projekt (53 procent) av de slutredovisade projekten som ingått i utvärderingarna vid tidpunkten för forskarnas bedömning i respektive utvärdering har haft resultat som levt vidare efter projektslut.

Forskarna har funnit en överlevnadsgrad som ligger nära den överlevnadsgraden som Arvsfondsdelegationen har kommit fram till i sin analys över tid. Det tyder på att resultat från projekt lever vidare en lång tid efter det att finansieringen ur Allmänna arvsfonden har upphört, eftersom ett betydande antal av de projekt som forskarna har följt upp avslutades flera år innan respektive utvärdering genomfördes.

Tabell 6.4 Forskarnas kategorisering av projektens överlevnad, utvärderingar avslutade 2007–2024

Överlevnadskategorier	Antal	Andel (%)
Kategori 1	76	5
Kategori 2	595	42
Kategori 3	753	53
Totalt antal granskade slutredovisningar	1 424	100

6.3 Uppföljning av projekt ur ett jämställdhetsperspektiv

I Arvsfondsdelegationens strategi för uppföljning och utvärdering ingår ett jämställdhetsperspektiv. Inom ramen för detta följer Arvsfondsdelegationen upp könsfördelningen bland projektledare i slutredovisade projekt och annan jämställdhetsstatistik för de två respektive stödförmerna. Delegationen följer även upp projekt som riktar sig enbart till pojkar/män respektive flickor/kvinnor.

6.3.1 Könsfördelning bland projektledare i slutredovisade projekt

För de projekt som fick projektstöd och vars slutredovisning granskades under 2024 var drygt 70 procent av projektledarna kvinnor, vilket mot-

svarar tidigare års könsfördelning. I två av projekten delades projektledarskapet mellan en kvinna och en man.

Skr. 2024/25:191

För de lokalstödsprojekt vars slutredovisningar godkändes under 2024 gäller det omvända förhållandet, vilket innebär att närmare 70 procent av projektledarna var män.

6.3.2 Jämställdhetsstatistik projektstöd

Jämställdhetsstatistiken för slutredovisade projekt som beviljats projektstöd och som granskades under 2024 bygger på den rapportering som de stödmottagande organisationerna har lämnat i sina slutredovisningar. Organisationerna har redovisat totalt antal aktiva deltagare per målgrupp, inklusive könsfördelning, för hela projekttiden. Med aktiva deltagare menas personer ur Allmänna arvsfondens målgrupper som har inflytande över projektets planering och genomförande och som återkommande eller över en längre tid har medverkat i projektets aktiviteter. Under 2024 slutredovisades totalt 107 projekt. Hos vissa av projekten saknas statistik, alternativt är den statistik som lämnats i slutredovisningen ofullständig eller svårtolkad. Dessa projekt ingår därför inte i Arvsfondsdelegationens sammanställning. Enstaka projekt har uppgett att antalet aktiva deltagare uppgår till tiotusentals personer. Bedömningen är att dessa projekt inte har tolkat aktivt deltagande på det sätt som Arvsfondsdelegationen avsett. För att statistiken inte ska bli alltför snedvriden ingår inte heller dessa projekt i sammanställningen. Totalt baseras därmed statistiken på 93 projekt.

Sammanställningen av uppgifterna som organisationerna har lämnat för de 93 projekten visar att könsfördelningen bland aktiva deltagare i arvsfondsprojekten är relativt jämn bland målgrupperna barn och ungdomar. Skillnaden är större inom målgruppen vuxna med funktionsnedsättning, där andelen kvinnor är något större än andelen män. Störst är skillnaden i målgruppen äldre, där ca 6 av 10 deltagare är kvinnor.

Slutsatserna baseras på ett genomsnitt, vilket innebär att fördelningen mellan könen kan vara mycket ojämn i enskilda projekt. Antalet aktiva deltagare varierar stort mellan olika projekt, från några få till flera tusen personer. Skillnaderna kan bero på inriktningen av projekten, men också på hur man tolkar vilka som omfattas av uttrycket aktiva deltagare. Dessa tolkningar får betydelse för vilka uppgifter som lämnas i slutredovisningen. Med anledning av dessa osäkerheter i redovisningen bör statistiken tolkas med försiktighet.

6.3.3 Jämställdhetsstatistik lokalstöd

Jämställdhetsstatistiken för slutredovisade lokalstödsprojekt är baserad på den uppföljning som Allmänna arvsfonden genomför fyra respektive tio år efter att berörda organisationer har fått lokalstöd. 2024 års uppföljning har omfattat projekt som beviljades lokalstöd 2014 respektive 2020. Uppföljningen har genomförts genom en enkät som skickats till stödmottagande organisationer. Tioårsuppföljningen har omfattat 66 projekt och fyraårsuppföljningen har omfattat 75 projekt.

I enkäten har de stödmottagande organisationerna fått besvara en fråga om vad för slags verksamhet organisationen har beviljats stöd för. De organisationer som har uppgett att de beviljats stöd för att bygga en lokal/anläggning för att bedriva organiserad verksamhet (helt eller delvis) har fått uppskatta det totala antalet personer (unika individer) som använder lokalen/anläggningen för den organiserade verksamheten i genomsnitt per vecka under ordinarie säsong samt könsfördelningen bland dessa personer. Statistiken baseras på organisationernas egna skattningar. Flera organisationer har uppgett att det har varit svårt att göra skattningar eftersom sådan statistik i många fall inte är tillgänglig eller inte kan kvalitetssäkras. Det gäller såväl det uppskattade antalet personer som har deltagit som könsfördelningen. Därför bör statistiken tolkas med försiktighet.

Tioårsuppföljningen (2014 års lokal- och anläggningsstöd) visar att andelen flickor/kvinnor som har tagit del av de lokaler eller anläggningar som ingått i uppföljningen var uppskattningsvis 45 procent, medan motsvarande andel för pojkar/män var 55 procent. Fyraårsuppföljningen (2020 års lokal- och anläggningsstöd) visar att andelen flickor/kvinnor var uppskattningsvis 47 procent, medan motsvarande andel för pojkar/män var 53 procent. Flera organisationer uppger att det har varit svårt att göra en uppskattning av andelen kvinnor respektive män. I Arvsfondsdelegationens sammanställning redovisas könsfördelningen på aggregerad nivå och baseras på ett medelvärde där verksamheter med såväl hög andel kvinnor som hög andel män ingår.

6.3.4 Projekt riktade främst till flickor eller kvinnor

Av de nya projekt som fick stöd ur Allmänna arvsfonden under 2024 är det två projekt som främst riktar sig till flickor eller kvinnor. Detta är samma antal projekt som 2023.

Det ena projektet är Plats för ung kultur och musik, som drivs av Studieförbundet Riksförbundet. Målsättningen med projektet är att öka tillgängligheten till kultur och musik för unga tjejer i stadsdelarna Västra Frölunda och Högsbo i Göteborg. För att nå ungdomarna ska föreningen rekrytera ambassadörer från målgruppen som bor i områdena och utbilda dem till cirkelledare.

Det andra projektet är Inkluderande bemötande i ideell stödverksamhet, som drivs av Agera kvinnojour. Genom projektet vill föreningen förbättra kvinnojourers, och i förlängningen myndigheters, bemötande av våld utsatta mammor med barn och unga i kvinnojoursverksamhet. Syftet är att säkerställa ett gott bemötande oavsett kultur, etnicitet, bakgrund eller utseende.

6.3.5 Projekt riktade främst till pojkar eller män

Av de nya projekt för vilka Arvsfondsdelegationen beviljade stöd under 2024 är det ett projekt som främst riktas till pojkar eller män. Det är lika många projekt som under 2023.

Det projekt som har beviljats stöd 2024 är Killar – Relationer – Arenor, som drivs av Män för jämställdhet. Projektet syftar till att förbättra killars

psykiska hälsa och stärka förmågan att hantera och ta ansvar för nära relationer samt förebygga kontroll och våld. Tillsammans med målgruppen killar och unga män i åldern 12–25 år vill organisationen utveckla och konkretisera relationstränande aktiviteter på platser där målgruppen befinner sig.

Skr. 2024/25:191

6.4 Uppföljning av målgruppernas delaktighet i projekt

Vid bedömningen av om ett projekt ska beviljas medel ur Allmänna arvsfonden ska hänsyn, enligt Arvsfondsdelegationens praxis, tas till om målgruppen deltar i planeringen eller genomförandet av projektet. I slutredovisningarna för de projekt som har beviljats projektstöd redovisar projekten vilka roller målgruppen har haft i planeringen och i genomförandet av projektet och vilka roller målgruppen förväntas ha efter att projektet har avslutats och projektfinansieringen ur fonden har upphört.

6.4.1 Målgruppernas roller i planeringen av projektet

Den roll som målgruppen eller målgrupperna har haft i planeringen av projektet varierar. Många stödmottagande organisationer uppger att planeringen av projektet har skett tillsammans med målgruppen, men målgruppen kan också ha involverats först när det finns en projektidé som då förankras hos målgruppen. Även om personer ur målgruppen inte har tagit initiativ till projektet är det vanligt att projektidéer testas och förankras hos målgruppen under planeringsfasen, t.ex. genom möten, träffar, workshops, referensgrupper eller förstudier.

Det är vanligt förekommande att det är företrädare för målgruppen, exempelvis anhöriga, som har tagit initiativ till och planerat upplägget av ett projekt. Det finns också exempel på projekt som har initierats utifrån enskilda personers egna erfarenheter, där personerna antingen tillhör målgruppen eller på andra sätt har kunskap om målgruppen, t.ex. genom sitt yrke. Dessa personer/organisationer har identifierat behov hos målgruppen som har resulterat i en projektidé. Det är också vanligt att målgruppen har uttryckt behov eller önskemål om insatser, stöd eller verksamheter, medan det är andra runt målgruppen som kommit med idén till projektet och tagit initiativ till det.

6.4.2 Målgruppernas roller under genomförandet av projektet

Målgruppernas roller skiljer sig även åt vid genomförandet av projekten, från att vara aktivt delaktiga och medskapare till att delta i projektens aktiviteter och vara mottagare av projektens insatser. Den roll som målgruppen har beror på projektets syfte och inriktning liksom målgruppens förutsättningar att vara delaktig. Målgruppens roll kan också förändras under projektets genomförande.

I vissa projekt har personer ur målgruppen varit involverade i både styrning och genomförande av projektet. Det kan handla om att det är personer ur målgruppen som under projektets gång har bestämt vilka aktiviteter som ska genomföras och på vilket sätt. Målgruppen kan ha involverats aktivt och fått tycka till om och påverka utformningen av aktiviteter och aktiviteterna kan under projektiden ha anpassats till målgruppens önskemål och behov. Målgruppen kan också ha varit involverad genom att testa hjälpmedel och verktyg eller genom att dela med sig av sina erfarenheter och ge feedback på metodmaterial och stödinsatser. För vissa projekt har målet mer uttalat varit att involvera målgruppen, medan det i andra fall snarare har handlat om att projektet ska lösa ett problem eller fylla ett behov av stöd, verktyg, metoder eller andra insatser som målgruppen ska få ta del av.

6.4.3 Målgruppens roller i den fortsatta verksamheten efter projektslut

Precis som när det gäller planering och genomförande av projekten beskrivs målgruppens roller efter projektslut på olika sätt. Vanligt är att målgruppen förväntas ha samma roller som under projektiden, men rollerna efter projektslut kan vara mer vagt formulerade då det fortsatta arbetet inte alltid är tydligt formulerat eller bestämt när slutredovisningen lämnas. Det kan handla om att målgruppen fortsätter att delta i de verksamheter som har skapats genom projektet, fortsätter att sprida kunskap om metoder och arbetssätt som exempelvis ambassadörer eller är fortsatt engagerade som medlemmar i den stödmottagande organisationen. Det kan också handla om att målgruppen efter projektslut ska använda de metoder, appar eller digitala hjälpmedel som projektet har tagit fram tillsammans med målgruppen. I vissa fall har inte målgruppen någon tydlig roll efter projektslut, även om t.ex. metoder eller hjälpmedel lever vidare.

I den särskilda uppföljningen (enkätuppföljningen) som har gjorts av överlevnaden hos slutredovisade projekt efter projektslut har de stödmottagande organisationerna fått svara på en fråga om vilken eller vilka roller personer ur projektets målgrupp eller målgrupper har i de delar av projektet som lever vidare efter att projektförfinansieringen ur Allmänna arvsfonden upphört. Frågan har haft flersvarsalternativ och fler än ett alternativ har kunnat väljas. I likhet med tidigare års uppföljningar är det vanligaste svaret ”rollen som deltagare” (71 procent). Vanligt är också att personer ur målgruppen är användare (51 procent) eller ledare (46 procent).

6.5 Uppföljning av projektens betydelse för målgrupperna

Arvsfondsdelegationen följer även upp vilken betydelse projekt som beviljats stöd ur Allmänna arvsfonden har haft för den målgrupp som projektet avsett främja om det har funnits grupper som en stödmottagande organisation har velat men inte kunnat nå under projektiden. De organisationer som beviljats projektstöd redogör för detta i projektets

slutredovisning, och organisationer som beviljats lokalstöd redogör för detta i enkäter som stödmottagande organisationer får besvara fyra respektive tio år efter att lokalstöd beviljats. Skr. 2024/25:191

6.5.1 Projektstödet betydelse för målgrupperna

I stort sett alla stödmottagande organisationer framhåller att deras projekt har haft betydelse för de personer ur målgruppen eller målgrupperna som projektet har vänt sig till. I likhet med tidigare år beskrivs projektets betydelse ofta ur ett individperspektiv. Det handlar om ett stärkt självförtroende, en ökad tilltro till den egna förmågan, ökat välbefinnande och en minskad ensamhet och isolering genom t.ex. sociala mötesplatser. Vissa organisationer beskriver att projektet har inneburit konkret stöd och vägledning som ger målgruppen kunskap som underlättar hanteringen av olika livs- och vardagsituationer. Vissa projekt beskrivs ha haft en livsförändrande och omvälvande betydelse för personer ur målgruppen.

Projektets betydelse på organisatorisk nivå har också lyfts fram, särskilt i termer av ökad kunskap om och förståelse för målgruppen. Det kan exempelvis handla om att det genom projekten har utvecklats verktyg för yrkesverksamma och andra som kommer i kontakt med målgruppen. Flera organisationer uppger även att insatserna inte hade kunnat nå målgruppen utan ett arvsfondsprojekt.

I slutredovisningarna har organisationerna även fått redogöra för om det finns grupper som projektet hade velat men inte lyckats nå. Redovisningarna visar att det ofta handlar om svårigheter att nå specifika grupper inom fondens målgrupper eller att projektet velat nå fler i den målgrupp som projektet riktat sig till. Bland grupper som har varit svåra att nå har bl.a. personer med utländsk bakgrund, oavsett målgrupp, och personer som bor i socioekonomiskt utsatta områden nämnts.

6.5.2 Lokalstödet betydelse för målgrupperna

I den enkät som går ut till organisationer som beviljats lokalstöd fyra respektive tio år efter beviljat stöd ingår en fråga om organisationen har nått den eller de målgrupper som var syftet med stödet ur fonden. I tioårsuppföljningen har fyra organisationer som beviljats lokalstöd 2014 svarat nej på frågan. En av dessa har gått i konkurs, medan de tre andra inte har nått den eller de målgrupper som avsågs i den utsträckning som det var tänkt alternativt har nått vissa men inte andra målgrupper. I fyraårsuppföljningen har tre av organisationerna som beviljats lokalstöd 2020 svarat nej på frågan. Anledningen är att dessa organisationer inte har nått målgruppen/målgrupperna i den utsträckning som de velat eller planerat för.

De stödmottagande organisationerna har i enkäten också fått beskriva vilken betydelse lokalstödet har fått för de målgrupper som projekten riktats till. Många av organisationerna menar att stödet har varit avgörande för att en viss lokal/anläggning skulle kunna byggas och för att verksamhet för en viss målgrupp eller för nya målgrupper skulle kunna bedrivas eller utvecklas. Organisationerna nämner bl.a. att stödet har gjort verksamheter och aktiviteter tillgängliga för fler målgrupper. Det har också gett förutsättningar att bedriva verksamhet i större omfattning, erbjuda ett mer

varierat utbud av aktiviteter samt möjliggöra att verksamheten kan pågå året runt. Stödet har bl.a. bidragit till social sammanhållning och inkludering samt till ökad fysisk aktivitet hos olika målgrupper. Det har även inneburit fler aktiva i de föreningar som driver verksamheterna.

6.6 Utvärderingsverksamheten

Som anges i avsnitt 6.2.4 ger Arvsfondsdelegationen i uppdrag till forskare vid svenska universitet och högskolor att genomföra utvärderingar av arvsfondsprojekt.

En (1) utvärdering färdigställdes och publicerades under 2024. Utvärderingen avsåg erfarenheter från och framgångsfaktorer för projekt som fått stöd för att främja psykisk hälsa hos barn och unga. Utvärderingen omfattade fem arvsfondsprojekt. Syftet med utvärderingen var att öka kunskaper och erfarenheter samt att sprida metoder, modeller och arbetssätt till berörda aktörer som möter målgruppen i olika situationer. Utvärderingen betonade vikten av goda förberedelser inför projektstart samt att formalisera samverkansstrukturer, involvera målgruppen tidigt, och ha en plan för långsiktig överlevnad. I utvärderingen lämnades rekommendationer till Arvsfondsdelegationen, bl.a. avseende att även stödja projekt med hög originalitet, att ta hänsyn till graden av komplexitet i projektidéer samt att utveckla metodstöd för utvärdering och möjliggöra finansiering av lokal utvärdering.

Sedan 2006 har 64 utvärderingar som Arvsfondsdelegationen finansierat färdigställts och publicerats. Alla utvärderingsrapporter publiceras på Allmänna arvsfondens webbplats och sprids genom sociala medier.

I oktober 2024 fattade Arvsfondsdelegationen beslut om en utvärdering av brottsförebyggande insatser och metoder för att stärka ungas motståndskraft mot att hamna i destruktiva miljöer. Utvärderingen har påbörjats under våren 2025 och beräknas vara klar våren 2026.

7 Kommunikation och erfarenhetsspridning

7.1 Kommunikation

Arvsfondsdelegationen och kanslistödet hos Kammarkollegiet arbetade under 2024 med att utveckla kommunikationen kring Allmänna arvsfonden i syfte att öka kännedomen om och förtroendet för fonden. I följande avsnitt redogörs för vissa av de kommunikationsinsatser som har gjorts under året.

7.1.1 Allmänna arvsfondens webbplats

På Allmänna arvsfondens webbplats, www.arvsfonden.se, finns information om fonden och de projekt som får stöd. Där finns även information

om vad som krävs för att söka stöd ur fonden samt mallar och andra verktyg för pågående projekt. I juni 2024 lanserades fondens första två e-tjänster, för ansökan om lokalstöd och för ansökan om projektstöd. I samband med lanseringen anpassades webbplatsens innehåll för att vägleda sökanden i denna process.

På flertalet sidor på webbplatsen finns frågan ”Hjälpte informationen på denna sida dig?” med svarsalternativen ”Ja” och ”Nej” samt möjlighet att lämna ett fritextsvar om man svarar nej. Under 2024 valde 3 783 användare att besvara frågan. Av dessa var 78 procent nöjda med besöket på webbplatsen.

7.1.2 Allmänna arvsfonden i sociala medier

Under 2024 var budgeten för annonsering i Allmänna arvsfondens kanaler på sociala medier, och mer specifikt de sociala medier som ägs av företaget Meta (Facebook och Instagram), fördubblad jämfört med 2023. Det beror huvudsakligen på en genomförd kampanj riktad till fondens primära målgrupper och till aktiva inom organisationer som kan ansöka om stöd. Den ökade ekonomiska satsningen på innehåll och annonsering i sociala medier resulterade i att fondens Facebook-konto under 2024 ökade i räckvidd med 86,9 procent och i antal länkklick med 93,9 procent i jämförelse med 2023. Fondens Instagram-konto ökade i räckvidd med drygt 111 procent under samma period.

Under 2024 ökade antalet följare på fondens sociala medier enligt följande, i jämförelse med 2023:

- Facebook-kontot ökade med 1 169 följare. Totalt hade kontot 12 322 följare vid slutet av 2024.
- Instagram-kontot ökade med 388 följare. Totalt hade kontot 3 829 följare vid slutet av 2024.
- LinkedIn-kontot ökade med ca 1 200 följare. Totalt hade kontot drygt 3 200 följare vid slutet av 2024.
- X-kontot (tidigare Twitter) är vilande och mäts inte.

7.1.3 Allmänna arvsfondens nyhetsbrev

Arvsfondsdelegationens kanslistöd ger ut ett nyhetsbrev om Allmänna arvsfonden. Syftet med nyhetsbrevet är att öka kännedomen och kunskapen om samt förtroendet för fonden och hur fondens medel används. Nyhetsbrevet skickas vanligtvis ut en vecka efter Arvsfondsdelegationens sammanträde, som hålls sex gånger per år. Under 2024 skickades sex nummer av nyhetsbrevet ut.

I slutet av 2024 hade antalet prenumeranter av nyhetsbrevet minskat från 5 500 prenumeranter vid första numret till 5 420 vid årets sista nummer. Öppningsfrekvensen, som mäter hur stor andel av det totala antalet utskickade mejl innehållande nyhetsbrevet som öppnades av mottagaren, låg under 2024 på 43 procent.

7.1.4 Allmänna arvsfonden i redaktionella medier

Allmänna arvsfondens exponering och genomslag i redaktionella medier har varit fortsatt hög, se tabell 7.1. Allmänna arvsfonden väcker störst intresse hos redaktioner för lokala medier. Drygt 85 procent av publiceringarna bedöms som neutrala alternativt positiva, vilket är en minskning med 12 procentenheter jämfört med det föregående året. Arvsfondsdelegationen har bedömt att minskningen kan ha ett samband med Riksrevisionens granskning av Allmänna arvsfonden.

Tabell 7.1 Exponering och genomslag i redaktionella medier per år, 2022–2024

	2024	2023	2022
Antal artiklar om Allmänna arvsfonden	2 699	2 277	2 640
Räckvidd (miljoner personer)	214	123	171

Källa: Statistisk årsanalys framtagen av Infomedias.

Under 2024 publicerades för nionde året i rad den s.k. projektbarometern. Projektbarometern är ett uppföljningsverktyg där kanslistödet rangordnar Sveriges län utifrån hur mycket projektmedel per invånare som betalades ut från Allmänna arvsfonden under det föregående året. Syftet är att visa hur fördelningen av projektstöd ser ut länsvis och på så vis öka kännedomen om fonden och möjligheten att söka medel ur fonden. Kanslistödets information om 2024 års projektbarometer resulterade i 44 publiceringar i redaktionella medier, jämfört med 120 publiceringar 2023. Det mediala genomslaget för projektbarometern har således minskat med 63 procent från det föregående året.

7.1.5 Förtroende- och kännedomsmätning

Varje år genomför Arvsfondsdelegationens kanslistöd en förtroende- och kännedomsmätning hos allmänheten vad gäller Allmänna arvsfonden. 2024 års mätning visar på en ökning av kännedomen om Allmänna arvsfonden hos allmänheten jämfört med 2023, se tabell 7.2. Den visar också att förtroendet för Allmänna arvsfonden 2024 har ökat jämfört med det föregående året, där andelen personer med en positiv eller neutral attityd till fonden var 85 procent jämfört med 82 procent 2023. Andelen personer med en negativ attityd till Allmänna arvsfonden minskade för tredje året i rad. Andelen personer med en neutral attityd till fonden var något lägre än 2023. Resultaten som redovisas i tabellen nedan visar allmänhetens kännedom och förtroende för Allmänna arvsfonden i sin helhet och inte specifikt Arvsfondsdelegationens delar av fondens verksamhet.

**Tabell 7.1 Kännedom om och förtroende för Allmänna arvsfonden per
år, 2022–2024, procent av antalet svarande**

Skr. 2024/25:191

	2024	2023	2022
Kännedom om Allmänna arvsfonden	82	79	81
Positiv attityd till Allmänna arvsfonden	43	37	38
Negativ attityd till Allmänna arvsfonden	5	7	8
Neutral attityd till Allmänna arvsfonden	42	45	45
Vet ej (attityd till Allmänna arvsfonden)	9	12	11

7.1.6 Informationsträffar

Under 2024 har handläggare vid kanslistödet deltagit vid träffar som har arrangerats av föreningar, organisationer, studieförbund och offentliga aktörer i syfte att få in fler ansökningar om stöd ur Allmänna arvsfonden och öka kännedomen om möjligheterna som fonden kan ge. Vidare har informationsträffar med personer som arbetar med, engagerar eller tillhör fondens målgrupper skett digitalt eller på plats vid bl.a. Brottsoffermyndigheten, Svenska Seglingsförbundet, Svenska stadskärnor och centrumutvecklare, Samtidskonstdagarna, Svenska Bordtennisförbundet, Barnrättsdagarna i Gävle, Studieförbundet Bilda och flera kommuner.

Under 2024 deltog kanslistödet även på konferenser som genomfördes av externa aktörer, t.ex. MR-dagarna i Skellefteå. Representanter från kansliet deltog på totalt fler än 40 olika arrangemang under 2024, såväl fysiskt som digitalt.

7.1.7 Kommunikation riktad till målgruppen äldre

För att nå ut till målgruppen äldre personer, som är den nyaste av fondens målgrupper och även den enskilda målgrupp som tar emot minst stöd ur fonden, har kanslistödet under 2024 tagit fram två informationsfilmer där personer från projekten Digitala pensionärer i Västmanland och Säker@digitalt medverkar. Den ena filmen syftar till att förklara ansökningsprocessen för stöd ur fonden, medan den andra visar hur organisationer kan inspireras av varandras projekt. Filmerna spreds via sociala medier och nyhetsbrev, och har använts vid informationsträffar.

För att nå målgruppen äldre personer har kanslistödet under 2024 även genomfört en digital informationsträff i samarbete med ett studieförbund och pensionärsförbund samt fysiska träffar tillsammans med pensionärsföreningar och kommunala pensionärsråd i Askersund, Ale, Bjuv, Höganäs och Håbo. Därtill arrangerades i oktober 2024 webinariet Mötesplatser för äldre, med fokus på hur fondens stöd kan bidra till att minska ofrivillig ensamhet bland äldre.

7.2 Erfarenhetsspridning

Erfarenhetsspridning är en viktig och växande del av verksamheten kring Allmänna arvsfonden. Det som avses är den process genom vilken kunskaper, metoder och resultat som utvecklats inom ramen för ett projekt som beviljats stöd ur fonden aktivt sprids till andra aktörer. Erfarenhetsspridning bedrivs både av Arvsfondsdelegationen och kanslistödet och av organisationerna som beviljats stöd ur fonden.

7.2.1 Arvsfondsdelegationens och kanslistödets arbete med erfarenhetsspridning

Arvsfondsdelegationen har definierat att mottagarna för deras och kanslistödets arbete med erfarenhetsspridning är fondens fyra målgrupper, liksom civilsamhället och offentliga och privata aktörer som arbetar med och för målgrupperna. Enligt beslut från Arvsfondsdelegationen koncentrerades arbetet med erfarenhetsspridning under 2024 till två övergripande teman: ”sociala mötesplatser för äldre och personer med funktionsnedsättning” samt ”hur arvsfonden bidrar till att stärka ungas motståndskraft mot destruktiva miljöer och främja deras personliga utveckling”.

Inom ramen för Arvsfondsdelegationens och kanslistödets arbete med erfarenhetsspridning har de genomfört ett flertal externa aktiviteter. Under 2024 har exempelvis två hybridkonferenser och ett webinarium genomförts, vilka gett tillfälle att sprida och lyfta fram goda exempel från både pågående och avslutade arvsfondsprojekt. På konferenserna och webinariet deltog ca 700 personer totalt. Majoriteten av deltagarna kom från civilsamhället, men även personer från offentlig förvaltning (kommun, region eller statstjänstemän) deltog.

Det huvudsakliga syftet med de externa aktiviteterna som genomförts, och särskilt konferenserna, har varit att skapa ett sammanhang för att mötas samt sprida och dela erfarenheter. Ett annat syfte har varit att öka kännedom om fondens roll i finansieringen och utvecklandet av samhällsförbättrande metoder och verksamheter hos intresserade aktörer i civilsamhället och potentiella slutanvändare i offentlig förvaltning. Ett tematiskt forum för arvsfondsprojekt, civilsamhället, forskare och relevanta aktörer från offentlig förvaltning där man kan träffa handläggare och annan personal från kanslistödet har, enligt Arvsfondsdelegationen, varit efterfrågat av många organisationer som driver eller har drivit arvsfondsprojekt.

Arvsfondsdelegationen har konstaterat att konferenserna visat på värdet och betydelsen av civilsamhällets kunskap, kompetens och förmåga till innovativ metodutveckling inom en rad olika områden. Dit hör exempelvis brottsförebyggande arbete gentemot unga, arbete med att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre och den betydelse civilsamhället kan ha för att stärka barns och ungas psykiska hälsa inom olika områden.

7.2.2 Organisationernas arbete med erfarenhetsspridning

Skr. 2024/25:191

De organisationer som har beviljats stöd ur Allmänna arvsfonden uppmanas av Arvsfondsdelegationen och kanslistödet att arbeta med erfarenhetsspridning såväl under som efter projektiden. Syftet med denna uppmaning är, enligt Arvsfondsdelegationen, att de resultat, verksamheter och mötesplatser som finansierats genom stödet ska nå fler ur fondens målgrupper. Ytterligare ett syfte är att öka kännedomen om det samhällsförbättrande arbete som möjliggörs genom finansiering ur Allmänna arvsfonden.

Projektens arbete med erfarenhetsspridning ser olika ut. Suicid Zeros projekt Livsviktiga snack i skolan har t.ex. utvecklat en metod tillsammans med barn för att prata om känslor och psykisk hälsa i skolan. Metoden bygger på forskning och organisationen har haft ett nära samarbete med experter när metoden har utvecklats. Projektet har fått stor uppmärksamhet i media och läromedlet har spridits till över 139 kommuner.

Ett annat projekt som har uppmärksamats medialt är föreningen Tidigt Föräldrastöds projekt Mentormammor i Bergsjön. I ett reportage i Uppdrag granskning visas hur föreningen arbetar för att öka förtroende för bl.a. socialtjänsten bland nyanlända och särskilt utsatta mammor i syfte att få fler inom gruppen att ta emot stöd och hjälp kring sina barn. Även efter att finansiering för projektet ur fonden upphört lever verksamheten vidare i form av ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Socialförvaltningen Nordöstra Göteborg.

Inom ramen för FUB Uppsalas projekt Relationer som funkar har det tagits fram kunskap och verktyg som syftar till att underlätta för personer med intellektuell funktionsnedsättning att skapa nära relationer. Inom projektet har webbapplikationen DigiVi utvecklats, som riktar sig direkt till målgruppen och möjliggör kontakt och gemenskap på egna villkor. Under 2024 har projektet samverkat med aktörer som Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner, och spridit material och arbetssätt till relevanta professionella och organisationer.

Ytterligare ett projekt som fått stor spridning är organisationen Together Against Diabetes projekt T1D – Säker skola och idrottsförening. Projektet syftar till att informera och utbilda vuxna som möter barn och unga med typ 1-diabetes, framför allt i skolan, om sjukdomen. Material som har tagits fram inom ramen för projektet används i dag inom skolan och elevhälsan.

Även det arbetssätt som har utvecklats inom RF-SISU Dalarnas projekt Seniorekul har spridits vidare. Projektet har genomförts i samverkan med primärvård, kommunal äldreomsorg, idrottsföreningar och pensionärsorganisationer och syftar till att främja fysisk och psykisk hälsa bland äldre med låg aktivitetsnivå. Metoden används numera inom flera kommuner i Dalarna.

**7.2.3 Effekttödet – ett nytt stöd för
erfarenhetsspridning**

Under 2024 avslutade Arvsfondsdelegationen ett utvecklingsarbete som påbörjades 2023 och som resulterat i en ny form av stöd, effekttöd. Stödet avser en helt ny projektform som innebär att organisationer som har beviljats projektstöd kan ansöka om medel ur fonden för upp till ett år utöver beslutad projekttid för erfarenhetsspridning. Syftet är att erfarenheter och resultat från enskilda arvsfondsprojekt, i större utsträckning än i dag, ska kunna spridas och användas av fondens målgrupper och andra berörda samhällsaktörer. Möjligheten att ansöka om effekttöd lanserades i januari 2025.

Arvsfondsdelegationen ställer krav på utfallsmätning för att effekttöd ska kunna beviljas. Ett sådant krav finns inte för något annat stöd ur fonden. De som ansöker om effekttöd ska uppge såväl tydliga resultat som utfallsmål som ska följas upp med utfallsmätning av de aktiviteter som genomförs inom ramen för projektet, både före och efter genomförande. Resultaten ska sedan redovisas i projektens slutrapport.

För att underlätta för sökande av effekttöd har Arvsfondsdelegationens kansli under hösten 2024 tagit fram en e-tjänst och informationsmaterial för effekttödet, som finns tillgängliga på fondens webbplats. Därtill har stödmaterial utvecklats för att ge vägledning kring utfallsmätning. Tillsammans med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Jämställdhetsmyndigheten har Arvsfondsdelegationen även tagit fram en utbildning i effekt- och utfallsmätning för handläggare.

**8 Regeringens bedömning av
Arvsfondsdelegationens verksamhet och
utveckling**

Regeringens bedömning: Arvsfondsdelegationen fullgör i allt väsentligt sitt uppdrag och har sammantaget fördelat medel i enlighet med Allmänna arvsfondens ändamål och de prioriterade områdena.

Det är positivt att fördelningen av stöd ur fonden har ökat. Det gäller inte minst fördelning av lokalstöd, som fyller en viktig funktion för att möta vissa av de behov som finns av ny-, om- och tillbyggnad av lokaler och anläggningar i Sverige, särskilt inom idrotts- och kulturområdet. Det är också positivt att arbetet med att säkerställa att medel ur fonden används på rätt sätt har utvecklats och förstärkts på flera sätt. Det krävs dock ytterligare arbete inom det området. För att fondens legitimitet ska bibehållas är det centralt att en balans uppnås mellan fondens intäkter och utgifter, samtidigt som det säkerställs att fondmedlen används som avsett.

Fördelning av medel

Den totala volymen beslutade medel under 2024 var den högsta någonsin, vilket regeringen anser är positivt. Vidare var det totala ansökningstrycket det högsta på tio år. För att uppnå en balans mellan Allmänna arvsfondens intäkter och utgifter är en ökad fördelning av stöd ur fonden nödvändig. En ökad fördelning av stöd får inte ske på bekostnad av projektens kvalitet eller en fullgod kontroll såväl före som efter beslut om stöd, samt inte leda till en ökad förekomst av fusk och oegentligheter.

Regeringen vill framhålla att beslutade medel för lokalstöd under 2024 uppnådde den hittills högsta volymen. Det finns ett stort behov av ändamålsenliga lokaler och anläggningar i Sverige för att utöva idrott, kultur och annan verksamhet. Den brist på ändamålsenliga anläggningar som råder i dag innebär exempelvis att idrottsföreningar tvingas att neka barn och unga att delta i deras verksamhet, vilket regeringen anser är mycket bekymmersamt. Det finns också behov av att lokaler och anläggningar anpassas för att öka tillgången till olika verksamheter och aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Det är angeläget utifrån att personer med funktionsnedsättning idrottar och deltar i kulturaktiviteter i lägre utsträckning än den övriga befolkningen. Regeringen vill även betona vikten av att lokalstöd når glesbygdsområden, där samlingslokaler ofta spelar en central roll för social sammanhållning och föreningsliv. Regeringen bedömer att Allmänna arvsfondens lokalstöd fyller en viktig funktion för att möta vissa av de behov som finns av ny-, om- och tillbyggnad av lokaler och anläggningar i Sverige.

Under 2024 ökade volymen beslutade medel för samtliga fyra målgrupper jämfört med 2023. För såväl målgruppen barn som målgruppen äldre personer var volymen beslutade projektmedel den högsta någonsin. Regeringen anser att det är särskilt positivt att de senaste årens negativa utveckling vad gäller fördelningen av medel till projekt till förmån för personer med funktionsnedsättning har vänt under 2024. Skillnader i volymen beslutade medel mellan målgrupperna har också minskat. Enligt regeringens mening är det viktigt att medel kommer alla målgrupper till del.

Under 2024 lämnades stöd ur Allmänna arvsfonden till projekt i samtliga län. Regeringen anser att det är positivt att medel ur fonden kommer till nytta i projekt över hela landet, men det kan finnas skäl att lägga ytterligare kraft på att utjämna skillnader i fördelningen mellan länen.

Idrottsföreningar var, i likhet med föregående år, den kategori av organisationer som beviljades stöd för flest antal projekt. En stor andel av projekten som bedrivs av idrottsföreningar avser lokaler. Funktionshindersorganisationer var liksom tidigare år den kategori av organisationer som beviljades stöd för näst flest antal projekt. Därefter följer ungdomsorganisationer. Regeringen välkomnar att det finns en bredd av organisationstyper som får medel ur fonden.

Liksom de senaste åren har en majoritet av organisationerna som beviljades stöd under 2024, över 60 procent, inte fått stöd ur Allmänna arvsfonden tidigare. Regeringen anser att det är positivt att en majoritet av de organisationer som får stöd ur fonden inte har fått det tidigare.

Av de medel som Arvsfondsdelegationen beviljade i stöd under 2024 gick samtliga till projekt inom de av regeringen prioriterade områdena för det året. Liksom tidigare år var fokus för en mycket stor andel av projekten att främja psykisk och fysisk hälsa. I regeringens skrivelse Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2022 (skr. 2022/23:134) utökades antalet prioriterade områden till att även omfatta projekt som syftar till att främja arbete med att stödja brottsoffer inom målgrupperna. Fördelningen till projekt inom det området redovisas för första gången i Arvsfondsdelegationens verksamhetsberättelse för 2024. Under 2024 tilldelades fem projekt totalt 10 miljoner kronor inom det nya prioriterade området, vilket regeringen anser är positivt. Regeringen anser att det är viktigt att fördelning av stöd sker till samtliga av regeringens tretton prioriterade områden, men ser det som särskilt angeläget att antalet projekt och det totala beloppet stöd till projekt inom det nya prioriterade området om brottsoffrarbete ökar påtagligt de kommande åren.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att medel ur Allmänna arvsfonden under 2024 har fördelats på ett väl genomfört sätt i enlighet med fondens ändamål och inom ramen för de av regeringen prioriterade områdena. Stöd ur Allmänna arvsfonden har sedan fondens inrättande 1928 finansierat tiotusentals projekt. Projekt som har finansierats av Allmänna arvsfonden har utgjort grunden till verksamheter som t.ex. allmän förskola, mödra- och barnavårdscentraler, färdtjänst och personlig assistans. Under 2024 fortsatte Allmänna arvsfonden, genom Arvsfondsdelegationens fördelning av medel ur fonden, att vara en viktig aktör för möjliggörandet av betydelsefullt arbete och engagemang inom det civila samhället till förmån för Allmänna arvsfondens målgrupper.

Förvaltning och administration

Allmänna arvsfondens egendom förvaltas av Kammarkollegiet som en särskild fond. Kammarkollegiet ska varje år lämna en redovisning till regeringen av förvaltningen av Allmänna arvsfonden som avser det senast avslutade räkenskapsåret (se *bilaga 1* för resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys). Regeringen anser att det är viktigt att förvaltningen av fondens egendom är transparent och att det finns en väl fungerande kvalitetssäkring när det gäller hur förvaltrade medel redovisas. Riksrevisionen granskar redovisningen. Riksrevisionen har lämnat en s.k. ren revisionsberättelse för Kammarkollegiets redovisning för förvaltningen av Allmänna arvsfonden 2024, vilket innebär att Riksrevisionen bedömer att redovisningen är tillförlitlig och att räkenskaperna är rättvisande (S2025/00616).

Utöver att förvalta fonden har Kammarkollegiet till uppgift att bevaka fondens rätt till egendom och bistå Arvsfondsdelegationen med handläggande och stödjande uppgifter. Dessa delar av Kammarkollegiets verksamhet är samlade under en arvsfondsavdelning. De totala kostnaderna för arvsfondsverksamheten vid Kammarkollegiet under 2024 var 17,4 miljoner kronor högre än under 2023 eftersom regeringen beviljade ett ökat uttag ur fonden för att stärka det pågående utvecklingsarbetet avseende bl.a. att öka det belopp som fördelas i stöd ur fonden och samtidigt förstärka myndighetens arbete med kontroll och granskning i arvsfonds-

ärenden. Regeringen anser att det är angeläget att den administrativa verksamheten är kostnadseffektiv samt att kostnaderna är välmotiverade och hålls på en rimlig nivå.

För att följa hur effektivt verksamheten kring Allmänna arvsfonden bedrivs finns ett antal indikatorer. Bland annat mäts kostnader för verksamheten vid Arvsfondsdelegationens kanslistöd (driftskostnader) i förhållande till beslutade medel och antal beslut. Driftskostnaden i förhållande till beslutade medel för 2024 är i princip oförändrad jämfört med 2023. De beslutade projektmedlen har alltså ökat i samma takt som kostnaderna för kanslistödet. Driftskostnaden per beslut ökade dock från 45 300 kronor under 2023 till 50 800 kronor under 2024. Som beslut räknas Arvsfondsdelegationens bifalls- och avslagsbeslut och kansliets godkännanden av de pågående projektens årliga redovisningar och projektplaner. Enligt kanslistödet beror ökningen av driftskostnaden per beslut huvudsakligen på att antalet årsrapporter från pågående projekt och antalet slutrapporter från avslutade projekt var lägre 2024 än tidigare år. Regeringen anser att det är viktigt att kontinuerligt följa hur driftskostnaderna i förhållande till beslutade medel och beslut utvecklas. Regeringen bedömer att det är positivt att driftskostnaden i förhållande till beslutade medel har behållits på en stabil nivå trots ökade förvaltningskostnader. Regeringen ser det som angeläget att även driftskostnaderna per beslut stabiliseras när effekterna från pandemin helt klingat ut och kontrollverksamheten är fullt utbyggd.

För uppföljningen av verksamhetens effektivitet används också riktmärken för fastställda indikatorer för avveckling av dödsbon och godkända redovisningar av arvsfondsprojekt. Inget av riktmärkena för dessa indikatorer uppnåddes under 2024. Effektivitetsgraden för båda indikatorerna har dessutom försämrats jämfört med 2023. Kammarkollegiet har uppgett att orsaken till detta är utmaningar i form av sjukfrånvaro bland personalen och otillräckliga systemstöd. Regeringen ser det som angeläget att Kammarkollegiet framöver når de uppsatta riktmärkena för verksamhetens effektivitet. Det är viktigt att arbetet med att utveckla och anpassa verksamheten vad gäller såväl kanslistödet åt Arvsfondsdelegationen som bevakningen av fondens rätt fortsätter i syfte att uppnå framtida effektivitetsvinster.

Kontroll av fondmedlens användning

Riksrevisionen överlämnade den 5 mars 2024 granskningsrapporten Allmänna arvsfonden – pengar som söker mening (RiR 2024:2) till regeringen. I rapporten uppmärksammades brister i kontroll- och granskningsfunktionerna vid fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden. Riksrevisionen lämnade ett flertal rekommendationer avseende utveckling av kontroll- och granskningsarbetet. Enligt Arvsfondsdelegationen har kanslistödet under 2024 fokuserat på att analysera rekommendationerna och ta fram förslag på åtgärder som kan genomföras inom befintliga regelverk. Flera av dessa åtgärder genomfördes redan under 2024, exempelvis i form av utökade granskningar av sökande organisationers kapacitet och nya granskningsåtgärder för revisorer i pågående projekt. Vidare har den kontroll som görs av sökande organisationer inför beslut

om stöd strukturerats och förstärkts under 2024. Ytterligare åtgärder har genomförts eller ska genomföras under 2025.

Den 1 januari 2025 började ett lagstadgat demokrativillkor gälla för stöd ur Allmänna arvsfonden. Arvsfondsdelegationen har dock under de senaste åren redan tillämpat ett demokrativillkor för stöd ur fonden genom krav på demokratisk grund och demokratisk struktur. Under 2024 har Arvsfondsdelegationen genomfört ett arbete för att anpassa de krav om demokratisk grund och demokratisk struktur som tidigare tillämpats till det nya lagstadgade demokrativillkoret.

Regeringen har noga följt det arbete som har bedrivits och de åtgärder som Arvsfondsdelegationen och kanslistödet har vidtagit för att säkerställa att fondens medel används på rätt sätt under 2024 och kan konstatera att kontroll- och granskningsarbetet har utvecklats och förstärkts. Regeringen anser att detta är positivt, men bedömer samtidigt att fortsatt arbete på området är nödvändigt och ska prioriteras. Regeringen anser exempelvis att antalet kontrollbesök bör öka, för att säkerställa att projekt genomförs i enlighet med villkoren för stöd. Det är också mycket angeläget att Arvsfondsdelegationens kanslistöd vidareutvecklar arbetet med att följa upp att organisationer och dess företrädare lever upp till det nya demokrativillkoret. Ytterligare åtgärder på området bör vidtas för att säkerställa en effektiv verksamhet med god kvalitet i handläggningen av stöd, inklusive en fullgod kontroll av stödmottagande organisationer både före och efter beslut om stöd. Åtgärder som vidtas ska inte medföra en onödigt betungande administrativ börda för de sökande organisationerna.

Uppföljning och utvärdering

Arvsfondsdelegationen ska ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd. Enligt den strategi som beslutades av Arvsfondsdelegationen i december 2023 är den övergripande målsättningen med uppföljnings- och utvärderingsverksamheten att bidra till att fondens ändamål att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för fondens målgrupper uppnås. Regeringen anser att det är av stor vikt att följa upp och utvärdera projekt som har beviljats stöd ur Allmänna arvsfonden, för vilket strategin fyller en central funktion.

Arvsfondsdelegationen genomför årligen uppföljningar av arvsfondsprojekts överlevnad, dvs. i vilken utsträckning verksamheter, aktiviteter, metoder eller arbetssätt som utvecklats inom ramen för arvsfondsprojekt fortsatt används av fondens målgrupper eller andra aktörer även efter att finansieringen ur fonden har upphört. Den uppföljning som gjordes under 2024 visar att 75 procent av de granskade projektens resultat lever vidare på ett tydligt sätt även efter att finansieringen ur fonden har upphört. Regeringen anser att det är positivt att arvsfondsprojekt, enligt den uppföljning som gjordes under 2024, uppvisar en hög grad av överlevnad och är angelägen om att nivån bibehålls.

Inom ramen för Arvsfondsdelegationens uppföljningsverksamhet genomförs också uppföljningar ur ett jämställdhetsperspektiv. De uppföljningar som genomförts ur ett jämställdhetsperspektiv under 2024 visar, i likhet med tidigare år, att flickor och kvinnor och pojkar och män i ungefär lika stor utsträckning tycks få ta del av de verksamheter och lokaler som finansieras med hjälp av medel ur fonden, vilket regeringen bedömer är

positivt. Regeringen anser att det är viktigt att synliggöra Allmänna arvsfondens verksamhet och de projekt som finansieras med stöd ur fonden ur ett jämställdhetsperspektiv.

Som regeringen har konstaterat i tidigare års skrivelser så har de uppföljningar och utvärderingar som genomförts av eller på uppdrag av Arvsfondsdelegationen under de senaste åren ofta fokuserat på projekt som har slutredovisats nära i tid till det att uppföljningarna och utvärderingarna inleds. Regeringen ser ett behov av att hämta in kunskap om och utvärdera arvsfondsprojekts överlevnad och resultat även efter att en längre tid har passerat sedan finansieringen ur fonden upphörde.

Kommunikationsinsatser

Arvsfondsdelegationen beskriver 2024 som ett intensivt år för Allmänna arvsfonden ur ett kommunikationsperspektiv. Kommunikation har bedrivits i såväl externa som interna kanaler i syfte att få in fler ansökningar om stöd samt öka kännedomen om och förtroendet för fonden. Under våren genomfördes också flera kommunikationsinsatser med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport. Enligt regeringens bedömning fyller kommunikationsinsatserna en viktig funktion i att öka antalet ansökningar om stöd ur fonden av hög kvalitet.

Inom ramen för kommunikationsarbetet genomför Arvsfondsdelegationen årligen en kännedom- och förtroendemätning avseende fonden hos allmänheten. Den kännedom- och förtroendemätning som genomfördes 2024 visar både en ökad kännedom om och ett ökat förtroende för fonden jämfört med 2023. Andelen med negativ attityd till Allmänna arvsfonden var den lägsta på tio år. Regeringen ser positivt på att såväl kännedom om fonden och förtroendet för den är högt och anser att det är angeläget att nivån bibehålls fortsättningsvis.

Erfarenhetsspridning

Arvsfondsdelegationens och kansliets arbete med att sprida erfarenheter och resultat från projekt som fått stöd ur fonden har fortgått och utvecklats under 2024. Arvsfondsdelegationen har bl.a. genomfört två hybridkonferenser och ett webinarium för att sprida erfarenheter från framgångsrika arvsfondsprojekt. Regeringen anser att arbetet med erfarenhetsspridning är viktigt bl.a. för att bibehålla förtroendet för fonden ur ett långsiktigt perspektiv genom att fler personer, organisationer och andra berörda samhällsaktörer ges möjlighet ta del av erfarenheter, resultat och metoder från framgångsrika arvsfondsprojekt. Arbetet med erfarenhetsspridning fyller också en viktig funktion för att möjliggöra ett ökat antal ansökningar om stöd ur fonden av hög kvalitet.

Inom ramen för arbetet med erfarenhetsspridning har Arvsfondsdelegationen också färdigställt arbetet med att ta fram ett nytt stöd, effektsstödet, för att främja erfarenhetsspridning (se avsnitt 7.2.3). De som ansöker om effektsstöd ska uppge såväl tydliga resultat som utfallsmål som ska följas upp med utfallsmätning av de aktiviteter som genomförs inom ramen för projektet, både före och efter genomförandet. Regeringen ser fram emot att ta del av hur det nya effektsstödet fördelas under kommande år och bedömer, i likhet med Arvsfondsdelegationen, att kravet på

Skr. 2024/25:191 utfallsmätning för stödet kan komma att ge en bättre bild av vilka effekter projektens insatser faktiskt får för målgrupperna.

Allmänna arvsfondens utveckling framöver

Arvsfondsdelegationen och Kammarkollegiet har under de senaste åren bedrivit ett omfattande arbete med att utveckla verksamheten kopplad till fonden. Det inkluderar utvecklandet av bl.a. effektivare arbetssätt för arbetet med bevakning av fondens rätt, nya metoder för erfarenhets-spridning och mer utåtriktade tillvägagångssätt för att få in fler ansökningar om stöd ur fonden av hög kvalitet. Sedan en tid har Arvsfondsdelegationen och Kammarkollegiet också lagt ett stort fokus på att förbättra kontroll- och granskningsfunktioner i förhållande till fördelning av medel ur fonden. Som tidigare konstaterats är regeringen positiv till utvecklingsarbetet som har pågått och pågår avseende verksamheten kopplat till fonden men anser samtidigt att utvecklingsarbetet i alla dessa delar behöver fortsätta framöver med särskilt fokus på att förstärka kontroll- och granskningsfunktioner, bl.a. utifrån det nu lagstadgade demokrativillkoret. Det är också av stor vikt att ansökningarna om stöd ur fonden av hög kvalitet ökar så att även det fördelade beloppet fortsätter att öka, vilket i sin tur innebär att fondens medel fortsättningsvis bidrar till att stärka civilsamhällets möjligheter att utveckla verksamheter som gör skillnad för barn, unga, personer med funktionsnedsättning och äldre.

Den 17 oktober 2024 gav regeringen i uppdrag till Kammarkollegiet att analysera och utvärdera hur utökningen av målgruppen för Allmänna arvsfonden till att omfatta äldre personer har påverkat fördelningen av medel ur fonden. I uppdraget ingick att utvärdera bestämmelsen i 3 kap. 6 § lagen (2021:401) om Allmänna arvsfonden, om att högst en tiondel av det belopp som regeringen beslutar ska vara tillgängligt för utdelning får fördelas till förmån för äldre personer. Den 18 december 2024 lämnade Kammarkollegiet en redovisning av uppdraget till Socialdepartementet i en promemoria. I promemorian bedömer Kammarkollegiet att fördelningen av projektmedel till förmån för äldre personer inte leder till någon undanträngningseffekt i form av mindre fördelning av medel till projekt för Allmänna arvsfondens övriga målgrupper och föreslår därför att nämnda bestämmelse tas bort. Kammarkollegiets promemoria har remissbehandlats. Frågan bereds nu vidare i Regeringskansliet.

Regeringen beslutade den 29 februari 2024 att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en bred översyn av reglerna om arv och testamente i ärvdabalken (dir. 2024:28). Syftet med utredningen är att skapa en modern, tydlig och trygg arvs- och testamentsrätt. Av direktiven till utredaren framgår att det i uppdraget ingår att bl.a. ta ställning till frågan om arvsrätt för kusiner och, oavsett ställningstagande i sak, lämna förslag som innebär att kusiner ska omfattas av den legala arvsrätten. Ett återinförande av arvsrätt för kusiner skulle förväntas leda till att Allmänna arvsfondens intäkter minskar. Det ingår därför i utredarens uppdrag att redovisa förväntade konsekvenser av ett återinförande av kusin arv för den typ av verksamhet som i dag får stöd ur Allmänna arvsfonden. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 29 augusti 2025.

I Tidöavtalet, som är en överenskommelse mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, framgår att ett

utredningsarbete ska genomföras för att säkerställa att organisationer och föreningar som tar emot medel från Allmänna arvsfonden använder dessa på ett korrekt sätt med tydlig resultatredovisning samt att dessa följer demokratiska värderingar. Utgångspunkten ska vara att arvsfondens medelsfördelning ska förändras till att bl.a. kunna omfatta brottsofferarbete. Flera åtgärder har vidtagits med anledning av detta. Exempelvis gäller nu ett lagstadgat demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden, samtidigt som regeringen angett att Arvsfondsdelegationen vid medelsfördelningen ska prioritera projekt som syftar till att främja arbete med att stödja brottsoffer. Ytterligare åtgärder kan dock vara nödvändiga. Regeringen avser att återkomma i frågan.

Skr. 2024/25:191

9 Inriktning och prioriterade områden 2025

9.1 Allmänna utgångspunkter

Enligt lagen (2021:401) om Allmänna arvsfonden ska regeringen ange den kommande inriktningen av fondens stöd. Det gör regeringen genom att i denna årliga skrivelse till riksdagen med redovisning för hur Allmänna arvsfonden har förvaltats och hur stöd har fördelats under det föregående räkenskapsåret även redogöra för inriktningen för funktionshinderspolitiken, barnrättspolitiken, ungdomspolitiken och äldrepolitiken.

Regeringen anger i skrivelsen även sådana områden som är angelägna att utveckla och som därför bör prioriteras vid medelsfördelningen som beslutas av Arvsfondsdelegationen.

9.2 Funktionshinderspolitik

Regeringens funktionshinderspolitik utgår från Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Funktionshinderspolitiken är en del i arbetet för ett mer jämlikt samhälle, där människors olika bakgrund eller förutsättningar inte ska avgöra möjligheten till delaktighet i samhället.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund (prop. 2016/17:188, bet. 2017/18:SoU5, rskr. 2017/18:86). Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas. För att nå målet ska genomförandet inriktas mot följande fyra områden:

- principen om universell utformning,
- befintliga brister i tillgängligheten,
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet, och
- att förebygga och motverka diskriminering.

Områdena är ömsesidigt beroende av varandra. Syftet är att de tillsammans ska bidra till ett tillgängligt och jämlikt samhälle oavsett funktions-

Skr. 2024/25:191 förmåga. Principen om universell utformning innebär att samhället utformas med medvetenhet om den variation som finns i befolkningen och möjliggör för personer med funktionsnedsättning att verka i vardagen på samma villkor som människor utan funktionsnedsättning.

9.3 Barnrättspolitik

Barnrättspolitiken utgår från de mänskliga rättigheter som ska tillförsäkras barn enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen), som gäller som lag i Sverige, och andra internationella överenskommelser som Sverige har ingått. Målet för regeringens barnrättspolitik är att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande (prop. 2008/09:1 utg.omr. 9, bet. 2008/09:SoU1, rskr. 2008/09:127). Målet grundar sig bl.a. på de åtaganden som Sverige har gjort genom att ratificera barnkonventionen och syftar till att främja och skydda barnets rättigheter och intressen i samhället. Målet innebär att alla barn, oavsett bl.a. ålder, kön och funktionsnedsättning, ska få sina rättigheter tillgodosedda.

Barnrättspolitiken är sektorsövergripande, vilket innebär att barnets rättigheter och intressen ska genomsyra all politik och alla verksamheter som berör barn. Riksdagen godkände i december 2010 en strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige i enlighet med regeringens förslag i propositionen Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige (prop. 2009/10:232, bet. 2010/11:SoU3, rskr. 2010/11:35). Strategin utgår från de mänskliga rättigheter som varje barn ska tillförsäkras enligt internationella överenskommelser, särskilt de åtaganden som följer av barnkonventionen. Principerna i strategin uttrycker grundläggande förutsättningar och tillvägagångssätt för att stärka barns rättigheter. Avsikten är att strategin ska vara en utgångspunkt för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå när dessa i sina verksamheter ska säkerställa de rättigheter barn har.

Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter innebär att domstolar och andra rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen vid avvägningar och bedömningar som görs i mål och ärenden som rör barn.

9.4 Ungdomspolitik

Målet för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen (prop. 2013/14:191, bet. 2013/14:KrU9, rskr. 2013/14:354). Det ungdomspolitiska målet är tvärsektoriellt och rör flera politikområden. Ungdomspolitiken är därmed ett av flera verksamhetsområden som ska bidra till måluppfyllelsen.

Den första delen av det ungdomspolitiska målet, att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, innebär att samhället ska skapa goda levnadsvillkor för individen med utgångspunkt i ungdomars rätt att komma i åtnjutande av de mänskliga rättigheterna såsom de uttrycks i grundlagarna och

i Sveriges konventionsåtaganden på området. Den andra delen av målet, att alla ungdomar ska ha makt att forma sina liv, är bl.a. en markering av vikten av att ungdomar har möjligheter att vara självständiga och göra självständiga val och kan ta ansvar för sina handlingar. För att unga ska ha makt att forma sina liv är det viktigt att samhället utformas så att alla ungdomar kan bli delaktiga och inkluderas i det utifrån sina olika förutsättningar, önskemål och behov. Den tredje delen av målet, att alla ungdomar ska ha inflytande över samhällsutvecklingen, innebär en uttalad målsättning att ungdomar ska finnas med i samhällsbygget och att ungdomar har en uttalad rätt till inflytande. Det betyder att ungdomar inte enbart ska ha inflytande i frågor som omedelbart berör dem, utan att de ska ha möjlighet att vara delaktiga i politiska beslutsprocesser och ha inflytande i frågor som har betydelse för samhället i stort.

Skr. 2024/25:191

9.5 Äldrepolitik

Riksdagen har beslutat fem nationella mål för äldrepolitiken (prop. 1997/98:113, bet. 1997/98:SoU24, rskr. 1997/98:307, prop. 2008/09:1 utg.omr. 9 avsnitt 3.4, bet. 2008/09:SoU1, rskr. 2008/09:127 och prop. 2019/20:1 utg.omr. 9 avsnitt 6.4, bet. 2019/20:SoU1, rskr. 2019/20:135). Dessa innebär att äldre ska

- kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag,
- kunna åldras i trygghet och med bibehållet oberoende,
- bemötas med respekt,
- ha tillgång till god vård och omsorg, och
- erbjudas en jämställd och jämlik vård och omsorg.

Med att leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag avses bl.a. att den enskilde ska ha inflytande i samhället som boende, patient, mottagare av hemtjänst och i andra sammanhang. Med att kunna åldras i trygghet och med bibehållet oberoende avses bl.a. att den som så önskar ska kunna bo kvar i sin ursprungliga bostad och så långt som möjligt få sina vårdbehov tillgodosedda i hemmet. Att äldre ska mötas med respekt innebär bl.a. att äldre ska behandlas rättvist, jämlikt och med aktning oavsett ålder, kön, funktionsförmåga, ekonomiska förutsättningar eller etnisk bakgrund. Att ha tillgång till god vård och omsorg innebär att människovärde, individuella behov och önskemål, integritet, självbestämmande och värdighet respekteras. Att erbjudas en jämställd och jämlik vård och omsorg innebär bl.a. att känna sig trygg med att välfärden är till för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

9.6 Prioriterade områden

9.6.1 De tretton prioriterade områdena

Regeringen anser att de nuvarande tretton områdena som har bedömts som prioriterade vid Arvsfondsdelegationens medelsfördelning under 2024 bör kvarstå. Även för kommande år ska därför Arvsfondsdelegationen vid medelsfördelningen prioritera projekt som syftar till att

1. stärka åtnjutandet av barnets rättigheter,
2. öka delaktigheten och stärka demokratin,
3. förebygga våld, mobbning och trakasserier,
4. främja arbete med att stödja brottsoffer,
5. främja ett starkt föräldraskap,
6. främja psykisk och fysisk hälsa,
7. öka delaktigheten i kulturlivet,
8. främja etableringen på arbetsmarknaden,
9. stärka åtnjutandet av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning,
10. öka delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättningar,
11. stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering,
12. öka jämställdheten och jämlikheten, och
13. stärka inflytandet för barn och unga.

Regeringen redogör mer ingående för prioriteringarna i avsnitt 9.6.2–9.6.14.

De prioriterade områdena har många beröringspunkter och ett projekt kan innehålla delar som rör flera områden. Målgrupperna har mycket gemensamt och ett projekt kan röra fler än en av målgrupperna.

Utöver de angivna prioriterade områdena bör medel liksom tidigare kunna ges till projekt inom områden som för närvarande inte kan förutses. Det är angeläget att ge utrymme för organisationernas egna initiativ till projekt inom helt nya områden.

9.6.2 Projekt som syftar till att stärka åtnjutandet av barnets rättigheter

Projekt som syftar till att främja åtnjutandet av och skydda barnets rättigheter och intressen ska prioriteras. Det handlar framför allt om projekt som ökar den praktiska tillämpningen av barnkonventionen på alla nivåer i samhället, exempelvis i förskola och skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård, samhällsplanering, idrott, fritid, kulturliv och rättsväsende. Det som avses är projekt som syftar till att säkerställa att barn faktiskt åtnjuter de rättigheter som fastställs i barnkonventionen. Det är särskilt angeläget att prioritera projekt som syftar till att stärka rättighetsperspektivet för barn i deras vardag och i verksamheter och miljöer där barn befinner sig eller som berör barn.

9.6.3 Projekt som syftar till att öka delaktigheten och stärka demokratin

Skr. 2024/25:191

Projekt som syftar till att öka delaktigheten i samhället och stärka demokratin ska prioriteras. Det kan exempelvis handla om projekt för att utveckla nya former för engagemang för att inkludera personer som annars inte organiserar sig eller deltar i det demokratiska samtalet. Det är också viktigt att stödja projekt som syftar till att stärka målgruppernas representation i demokratiska beslutsprocesser och möjligheter att påverka förhållanden i såväl den personliga sfären som samhället i stort, exempelvis genom att stärka förutsättningarna för att unga, personer med funktionsnedsättning och äldre ska finnas representerade bland förtroendevalda. Projekt som verkar för att förebygga att barn och ungdomar utvecklar ett antidemokratiskt beteende eller ansluter sig till antidemokratiska grupperingar ska prioriteras särskilt.

9.6.4 Projekt som syftar till att förebygga våld, mobbning och trakasserier

Projekt som syftar till att förebygga alla former av våld, mobbning och trakasserier ska prioriteras. Det gäller särskilt projekt som syftar till att motverka mäns och pojkars våld mot flickor och unga kvinnor, projekt som syftar till att motverka våld mot personer i målgrupperna i samkönade relationer, personer med funktionsnedsättning eller äldre personer och projekt som vänder sig till barn som bevittnar våld i hemmet. Även projekt som syftar till att motverka rasism, antisemitism och liknande former av diskriminering eller hatbrott mot personer i målgrupperna ska prioriteras.

9.6.5 Projekt som syftar till att främja arbete med att stödja brottsoffer

Projekt som syftar till att främja arbetet med att stödja brottsoffer inom målgrupperna för Allmänna arvsfonden ska vara en särskild prioritet. Det handlar framför allt om projekt som syftar till att ge brottsoffer ökad upprättelse och som stärker rättigheterna för den som har utsatts för brott. Inom ramen för prioriteringen ingår projekt som syftar till att stödja och stärka barn och unga som har blivit utsatta för brott. Det gör även projekt som syftar till att skapa trygghet för brottsoffer, exempelvis genom stödinsatser, mötesplatser eller genom trygghetsskapande åtgärder i områden där behovet är särskilt stort. Insatser för barn och unga som har bevittnat brott mot andra barn eller unga och projekt som syftar till att ge stöd till brottsoffer i brottsförebyggande syfte, ska också prioriteras. Projekt som ger stöd till personer med funktionsnedsättning och äldre personer som utsatts för olika typer av bedrägerier, bl.a. på internet eller över telefon, och därigenom motverkar fortsatt brottutsatthet bland målgrupperna, ska också prioriteras

9.6.6 Projekt som syftar till att främja ett stärkt föräldraskap

Projekt som syftar till att främja ett stärkt föräldraskap ska prioriteras för att i förlängningen främja barns och ungas hälsa och välbefinnande. Det kan exempelvis handla om att utveckla och pröva arbetssätt och former för föräldraskapsstöd och föräldrautbildningar. Projekt som syftar till att främja förutsättningarna för barn med funktionsnedsättning att växa upp på lika villkor som barn utan funktionsnedsättning, genom ett stärkt föräldraskap, ska också prioriteras.

9.6.7 Projekt som syftar till att främja psykisk och fysisk hälsa

Projekt som syftar till att främja målgruppernas fysiska och psykiska hälsa ska prioriteras. Det kan exempelvis handla om projekt som främjar förutsättningarna för barn och unga att grundlägga goda levnadsvanor och mönster i tidig ålder, då dessa ofta följer med och påverkar resten av livet. Det kan också handla om projekt som syftar till att förbättra den psykiska hälsan genom att förebygga ofrivillig ensamhet bland fondens målgrupper. Projekt som syftar till att främja målgruppernas psykiska hälsa är inte minst angelägna för målgrupperna ungdomar och personer med funktionsnedsättning, som generellt skattar sin psykiska hälsa som sämre jämfört med andra grupper.

Projekt som avser stöd till ny-, om- eller tillbyggnad av lokaler och anläggningar, där verksamhet som främjar målgruppernas psykiska och fysiska hälsa ska ske, ska prioriteras särskilt.

9.6.8 Projekt som syftar till att öka delaktigheten i kulturlivet

Projekt som syftar till att öka målgruppernas delaktighet i kulturlivet ska prioriteras. Det handlar framför allt om projekt som på olika sätt ökar målgruppernas tillgång till kultur, som stärker möjligheterna för målgrupperna att ta del av kulturupplevelser och som möjliggör det egna skapandet och förmågan att uttrycka sig. Även projekt som syftar till att utveckla långsiktig samverkan mellan kulturinstitutioner och ideellt föreningsliv ska prioriteras. Inom ramen för prioriteringen ingår även projekt som syftar till att öka målgruppernas delaktighet i det svenska kulturarvet inom en bredd av kulturella uttrycksformer.

Projekt som avser stöd till lokaler och anläggningar för kulturutövande som kan användas av målgrupperna och därigenom öka möjligheten till delaktighet i kulturlivet ska också prioriteras.

9.6.9 Projekt som syftar till att främja etableringen på arbetsmarknaden

Projekt som syftar till att främja etablering på arbetsmarknaden bland målgrupperna ska prioriteras. Inom ramen för prioriteringen ska projekt

som syftar till att öka tillträdet till arbetsmarknaden för ungdomar och personer med funktionsnedsättning som löper särskilt hög risk för långtidsarbetslöshet, t.ex. gruppen unga som varken arbetar eller studerar, prioriteras särskilt. Även projekt som tidigt ger barn och ungdomar kunskap om och erfarenhet av entreprenörskap och arbetslivet ska prioriteras. Oavsett inriktning för ett projekt är det positivt om projekt för att främja målgruppernas etablering på arbetsmarknaden genomförs i samverkan med företag och relevanta branscher.

Skr. 2024/25:191

9.6.10 Projekt som syftar till att stärka åtnjutandet av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning

Projekt som syftar till att stärka åtnjutandet av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning ska prioriteras. Det kan exempelvis handla om projekt som syftar till att öka kännedom om och den praktiska tillämpningen av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det kan även handla om att hitta former för och vidareutveckla arbetssätt som ger personer med funktionsnedsättning möjlighet till självständighet och inflytande både över den egna vardagen och samhället i stort. Projekt som leder till uppfyllandet av målet för funktionshinderspolitiken utifrån principen om universell utformning, åtgärdande av befintliga brister i tillgängligheten, stöd och lösningar för individens självständighet och förebyggande och motverkande av diskriminering ska särskilt prioriteras.

9.6.11 Projekt som syftar till att öka delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättningar

Projekt som syftar till att öka delaktighet i samhället och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättningar ska prioriteras. Det kan exempelvis handla om projekt som syftar till att lösa utmaningar kring digital delaktighet för äldre personer med funktionsnedsättning. Det kan även handla om projekt som förbättrar tillgängligheten för äldre personer med funktionsnedsättning till mötesplatser för social gemenskap, för att därigenom minska ofrivillig ensamhet inom gruppen.

9.6.12 Projekt som syftar till att stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering

Projekt som syftar till att stärka förutsättningarna för mottagande och etablering i samhället för nyanlända inom målgrupperna ska prioriteras. Det kan handla om generella insatser för en god start i Sverige såsom utbildningsinsatser, samhällsinformation, språkträning och etablerandet av sociala nätverk, eller mer specifik kunskap om exempelvis individuella fri- och rättigheter, psykisk ohälsa, hbtqi-frågor eller funktionsnedsättningar. Inom ramen för prioriteringen är projekt som bidrar till att skapa

bättre förutsättningar för att fler nyanlända ska lära sig svenska, komma in på arbetsmarknaden och bli delaktiga i samhället, särskilt angelägna.

9.6.13 Projekt som syftar till att öka jämställdheten och jämlikheten

Projekt som syftar till att öka jämställdheten och jämlikheten ska prioriteras. Det handlar framför allt om projekt som bidrar till att säkerställa att kvinnor och män, flickor och pojkar inom målgrupperna har samma möjligheter att forma samhället och sina egna liv, exempelvis genom att fokusera på att främja ekonomisk jämställdhet eller motverka mäns våld mot kvinnor. Det är också angeläget att prioritera projekt som ökar förutsättningarna för att flickor och pojkar, kvinnor och män inom målgrupperna ska kunna delta i samhället på samma villkor som andra och utvecklas utan att hindras av strukturer, fördomar och stereotypa föreställningar.

9.6.14 Projekt som syftar till att stärka inflytandet för barn och unga

Projekt som stärker förutsättningarna för barns och ungas inflytande och inkludering ska prioriteras. Inom ramen för prioriteringen ligger projekt som med utgångspunkt i barnkonventionen stärker förutsättningarna för barn och unga att, utifrån sin egen förmåga, uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem. Det kan exempelvis handla om projekt för att ta fram verktyg för individuella anpassningar av information så att även små barn kan vara delaktiga i beslut som rör dem. Det är även angeläget att prioritera projekt som syftar till att få fler barn och unga att engagera sig ideellt, exempelvis som volontär eller ledare i en ungdomsorganisation eller en idrottsförening, för att därigenom stärka förståelsen för och möjligheten till inflytande.

Resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys

Skr. 2024/25:191

Bilaga 1

Resultaträkning

(tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Tillfallna arv m.m.	2	1 458 656	1 122 258
Aktieutdelningar	3	407 377	362 588
Övriga finansiella intäkter		32 155	30 970
Övriga intäkter		144	360
Summa verksamhetens intäkter		1 898 332	1 516 176
Verksamhetens kostnader			
Övriga externa kostnader	4	-116 130	-99 669
Personalkostnader	5	-97	-102
Övriga verksamhetskostnader	6	-36 926	-31 092
Summa verksamhetens kostnader		-153 153	-130 863
Verksamhetsresultat		1 745 179	1 385 313
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	7	154 507	393 139
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	6 982	5 198
Summa finansiella intäkter		161 489	398 337
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	0	-5
Nedskrivningar/Återföring av nedskrivningar		18 813	45 722
Summa resultat från finansiella poster		18 813	45 717
Resultat efter finansiella poster		1 925 482	1 829 367
Årets resultat		1 925 482	1 829 367

Balansräkning

(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Andra långfristiga	10,		
värdepappersinnehav	11	10 588 927	9 592 796
Summa anläggningstillgångar		10 588 927	9 592 796
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Övriga fordringar		337	392
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	1 283 116	1 233 012
<u>Kassa och bank</u>			
Bank		185 325	125 090
Summa omsättningstillgångar		1468 778	1 358 494
Summa tillgångar		12 057 705	10 961 290
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	13		
Bundet eget kapital		5 790 388	5 589 745
Fritt eget kapital		5 567 214	4 717 783
Summa eget kapital		11 357 601	10 307 528
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		290	104
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag		681 958	630 226
Övriga kortfristiga skulder		2 909	5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	14 946	13 427
Summa kortfristiga skulder		700 104	643 762
Summa eget kapital och skulder		12 057 705	10 951 290

Kassaflödesanalys

Skr. 2024/25:191
Bilaga 1

(tkr)	Not	2024	2023
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		1 925 482	1 829 367
<u>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</u>			
Återförda nedskrivningar/			
Nedskrivningar	10	-18 813	-45 722
Beslutade bidrag	13	-989 136	-718 935
Återförda/Återbetalda bidrag	13	64 004	32 401
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av verksamhetskaptal		981 537	1 097 110
Förändring av verksamhetskaptalet			
Förändring av kortfristiga fordringar		-50 077	-120 597
Förändring av kortfristiga skulder		56 369	33 537
Förändring av eventalförplikteler villkorade bidrag	15	49 723	-37 317
Kassaflöde från den löpande verksamheten		56 016	-124 377
Investeringsverksamheten			
Förvär av finansiella anläggnings-tillgångar		-1 902 612	-1 770 171
Försäljning av finansiella anlägg-ningstillgångar		925 294	697 754
Kassaflöde från investerings-verksamheten		-977 318	-1 072 417
Årets kassaflöde		60 235	-99 684
Likvida medel vid årets början		125 090	224 774
Likvida medel vid årets slut		185 325	125 090

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras endast kassa- och banktillgodohavanden.

Noter

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma p.g.a. avrundningar.

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Enligt 3 kap. 9 § lagen (2021:401) om Allmänna arvsfonden ska Kammarkollegiet varje år till regeringen lämna en redovisning för förvaltningen av Allmänna arvsfonden som avser det senast avslutade räkenskapsåret. Enligt 4 kap. 10 § förordningen (2021:403) om Allmänna arvsfonden ska redovisningen som föreskrivs i 3 kap. 9 § lagen om Allmänna arvsfonden även innefatta en balansräkning, en resultaträkning och noter upprättade i enlighet med årsredovisningslagen. Vid upprättandet av balansräkning, resultaträkning och noter ska Allmänna arvsfonden betraktas som en sådan stiftelse som tillgodoser sitt syfte genom att ur avkastningen lämna bidrag (avkastningsstiftelse).

Årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter är upprättade i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Från och med kvartal 4 2022 dras förvaltningsavgifterna i NAV vilket utgör en lägre kostnad i bokföringen jämfört med föregående år.

Fondrabatt genereras i samband med att Allmänna arvsfonden får nya andelar som kompensation i och med en högre förvaltningsavgift. Detta har redovisats som en Övrig finansiell intäkt.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Övriga resultat- och balansposter

Intäktsredovisning

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Allmänna arvsfonden erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkter från arv redovisas i två steg. *Influtna arvsmedel* redovisas löpande till det verkliga värdet av vad som inbetalats till fonden. Detta kompletteras med att vid bokslutstillfället intäktsredovisa *erhållna arv i pågående ärenden*, det vill säga den samlade behållningen (tillgångar och skulder) i de ärenden där bouppteckning ägt rum men där medlen ännu ej betalats in till fonden. Det innebär att erhållna arv i pågående ärenden värderas enligt Skatteverkets anvisningar för bouppteckning.

Det finns flera omständigheter som kan inträffa mellan tidpunkt för bouppteckning och tidpunkt för inbetalning som innebär att tillgångarna i bouppteckningen inte tillfaller Allmänna arvsfonden. Det görs därför en individuell bedömning av erhållna arv i pågående ärenden. I de fall det till exempel inkommit ansökan om avstående, framkommit ett testamente eller en släktarvinge och arven bedöms som osäkra, tas de inte upp som intäkt. Den individuella bedömningen görs på ärenden med bobehållning över 500 tusen kronor en gång per år i samband med bokslut.

Intäkter från metallåtervinning redovisas löpande till det verkliga värde som inbetalas till fonden. Vid bokslutstillfället redovisas en upplupen

intäkt för metallåtervinning till det värde som huvudman för begravnings-
verksamheten uppger som utestående skuld till Allmänna arvsfonden.

Skr. 2024/25:191
Bilaga 1

Allmänna Arvsfonden har inga intäkter som klassificeras som bidrag.

Finansiella anläggningstillgångar

Anskaffnings-/inlösenvärdet för andelar i aktiekonsortierna och alternativa investeringsfonder är marknadsvärdet vid anskaffnings-/inlösentidpunkten. Anskaffnings- och inlösenvärdet för andelar i Räntekonsortiet och Företagsobligationskonsortiet är marknadsvärdet exklusive upplupen utdelning vid anskaffnings-/inlösentidpunkten.

Skulder och Eget kapital

Beviljade bidrag redovisas direkt mot eget kapital. Bidragen skuldförs i perioden för beslutet då samtliga villkor från mottagaren är uppfyllda. Den villkorade delen av de bidrag som beviljats under året förs om till eventualefterpliktelse medan de beviljade bidrag från föregående år, som inte längre är villkorade, återförs till fritt eget kapital. De medel som inte har förbrukats i projekten läggs åter till fondens fria egna kapital.

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital utgörs av ursprungligt kapital samt ackumulerade kapitaliseringar, realisationsvinster/-förluster och nedskrivningar. Fritt eget kapital utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital och eventualefterpliktelser.

Disposition av årets resultat sker enligt följande. Den del av årets resultat som avser realisationsvinst/-förlust samt eventuella nedskrivningar/återföringar av nedskrivningar omförs mot bundet eget kapital. Resterande del av årets resultat redovisas som fritt eget kapital.

Not 2 Tillfallna arv m.m.

	2024	2023
Influtna arvsmedel	1 233 741	889 637
Erhållna arv i pågående ärenden	68 705	103 884
Metallåtervinning	156 211	128 737
Summa	1 458 656	1 122 258

Not 3 Utdelningar

	2024	2023
Utdelning Aktieindexkonsortiet Sverige	91 088	85 859
Utdelning Aktieindexkonsortiet Utland	110 776	104 333
Utdelning Aktieindexkonsortiet Äpplet	2 129	2 864
Utdelning Aktieindexkonsortiet Spiran	70 859	71 890
Utdelning Aktier	10 968	2 260
Utdelning Fastighetsfonder	5 011	12 704
Utdelning Private Equity	0	-20
Utdelning Företagsobligationskonsortiet	56 810	32 940
Köpt/såld utdelning Företagsobligationskonsortiet	-2 562	0
Utdelning Företagsobligationskonsortiet FRN	42 937	31 865

	2024	2023
Köpt/såld utdelning Företagsobligationskonsortiet		
FRN	-818	289
Utdelning Räntekonsortiet	23 811	16 720
Köpt/såld utdelning Räntekonsortiet	-3 935	584
Utdelning aktier och andelar	302	302
Summa	407 377	362 588

Not 4 Övriga externa kostnader

Kammarkollegiet	2024	2023
Arvsfondsdelegationens kansli	64 211	51 265
Bevakning av Allmänna arvsfondens rätt	31 000	25 724
Bevakning av återkrav projektmedel	0	135
Fondförvaltning, baserad på marknadsvärde	17 000	18 000
Ekonomiadministration, timtaxa	2 457	2 134
Management Fee, alternativa investeringar	1 194	1 903
Summa	115 863	99 161
Övriga kostnader		
Övriga förvaltningskostnader	267	175
Revision*	0	333
Summa	267	508
Summa övriga externa kostnader	116 130	99 669

*Fr.o.m. år 2024 får Riksrevisionen anslag årligen.

Not 5 Personal m.m.

	2024	2023
Arvode Arvsfondsdelegationen	80	82
Sociala avgifter	17	20
Summa	97	102
Styrelseledamöter		
Antal styrelseledamöter på balansdagen		
Kvinnor	5	5
Män	4	4
Totalt	9	9

Not 6 Övriga verksamhetskostnader

	2024	2023
Restituerade arvsmedel		
Testamente och bättre rätt	875	9
Avstående av arv	9 885	5 324
Dödsboförvaltning	24 775	24 877
Rättegångskostnader	387	175
Fastighetsskatt	707	707
Summa	36 629	31 092
 Rättegångskostnader återkrav	 298	 0

	2024	2023	Skr. 2024/25:191
Summa	36 926	31 092	Bilaga 1

Not 7 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2024	2023
Realisationsresultat Aktieindexkonsortiet Sverige	43 533	134 691
Realisationsresultat Aktieindexkonsortiet Utland	115 581	199 442
Realisationsresultat Aktiekonsortiet Spiran	178 974	59 051
Realisationsresultat Aktieterminer	5 946	2 341
Realisationsresultat Fastighetsfonder	-160 457	8 256
Realisationsresultat Private Equity	2 483	1 722
Realisationsresultat Företagsobligationskonsortiet	0	-907
Realisationsresultat Företagsobligationskonsortiet FRN	-84	-625
Realisationsresultat Räntekonsortiet	-4 146	-21 675
Valutakursdifferenser	-27 322	10 842
Summa	154 507	393 139

Not 8 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2024	2023
Ränteintäkter SEB	886	859
Ränteintäkter bank	6 097	4 339
Summa	6 982	5 198

Not 9 Räntekostnader och liknade resultatposter

	2024	2023
Räntekostnad	0	-5
Summa	0	-5

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	9 655 928	8 583 511
Årets förvärv	1 902 612	1 770 171
Årets försäljningar	-925 294	-697 754
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	10 633 246	9 655 928
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-63 132	-108 854
Återförda nedskrivningar/Nedskrivningar*	18 813	45 722
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-44 319	-63 132
Summa långfristiga värdepappersinnehav	10 588 927	9 592 796

Not 11 Värdepappersinnehav

	Anskaffnings- värde	Bokfört värde	Marknads- värde
Andelar i Aktieindexkonsortiet			
Sverige	1 615 473	1 615 473	2 812 200
Andelar i Aktieindexkonsortiet			
Utland	1 256 549	1 256 549	3 406 758
Andelar i Aktiekonsortiet Äpplet	71 976	71 976	93 120
Andelar i Aktiekonsortiet Spiran	1 362 101	1 362 101	2 455 183
Andelar i Aktier	502 504	502 504	711 212
Andelar i Fastighetsfonder*	1 601 161	1 601 161	1 820 378
Andelar i Private Equity	419 767	419 767	484 847
Andelar i Företagsobligations- konsortiet	1 744 814	1 744 814	1 762 933
Andelar i Företagsobligations- konsortiet FRN	817 545	817 545	817 649
Andelar i Räntekonsortiet	1 241 356	1 197 037	1 197 037
Belopp vid årets utgång	10 633 246	10 588 927	15 561 320

*Marknadsvärde fastställs tidigast under mars 2025.

Not 12 Upplupna intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Erhållna arv i pågående ärenden	1 234 217	1 165 512
Metallåtervinning	46 000	67 500
Fondrabatt dec 2024*	2 899	0
Summa	1 283 116	1 233 012

*Fr.o.m. 2024 bruttoredovisas upplupen fondrabatt, tidigare år har genererat upplupen fondrabatt reducerat Övriga kortfristiga skulder.

Not 13 Förändring av eget kapital

	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2023-12-31	5 589 745	4 717 783	10 307 528
Under året beslutade bidrag*	-	-989 136	-989 136
Hävda beslut avs. tidigare år*	-	29 442	29 442
Eventualförpliktelser villkorade beslutade bidrag	-	517 002	517 002
Återföring föregående års eventual- förpliktelser villkorade beslutade bidrag	-	-467 278	-467 278
Återbetalda, ej förbrukade bidrag**	-	21 869	21 869
Återförda, ej utnyttjade bidrag***	-	12 693	12 693
Omföring återföring nedskrivning	18 813	-18 813	-
Omföring av realisationsvinster	181 830	-181 830	-
Årets resultat	-	1 925 482	1 925 482
Eget kapital 2024-12-31	5 790 388	5 567 214	11 357 602

*I år redovisas hävda beslut avseende beslutade bidrag under föregående år eller tidigare på separat rad, *Hävda beslut avs. tidigare år*. De hävda beslut som avser beslut tagna under innevarande år har reducerat posten *Under året beslutade bidrag*.

**Namn ändrat till Återbetalda (från återförda). Avser utbetalda bidrag som har återbetalats till fonden.

***Namn ändrat till Återförda (från återbetalda). Avser ej utbetalda bidrag som har återförts till fonden i förtid.

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Skr. 2024/25:191
Bilaga 1

	2024-12-31	2023-12-31
Arvsfondsdelegationens kanslistöd	7 716	5 452
Bevakning av Allmänna arvsfondens rätt	3 434	2 650
Fondförvaltningsavgift	3 125	4 500
Ekonomiadministration	671	485
Revision*	0	240
Beslut avstående arv	0	100
Summa	14 946	13 427

*Fr.o.m. år 2024 får Riksrevisionen anslag årligen.

Not 15 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventualtillgångar

	2024-12-31	2023-12-31
Ställda säkerheter		
SEB, säkerhetskonto terminer	21 064	10 550
Summa	21 064	10 550
Eventalförpliktelser		
Villkorade beslutade bidrag	517 002	467 278
Avstående inbetalda arv	57 900	63 263
Återbetalda medel, rättstvist	0	1 732
Valutatermin EUR 31 Mars 2024	0	517 074
Valutatermin USD 31 Mars 2024	0	229 942
Valutatermin EUR 27 Feb 2025	528 566	0
Valutatermin USD 27 Feb 2025	241 700	0
Summa	1 345 168	1 279 289
Summa ställda säkerheter och eventualförpliktelser	1 366 232	1 289 839
Eventualtillgångar		
Fordringar under bevakning	2 899	1 998
Summa	2 899	1 998
Summa eventualtillgångar	2 899	1 998

Tilldelade medel per organisation 2024

Bygdegårds- eller hembygdsförening	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Askims Hembygdsförening	1	760 000
Eggby-Istrum-Öglunda bygdegårdsförening	1	515 000
Glömminge Hembygdsförening	1	734 000
Hackås Hembygdsförening	1	1 532 000
Malmbäcks hembygdsförening	1	847 000
Rönö Bygdeförening	1	980 000
Visingsö Bygdegårdsförening	1	2 052 000
Vårkumla hembygdsförening	1	787 000
Östra Blekinges Hembygdsförening	1	878 551
	9	9 085 551

Funktionshindersorganisation	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Afasiförbundet i Sverige	1	3 308 171
Afasiföreningen i Stockholms län	1	1 096 850
Attention Stockholms stad	1	2 223 624
Autism Östergötland	1	739 429
Bara Vanlig Hälsa	2	2 974 082
Barndiabetesfondens Riksförening	1	2 717 185
Compassen Lidköping	1	3 178 843
DHR	1	2 211 977
DHS Funktionshinderrörelsen i Helsingborg	1	1 236 900
FUB Köping-Arboga-Kungsör	1	10 015 000
Funktionsrätt Stockholms stad	1	2 272 701
Funktionsrätt Sverige	2	6 068 127
Föreningen FUB-gården	1	10 030 000
Föreningen i Stockholm FUB	1	1 830 442
Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft	2	4 796 403
Hörselskadades förening i Stockholm	1	862 463
Hörselskadades Riksförbund	2	3 666 156
IFAH Parasport	1	2 494 748
Intresseföreningen för schizofreni	1	2 867 876
Korpföreningen Heros	1	1 712 380
Mind	1	2 486 741
MyRight	1	2 246 780
NSPH Stockholms län	1	2 080 263
Psynlighet	1	418 400
RG Aktiv Rehabilitering	1	2 265 805
Riksförbundet Attention	4	9 285 376
Riksförbundet Cystisk Fibros	1	1 984 912
Riksförbundet DHB	1	2 414 139
Riksförbundet för Social och Mental Hälsa	3	6 067 340
Riksförbundet Huntingtons sjukdom RHS	1	2 593 503

Funktionshindersorganisation

	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Riksförbundet Obesitas Sverige (HOBS)	1	2 090 790
Riksföreningen JAG	1	1 823 112
Stiftelsen Independent Living Utveckling	1	1 206 430
Stiftelsen Institutet för Independent Living	1	2 599 717
Riksföreningen Äldres Hälsa	1	2 292 384
Sveriges Dövas Riksförbund	4	7 594 863
Tala om tystnad Föreningen för selektiv mutism	1	1 929 098
Teckenpedagogerna	2	4 473 207
	51	113 269 417

Idrottsförening

	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Alingsås Konståkningsklubb	1	859 000
Alingsås segelsällskap	1	709 000
Arvika Basket	1	359 000
Asarums Bangolfklubb	1	4 357 000
Bodens BK Fotbollsförening	1	657 932
Braås Ponny- och Ridklubb	1	3 365 000
Bredaryd Lanna IK	1	6 015 000
Brunflo Ishockeyklubb	1	1 987 000
Bångåsbygdens Byalag	1	4 107 000
Eds Skidklubb	1	6 015 000
Eskilstuna Golfklubb	1	3 892 000
Farstorps GOLF	1	3 547 000
Films SK	1	2 413 000
Football Club Bellevue	2	1 499 016
Frillesås rid- och körklubb	1	5 839 000
Friluftsförbundet	1	2 321 877
Friluftsförbundet Boo	1	3 524 000
Frostvikens fotbollsförening	1	4 147 000
Färjestad Ridklubb	1	371 000
Föreningen Dansfabriken Ängelholm	1	1 564 800
Föreningen Spåralliansen i Norberg	1	1 502 000
Föreningen Örebro Skateboard	1	1 019 212
Glädjeruset Idrottsförening	1	949 428
Gotlands Motorförenings Speedwayklubb	1	6 015 000
Gripenbergs Bollklubb	1	1 900 000
Grisslehamns Sportklubb	1	515 000
Gällivare klätterklubb	1	2 138 000
Haparanda Ryttare	1	4 884 000
Haverdals Golfklubb	1	1 739 000
Heby Allmänna Idrottsförening	1	3 173 000
Hinton Golf Club	1	1 744 278
Hittarps idrottsklubb	1	1 382 073

Skr. 2024/25:191

Bilaga 2

Idrottsförening	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Hofors bangolfklubb	1	5 259 000
Hofors Golfklubb	1	2 806 000
HP Warta	1	1 944 089
Hyssna Idrottsförening	1	8 468 000
Idrottsföreningen Kamraterna / IFK Umeå	1	1 775 154
IFK Västerås Fotbollsklubb	2	2 631 000
IK Uppsala Fotboll	1	954 758
Ingelstad IK	1	6 015 000
Julle United Dansförening Hudiksvall	1	526 000
Kiruna Fjällcyklister	1	5 783 000
Kista Sports Club	1	3 128 590
Kramfors Motorsportklubb	1	975 400
Kullens Segelsällskap	1	1 386 000
Kungsäters Idrottsförening	1	3 115 000
Lidköpings Fotbollsklubb	1	1 214 200
Litsbygdens Skidklubb	1	465 000
Ljugarns Idrottsförening	1	1 038 000
Ljungskile Segelsällskap	1	5 467 000
Loos Idrottsförening	1	4 715 000
Långareds Bois	1	855 000
Långhems Idrottsförening	1	6 015 000
Löftadalens Dragkampklubb	1	532 000
Markaryds Friluftsklubb	1	9 820 000
Mälarhöjdens IK Fotboll	1	1 696 456
Mölltorps Ridsällskap	1	9 985 000
Mölnlycke Frisbee Club	1	560 000
Mönsterås Segelklubb	1	4 637 000
Nacka HI (Handikappidrott)	1	1 976 380
Narva Boxningsklubb	1	1 417 653
Norrbärke Skidklubb Alpin	1	6 029 000
Norrfjärdens Idrottsförening	1	8 118 000
Norrköping Futsal Klubb	1	3 020 870
Norrköping Söderköping Golfklubb	1	1 972 000
Norrköpings Skidklubb	1	2 142 000
Norrköpings Skyttegille	1	1 172 000
OK Djerf	1	980 000
Orust Golfklubb	1	6 015 000
Parasport Jämtland-Härjedalen	1	1 675 900
Piteå Ridklubb	1	207 000
Porjus golfklubb	1	2 452 000
Real Fighter Sällskap	1	1 316 117
Rehns Bandyklubb	1	1 206 527
Rengsjö Sportklubb	2	14 409 000
RF-SISU Dalarna	1	1 220 657

Idrottsförening	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)	Skr. 2024/25:191 Bilaga 2
RF-SISU Västerbotten	1	1 402 100	
RF-SISU Västra Götaland	1	1 751 230	
Roma Idrottsförening	1	7 616 000	
Ryds Sportklubb	1	568 000	
Rättviks Boulesällskap	1	1 989 000	
Rättviks Ridklubb	1	6 405 000	
Rörviks Idrottsförening	1	231 000	
Röstånga Idrottssällskap	1	7 617 000	
Sigtuna Märsta Gymnastikklubb	1	744 000	
Skaftö Ridklubb	1	6 030 000	
Skellefteå rodelsällskap	1	5 297 000	
Skolidrottsförbundet i Skåne	1	2 691 600	
Skånes Basketbollförbund	1	1 450 230	
Skärblacka Idrottsförening	1	6 015 000	
Sollefteå Golfklubb	1	3 243 000	
Sorsele Ungdoms- och Idrottsförening	1	5 055 000	
Sotenäs Golfklubb	1	3 572 000	
Spårvägen simförening	1	942 800	
Svaide Roma SOK	1	4 625 000	
Svenska Budo- och Kampsportsförbundet			
Distrikt Öst	1	1 365 780	
Svenska Cykelförbundet	1	2 307 420	
Svenska Dövidrottsförbundet	1	2 579 466	
Svenska Parasportförbundet och Sveriges			
Paralympiska Kommitté	1	2 511 720	
Säivis Sportklubb	1	489 000	
Sättila Sportklubb	1	6 015 000	
Söderåkra AIK	1	4 728 000	
Torsby Bouleförening	1	1 377 000	
Torsby Jakttskytteklubb	1	376 000	
Trollhättans Fotbollsklubb	1	1 869 000	
Uddeholms Golfklubb	1	511 000	
Ulricehamns Idrottsförening	1	5 732 000	
Uppsala Handbollsklubb	1	2 529 000	
Vansbro AIK Fotbollsklubb	1	10 015 000	
Vansbro AIK Simklubb	1	6 015 000	
Vikarby IK	1	522 000	
Viksjo Idrottsförening	1	1 292 000	
Vreta Kloster Golfklubb	1	6 015 000	
Vrå Idrottsförening	1	4 011 000	
Wermö Taekwondo Förening	2	813 895	
Åkersberga sportklubb	1	1 397 000	
Ödeshögs Idrottsklubb	1	4 732 000	
Örebro Sportklubb Handbollsklubb Herr	1	1 387 028	

Idrottsförening	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Örebro Volleybollsällskap	1	1 258 888
Öregrunds Idrottsklubb	1	1 455 000
Östra Ryds IF	1	1 637 000
	125	371 793 524

Kulturförening	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Arts & Hearts	1	2 303 119
Centrum För Urban Konst (CFUK)	1	2 183 269
Charlies Teater & Kulturförening	1	907 900
Drömmarnas Hus Ekonomisk förening	1	1 596 037
Framtidsmuseet i Dalarna	1	737 655
Filmcentrum Väst	1	3 057 900
Föreningen Adolf Fredriks musikklasser	1	1 783 000
Föreningen Folkets Bio	1	1 335 928
IKO Fritid	1	2 227 000
KISAM konsten i samhället	1	2 546 548
Kultur och Kvalitet	2	4 568 214
Kulturskolan i Rimbo, ekonomisk förening	2	2 287 214
Kungl. Musikaliska Akademien	1	2 256 239
Livet Bitch! Scenkonst	1	2 866 433
Moomsteatern	1	3 951 993
Sliperiet Gylsboda	1	1 031 000
Stiftelsen Gotlands Lantbruksmuseum	1	1 329 000
Stiftelsen Tensta Konsthall	1	1 520 600
Stiftelsen Örebro läns museum	1	999 800
Sveriges Kulturskoleråd	1	2 825 680
Sveriges Orkesterförbund	1	2 371 328
Teater Sagohuset	1	1 266 800
Turning Tables Sweden	1	2 363 019
Umeå Kulturförening Humlan	1	1 815 553
	26	50 131 229

Offentlig huvudman	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Göteborgs kommun	2	3 685 204
Helsingborgs stad	2	3 112 863
Järva stadsdelsförvaltning	1	1 267 896
Kalmar Läns museum	1	1 985 104
Malmö Konsthall	1	1 850 500
Region Västmanland	1	786 262
Strömsunds kommun	1	2 810 000
Varbergs kommun	1	1 051 960
Vännäs kommun	1	1 026 735
Älvdalens kommun	1	1 644 899
	12	19 221 423

Social organisation	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)	Skr. 2024/25:191 Bilaga 2
Agera Värmland	1	2 382 200	
Allas lika värde föreningen	1	1 197 750	
Awesome people	1	1 061 509	
Brottsofferjouren Sverige	2	6 384 392	
Byrån mot diskriminering i Östergötland	1	2 282 800	
Fair Action	1	1 526 676	
Forum – Idéburna organisationer med social inriktning	1	1 667 658	
Förenade Förorter	1	2 020 974	
Föreningen Hälleviksstrands Främjande	1	2 760 000	
Käpplunda-Skövde Blåbandsförening	1	799 000	
Maskrosbarn	2	3 905 600	
Posithiva Gruppen	1	2 432 384	
RealStars Ideell förening Sverige	1	1 696 000	
Rädda Barnens Riksförbund	1	3 113 161	
Science Center i Ljungby Ideell förening	1	934 500	
Stiftelsen Botildenborg	1	2 321 446	
Stiftelsen Göteborgs kyrkliga stadsmission	1	3 033 950	
Stiftelsen Min Stora Dag	2	4 218 607	
Stiftelsen Skåne Stadsmission	1	3 293 326	
Svenska med baby	1	2 365 515	
Svenska Röda Korset	1	1 917 597	
Verdandi	1	2 337 938	
	25	53 652 983	

Studieförbund	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
ABF FyrBoDal	1	1 810 800
ABF Malmö	1	2 491 271
ABF MittSkåne	2	3 784 320
ABF Norr	2	3 618 980
ABF Sörmland	1	1 839 416
Sensus Norrland	1	2 687 370
Sensus Studieförbund	3	6 244 055
Sensus studieförbund Region Skåne-Blekinge	1	2 812 984
Sensus Svealand	1	1 580 453
Studiefrämjandet Göteborg Sjuhärad	1	1 597 295
Studiefrämjandet Riksförbundet	2	2 232 126
Studiefrämjandet Uppsala Västmanland	1	845 000
Studieförbundet Vuxenskolan Gävleborg	1	1 639 600
Studieförbundet Vuxenskolan i Stockholm	2	3 137 264
Studieförbundet Vuxenskolan Jönköpings län	1	865 039
Studieförbundet Vuxenskolan Skåneregionen	2	3 098 900
Studieförbundet Vuxenskolan Väst	1	1 554 369

Studieförbund	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Studieförbundet Vuxenskolan Västra Götaland	2	4 458 278
	26	46 297 520
Trossamfund	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Ansgarsförsamlingen i Västerås	1	1 767 400
Bureå församling	1	2 287 316
Korskyrkan Borås	1	2 011 100
Kristinakyrkans församling Lindesberg	1	173 000
Malmö Pastorat	1	1 569 800
	5	7 808 616
Ungdomsorganisation	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Bollstanäs scoutkår	1	5 348 000
Bris – Barnens rätt i samhället	4	10 593 480
Equmenia	1	990 138
Flamman Socialt Förebyggande Centrum	3	9 192 866
KFUK-KFUM Central	1	1 645 947
KFUM Jönköping	1	10 015 000
KFUM Umeå	1	6 993 000
Kosmosklubben Stockholm	1	0
Landsrådet för Sveriges barn- och ungdomsorganisationer	1	2 612 400
Motivationslyftet by Star for Life	2	2 140 643
Reacta	1	2 136 138
Right by me (f.d. Right To Play Sverige)	1	2 673 242
Rise – Riksföreningen mot incest och andra sexuella övergrepp i barndomen	1	1 564 184
Scouterna	1	3 456 732
Stiftelsen Friends	1	2 267 704
Stiftelsen Fryshuset	3	6 107 284
Tamam	1	1 753 434
Together Against Diabetes	2	1 862 616
Ung Företagsamhet i Kalmar län	1	919 898
Young gamers	1	2 042 960
	29	74 315 666
Universitet/högskola	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Leksands folkhögskola	1	1 875 272
Sveriges Lantbruksuniversitet	1	1 536 231
	2	3 411 503
Äldreorganisation	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Herrljunga PRO	1	118 000
SeniorNet Örebro	1	722 600

Äldreorganisation

	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
SPF Seniorerna	2	5 010 096
SPF Seniorerna Sörmalandsdistriktet	1	703 770
SPF Seniorerna Tyresö	1	991 000
Sveriges Kommunalpensionärers förbund avd. 41	1	1 112 844
	7	8 658 310

Skr. 2024/25:191

Bilaga 2

Övrig organisation

	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Agera kvinnojour	1	1 861 800
Barnombudet i Uppsala län	2	5 101 621
Barnrättsbyrån i Sverige	1	2 950 996
BLING	1	1 653 100
Bojen, förening för barn och ungdomar som upplevt våld i hemmet	1	960 300
Boodlas förening för pedagogik och trädgård	1	2 447 680
Boxholms Motorklubb	1	1 170 000
Buff Sverige	1	2 016 172
BUNT, Barn Upptäcker Naturvetenskap och Teknik	1	1 857 527
Changers Hub	2	2 662 761
Clownmedicin-Glädjeverkstan	1	1 640 867
Demokratipiloterna	1	1 563 032
ECPAT Sverige	1	4 294 713
Egnahemsfabriken Tjörn	1	2 041 916
Falkenbergs Fontänhus Vänner	1	1 422 470
Falkenbergs Motorklubb	1	3 022 000
Flottans Män i Göteborg	1	704 000
FMCK Borås	1	2 591 000
Förbundet Agenda 2030	1	1 782 400
Föreningen för terapikolonier	1	1 109 623
Föreningen Knas Hemma	1	2 044 159
Föreningen LiveGreen	1	1 643 400
Föreningen Socialpolitisk debatt	1	2 373 455
Föreningen Timmermansgården	1	836 100
Föreningen Urkraft	1	1 798 774
Föreningsalliansen Bollnäs	2	2 682 693
Grannhuset Stödcenter	1	1 449 000
Hallaryds Sockenråd	1	196 000
Here 4U	1	1 430 468
Hero Of The Talk Sweden	1	2 197 655
Hole byalag	1	2 732 000
Holsljunga Byahus-Tallhaga Ideell Förening	1	1 764 000
Hushållningssällskapet Västra	2	4 428 289
Ideella föreningen Civilisationen	2	3 395 864

Övrig organisation	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)
Inkludera	1	2 069 700
Insamlingsstiftelsen Rapatac	1	1 473 084
Integrationsforum mot rasism	1	1 164 100
Internationella Kvinnoföreningen i Malmö	1	1 760 172
Internationella Vänner	1	1 792 400
IOGT-NTO 204 Ledstjärnan	1	563 000
IOGT-NTO Spånga	1	2 701 700
Junis	1	2 480 314
Jämlikt.nu	2	3 920 620
KFUM Distrikt SYD	1	2 167 444
Krokoms byförening	1	1 461 000
Kungshaga 4H	1	2 485 000
Kvinnojouren Blåklockan	1	1 225 288
LajvVerkstaden Sverige Ekonomisk Förening	1	682 061
Laponiatjuottjudus	1	2 238 487
LARM	2	2 971 041
Locker Room Talk	1	2 430 758
Malmö mot Diskriminering	2	7 208 346
MiM Kunskapscentrum	1	150 500
MOD – Mer Organdonation	1	2 654 019
MÄN för jämställdhet	2	6 670 823
MÄN för jämställdhet Göteborg	1	2 182 522
Novahuset	1	942 900
Porrfri Barndom	1	1 971 120
Pärnan pedagogiska nätverk	1	992 000
RFSU Malmö	1	1 668 471
RFSU Stockholm	1	1 675 900
Seskarö Bensin och Service ekonomisk förening	1	895 000
Skolyoga i Sverige	1	1 503 728
Somaya stödjour	1	1 797 910
STARTcentrum Social Impact	1	1 109 400
Stiftelsen ChildX	3	4 149 902
Stiftelsen Gemenskap och Arbete		
Fontänhuset Helsingborg	1	817 016
Stiftelsen K.A. Almgren sidenväveri & museum	1	0
Stiftelsen Nordens Ark	1	716 999
Stockholms Schackförbund	1	1 037 607
Suicide Zero	1	2 984 500
Svenska Covidföreningen	1	1 762 800
Svenska E-sportförbundet	1	2 371 400
Svenska FN-förbundet	1	1 305 190
Svenska Service- och signalhundsförbundet	1	1 988 795

Övrig organisation	Antal bifallsbeslut	Beviljat belopp (kr)	Skr. 2024/25:191 Bilaga 2
Sveriges Konsumenter	2	3 790 969	
Sverok	2	4 160 650	
Upplandsstiftelsen	1	1 646 400	
Tillsammans för Alla	1	3 792 027	
Tollarps Brukshundklubb	1	5 965 000	
Transammans – förbundet för transpersoner och närstående	1	1 720 160	
Treskabinoll Sverige	4	5 024 603	
UNICEF Sverige	1	4 213 727	
Växtvärdet Malmö ideell Förening	2	1 565 676	
Wikimedia Sverige	1	3 581 574	
Östgöta Dal Ekonomisk förening	1	373 000	
	103	189 802 638	
Totalt	420	956 335 180	

Överlevande projekt

Redovisning av slutredovisade projekt som har granskats 2024 och vars verksamheter har överlevt (kategori 3)

Arvsfondsdelegationen följer årligen upp och bedömer slutredovisade projekts överlevnad efter det att finansiering ur Allmänna arvsfonden har upphört. Med överlevnad avses att verksamheter, aktiviteter, metoder och arbetssätt lever vidare och därmed främjar den avsedda målgruppen även efter att projektfinansieringen ur fonden har upphört. Bedömningen av överlevnad baseras dels på en granskning av den slutredovisning som behöver lämnas för samtliga projekt vid projektslut, dels på en särskild uppföljning av det slutredovisade projektet. Projekten delas in i tre kategorier, baserat på vad som lever vidare efter projektslut (se avsnitt 6.2.1).

I denna bilaga redovisas de 75 projekt vars verksamheter, aktiviteter, metoder och arbetssätt vid granskningen 2024 har bedömts på ett tydligt sätt ha levt vidare efter projektslut (kategori 3). För att tillhöra denna kategori behöver resultat från projekten, t.ex. metoder och arbetssätt, tydligt användas av målgruppen eller andra aktörer, verksamheter eller organisationer även fortsättningsvis, och därmed vara till nytta för målgruppen efter projektslut.

De 75 projekten redovisas utan någon inbördes rangordning.

Angered MBIK: Active Movement

Syftet med projektet var att skapa förutsättningar för en mer jämlik hälsa i Angered med unga som centrala förändringsaktörer. Inom ramen för projektet skulle klubben utveckla en plattform för att förmedla hälsorelaterad information till boende i Angered. *Projektet ledde* till att målen om att öka kunskaper om sunda levnadsvanor, inspirera till en aktiv livsstil och förmedla hälsorelaterad information till unga, både i föreningen och för allmänheten i Angered, uppnåddes. Inom ramen för projektet byggdes det upp en aktiv plattform där unga fick möjlighet att engagera sig och organisera sig i relation till folkhälsofrågor. Flera aktiviteter genomfördes, däribland Mat&Prat, en hälsoambassadörsutbildning och Summer Camp. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har metoderna spridits till andra lokala föreningar och till beslutfattare och tjänstepersoner i kommunen. Föreningen har fortsatt att utbilda flera unga hälsoambassadörer som är verksamma i olika föreningar och projekt i staden. Hälsoambassadörerna fungerar som positiva förebilder för andra unga.

Magasin iMAGO: Kultur och Kvalitet

Syftet med projektet var att ta fram ett nationellt kulturmagasin som skulle sprida kännedom om den konstnärliga och kulturella verksamhet som genomförs av, och med, kulturarbetare med intellektuell eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Målgruppen skulle arbeta med alla delar av produktionen, från redaktionell planering till skrivande och fotografering samt marknadsföring och distribution. *Projektet ledde* till Magasin

iMAGO, med en utgivning på fyra nummer per år i både pappersupplaga och digital form. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns tidigare nummer av magasinet som producerades under projektiden kvar på iMAGOs hemsida. Flera nya nummer har producerats.

Skr. 2024/25:191
Bilaga 3

Riksorganisationen Folkets Hus och Parker: Musikschataget arrangörslyft

Syftet med projektet var att utveckla en arrangörsutbildning av, med, och för personer med intellektuell eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Utbildningen skulle genomföras i anslutning till det årliga Musikschataget, en melodifestival för musiker med funktionsnedsättning som arrangeras av Studieförbundet Bilda tillsammans med Kooperativet Maitraiders. *Projektet ledde* till att en arrangörsutbildning togs fram och genomfördes på olika orter, vilket gjorde att målgruppens arrangörskap stärktes och tävlingens synlighet ökade. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har Musikschataget med delfinaler fortsatt att genomföras runt om i Sverige, utifrån den metod som utvecklades under projektiden. Målgruppen är med i planering och genomförande, även av Riksfinalen.

Riksförbundet Attention: Äldrelyftet – åldras och må bra med ADHD

Syftet med projektet var att utveckla och sprida metoder och redskap för ökad delaktighet och inflytande i samhället för äldre personer som har en ADHD-diagnos eller liknande problematik. Ett av verktygen som skulle tas fram var Seniorsguiden, som skulle innehålla råd och tips om bra sätt att möta vardagssituationer och samhällskontakter. *Projektet ledde* till ökad medvetenhet och kunskap om målgruppens problematik samt till framtagandet av metoder, kunskapsmaterial och utbildningar. Projektets målgrupp breddades till att även omfatta personer från 50 års ålder samt personer med autism. Arbetet, inom ramen för projektet, med personliga berättelser resulterade bl.a. i antologin "Livsberättelser om adhd och autism". *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har förbundet fortsatt att bilda opinion, utbilda, och driva frågorna i den ordinarie verksamheten. Samtalsgrupper för äldre i de lokala föreningarna har fortsatt att anordnas och det framtagna materialet har fortsatt att användas av förbundet och av samarbetspartner.

Cykelklubben Armkraft: Vi Slutar Aldrig Cykla!

Syftet med projektet var att utveckla en utbildningsmodell där äldre personer med funktionsnedsättning får möjlighet att börja med paracycling. *Projektet ledde* till framtagandet av en sådan modell och en verksamhet där äldre personer fick pröva paracycling. Praktiska övningar varvades med teori. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har seniorcycklingen blivit ordinarie verksamhet i cykelklubben.

Studiefrämjandet Halland: Kulturföreningen Kulturfrämjandet

Syftet med projektet var att personer från 18 års ålder i Hallands län med insats inom lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt personer som avslutat gymnasiesärskolan skulle kunna erbjudas en meningsfull aktivitet på sin fritid. Det skulle ske genom att bilda en regionövergripande förening där målgruppen skulle ha möjlighet att påverka hur, var och när, de olika fritidsaktiviteterna skulle utföras. *Projektet ledde* till att Kulturföreningen Kulturfrämjandet bildades med en omfattande verksamhet av, med och för målgruppen. Projektet producerade en dokumentärfilm som spreds av Studiefrämjandet. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* lever föreningen Kulturfrämjandet vidare. Ledare och deltagare har fortsatt med vissa studiecirklar. Ledarskapsutbildningar har lett till att deltagare från projektet håller i egna studiecirklar. Filmer med bl.a. information om hur man röstar i val finns tillgängliga på Youtube.

Teckenpedagogerna: Teckenspråk för döva 1–2

Syftet med projektet var att ta fram ett webbaserat läromedel för målgruppen döva elever för studieförberedande och yrkesförberedande utbildningar på gymnasienivå. *Projektet ledde* till ett läromedel i kursen Svenskt teckenspråk 1–2 som utgår från Skolverkets kursplan. Läromedlet omfattar drygt 500 filmer med genomgångar, övningsinstruktioner och exempeltexter. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns materialet tillgängligt på föreningens hemsida och används kontinuerligt av Riksgymnasiet i Örebro. Övriga målgrupper använder delar av materialet till olika ändamål.

Flamman Socialt Förebyggande Centrum: Unga mot extremism

Syftet med projektet var att utveckla ungas inkludering i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i alla kommuner i Skåne och Blekinge. Genom en speciellt framtagna studiecirkelserie skulle killar i åldern 13–20 år få möjlighet att diskutera maskulinitetsnormer, samhällsstrukturer och riskfaktorer för att sympatisera med eller ansluta sig till våldsbejakande miljöer. Dialoggrupper med makthavare och beslutsfattare skulle också genomföras. *Projektet ledde* till att studiecirkelmaterialet ”Killar för förändring” togs fram. Studiecirklar för målgruppen genomfördes i tio kommuner. Under projektiden genomfördes även dialogmöten mellan unga och politiker i kommunerna. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har föreningen arbetat vidare med spridning av studiecirkelmaterialet, bl.a. genom möten med yrkesverksamma som kommer i kontakt med barn och unga och genom att presentera materialet för kommuner. Föreningen har även utbildat socialtjänsten i Malmö i materialet. Studiefrämjandet har spridit materialet nationellt i sina verksamheter. Den framtagna metoden och materialet säljs som en tjänst till intresserade kommuner och verksamheter.

Skellefteå kommun: Rörelsebingo

Syftet med projektet var att, utifrån en skotsk förebild, ta fram en modell där bingo och rörelse kombineras, för äldre med funktionsnedsättning. Inom ramen för projektet skulle en webbapplikation tas fram där bingo-rutorna genom musik och animationer skulle knytas till olika rörelser. Det skulle locka till fysisk aktivitet och därmed motverka fallskador och skapa bättre fysisk och psykisk hälsa för målgruppen. *Projektet ledde* till att webbapplikationen Rörelsebingo utvecklades tillsammans med regionen och civilsamhället. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns Rörelsebingo kvar och allt material är fritt tillgängligt digitalt. Information om spelet fortsätter att spridas av den tidigare projektgruppen.

Rejmyre Art Lab: Refuge/Konstlabbet

Syftet med projektet var att skapa en plattform där barn och ungdomar i lokalsamhället Rejmyre skulle ges möjlighet att utveckla projekt som kombinerar vetenskaplig forskning med konstnärligt skapande. *Projektet ledde* till att en plattform för barn och unga skapades med detta syfte. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har modellen fortsatt att användas och utvecklats som en del av Rejmyre Art Labs verksamhet, i samarbete med Kulturskolan i Finspångs kommun. Information om projektet har spridits genom publikationer, film, föreläsning, hemsida och sociala medier och har också delats till alla hushåll på postorten Rejmyre vid två tillfällen.

ABF Sydvästra Skåne Lok Avd: KRETS

Syftet med projektet var att utveckla en sammanhållen modell för ungdomsdriven urban kultur i skånska kommuner där kulturutbudet är mer begränsat än i närliggande storstäder. Inom ramen för projektet skulle befintliga metoder sammanföras och anpassas för att passa lokala förhållanden. *Projektet ledde* till en skal- och spridningsbar modell för hur ungas möjligheter till kulturutövande, i kommuner med begränsat utbud av aktiviteter, kan stärkas genom samverkan med andra. Modellen öppnar för målgruppen att få större nätverk, utbildning, arbetslivserfarenhet samt möjlighet till att pröva entreprenörskap inom kreativa näringar. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har ungdomsgrupper, t.ex. musikband och filmgrupp, fortsatt sin verksamhet och metoder för bl.a. medskapande processer har fortsatt att användas.

Insektslandet: Insektsstigen

Syftet med projektet var att barn i åldern 4–10 år skulle få möjlighet att skapa anknytning till insekter och få möjlighet att hjälpa pollinerande insekter genom ökad kunskap om pollinering, biologisk mångfald och insekternas betydelse i ekosystemet. *Projektet ledde* till att ett besöksmål skapades, med en insektsstig för barn, öppen för besök på egen hand eller genom guidningar för förskolor och skolor. Ett läromedel (digitalt tillgängligt och för kostnadsfri beställning) som beskriver metoden och arbetssättet togs också fram under projekttiden. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns Insektsstigen kvar och metodboken har fortsatt att spridas till skolor och förskolor i hela

landet. Insektshotell som tillverkades under projektet finns kvar. Barn och pedagoger förvaltar också ett stort antal insektshotell på förskolor och skolor. Genom finansiering från annan finansiär har föreningen arbetat vidare med metoden i barngrupper.

Unite People FC: Unite People i Samhället

Syftet med projektet var att utveckla aktiviteter och skapa en fotbollsmiljö där fler har möjlighet till rörelse och gemenskap. Målgrupperna för projektet var barn och unga med eller utan funktionsnedsättning samt vuxna med funktionsnedsättning i Varberg. *Projektet ledde* till att föreningen genom sina samhällsutvecklande aktiviteter skapade engagemang och en inkluderande verksamhet med mini-parasportlag, parasportlag, gåfotboll för seniorer och nattfotboll samt föreläsningar och utbildningar för deltagare och ledare. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* är aktiviteter och insatser som genomfördes under projektiden en del av föreningens ordinarie verksamhet. Den metodhandbok som togs fram under projektiden finns tillgänglig på föreningens hemsida.

Hälsinglands Utbildningsförbund: Fitness Assistant

Syftet med projektet var att ta fram en utbildning där personer med intellektuell funktionsnedsättning skulle få certifieras som assisterande personliga tränare, Fitness Assistant. Dessa personer skulle sedan bli behöriga att assistera personliga tränare i planering, administrering och genomförande av individ- och gruppträning. Som en del av projektet skulle även en handledarkurs för stödpersoner tas fram och handledarna skulle fungera som mentorer till målgruppen. *Projektet ledde* till en Fitness Assistant-utbildning, ett stödmaterial och en mentorsutbildning för stödpersoner. Vid projektets avslut hade 1 450 personer deltagit i Fitness Assistant-utbildningen, och 17 personer med intellektuell funktionsnedsättning i åldern 16–25 år hade certifierats och erhållit yrkestiteln Fitness Assistant, EQF2. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har utbildningsmaterialet fortsatt att användas av förbundet och av andra aktörer i ordinarie verksamhet. Hemsidan med information finns fortsatt tillgänglig för fri användning.

DHB, Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning: Äntligen!

Syftet med projektet var att stärka målgruppen barn och unga med språkstörning, i åldern 12–30 år. Det skulle göras genom att organisera målgruppen för att göra den mer synlig i samhället och stärka gruppens rättigheter samt skapa en trygg gemenskap anpassad för unga med språkstörning. *Projektet ledde* till att förbundet Unga med språkstörning bildades med flera lokalföreningar. Under projektiden genomfördes bl.a. sociala aktiviteter som bidrog till att bryta målgruppens isolering. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns förbundet Unga med språkstörning kvar. Förbundet anordnar aktiviteter för målgruppen och arbetar även intressepolitiskt. På förbundets hemsida finns digitalt och tryckt material tillgängligt.

Syftet med projektet var att förbättra informationen och möjligheten till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för personer med funktionsnedsättning. *Projektet ledde* till flera olika aktiviteter och insatser, bl.a. kampanjen "Lusten ser inga hinder", webbkursen "Sex, lust och självbestämmande", samt rapporten "Föräldraskap på (o)lika villkor" som spreds till relevanta aktörer. Ett nätverk skapades för personer inom RFSU som arbetar med funktionsrättsfrågor och/eller anpassad sexualupplysning, för att de skulle kunna ta vidare kunskap och erfarenheter från projektet. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* är "Lusten ser inga hinder" med en Youtube-film och ett Instagram-konto fortfarande aktiv och genererar nya visningar. Webb-utbildningen "Sex, lust och självbestämmande" lever vidare och fortsätter att erbjudas hos både Funktionsrätt Sverige och RFSU samt har spridits till andra funktionshinderorganisationer. Projektets rapport "Föräldraskap på (o)lika villkor" bidrog till ett nytt samarbete mellan Funktionsrätt Sverige och RFSU som fortsätter i ett nytt arvsfondsprojekt. RFSU har också använt erfarenheter från projektet i internationella projekt. Resultat från projektet har även fortsatt att användas internt inom RFSU när föreningen vidareutbildar skolinformatörer i funktionsrättsfrågor. Ett nätverk för RFSU:s lokalföreningar om tillgänglig sexualundervisning och funktionsrätt har skapats.

Stiftelsen Bräcke diakoni: I nöd och lust

Syftet med projektet var ta tillvara och sammanställa de kunskaper och erfarenheter som äldre anhöriga får när de vårdar sina äldre närstående som i hög grad har en eller flera psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar. Även yrkesprofessionellas kunskaper och erfarenheter i möten med äldre anhöriga som vårdar en äldre närstående skulle tas tillvara och sammanställas i projektet. *Projektet ledde* till insatser och verktyg för att underlätta vardagen för målgruppen. Ett samtalsmaterial togs fram i digital och tryckt form, tillsammans med boken "Från anhörig till anhörig". *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* är efterfrågan på samtalsmaterialet fortsatt stor. Många anhörigkonsulenter i kommuner erbjuder "I nöd och lust" i sitt ordinarie anhörigutbud. Efter-som materialet också är anpassat för, och har spridits till, vårdutbildningar finns anhörigperspektivet med i flera utbildningar för både sjuksköterskor, undersköterskor och stödpedagoger. I och med att materialet beställs kan stiftelsen få reda på hur många som använder det och kan följa upp med insatser, t.ex föreläsningar och cirkelträffar. Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA) genomför regelbundet webinarier om materialet.

ABF Göteborg: Världen finns här

Syftet med projektet var att utveckla arbetsformer som främjar demokrati och interkulturell kompetens samt motverkar segregation. Målgrupperna i projektet var elever på grund- och gymnasieskolan samt elever som läser svenska för invandrare (SFI). *Projektet ledde* till utbyten mellan SFI och grund- och gymnasieskolor i 13 kommuner, och över 1 800 elever deltog. Under projektiden skapades en webbplats med ett digitalt samordnings-

verktyg som kopplar ihop skolor och lärare för utbyten, lektionsupplägg och planeringsmaterial för skolornas genomförande samt berättelser och filmer för inspiration, vägledning och grundutbildning för lokala samordnare. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har utbyten enligt metoden ”Världen finns här” fortsatt i Göteborg med hjälp av annan finansiering. Det pågår utbyten i Helsingborg, Falkenberg och Uppsala. Webbplatsen finns fortsatt tillgänglig.

Studieförbundet Vuxenskolan Gävleborg: Afasi-kommunikation, delaktighet

Syftet med projektet var att öka självständigheten och stärka den psykiska hälsan för personer som lever med afasi genom att synliggöra och samla redan framtagna metoder och verktyg för kommunikation och kognition för målgruppen och deras närstående. *Projektet ledde* till framtagandet av ett bildstödsmaterial som spreds och användes i Träffpunkt Afasi. Materialet gjordes tillgängligt på Studieförbundet Vuxenskolan och Afasiförbundets hemsida. Projektet tog även fram foldern ”Vad har fungerat i min vardag?”. Under projekttiden genomfördes en bildnings-turné som innefattade aktivitetspaket. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har materialet fortsatt att användas och finns tillgängligt på förbundets hemsida och på alla kontor inom förbundet. En utbildning i metod och material för personal hos Studieförbundet Vuxenskolan Gävleborg har genomförts. Bildstödsmaterialiet används också för andra målgrupper: personer med intellektuell funktionsnedsättning, personer med kognitiv svikt och personer med förvärvad hjärnskada. Materialet används även vid aktiviteten ”Musik med frågor”. Mentorerna från projektet har fortsatt med sina uppdrag och träffas i sin nätverksgrupp, i samverkan med Mötesplats Afasi och den lokala afasiföreningen.

Hushållningssällskapet Västra: TAKK-för-maten

Syftet med projektet var att utveckla och sprida en kokboksapp för personer som använder tecken som alternativ kompletterande kommunikation (TAKK). Målgruppen var personer med intellektuella funktionsvariationer och tal- och språksvårigheter. *Projektet ledde* till två nya receptappar: TAKK-för-maten och MatGlad-helt-enkelt. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns apparna kvar och kan laddas ner på Google Play (för iOS-smartphones och surfplattor) och Playbutiken (för Android-enheter). Apparna finns även som webbversioner.

Norrbotten Fotbollförbund: Fotbollsgnistan

Syftet med projektet var att ge bättre förutsättningar för glesbygden att starta upp och behålla ett aktivt föreningsliv så att barn och ungdomar utvecklar en hälsosam livsstil, både fysiskt och psykiskt, genom organiserade idrottsaktiviteter. *Projektet ledde* till bildandet av 30 föreningar/sektioner, 19 av dessa var stabila föreningar. Målet att få i gång fotbollsverksamhet i länets 14 kommuner uppnåddes också under projekt-tiden och projektet fick långt fler deltagare än vad som var beräknat. *Efter*

att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört har verksamhet fortsatt i ca 20 föreningar.

Skr. 2024/25:191
Bilaga 3

Stiftelsen Allmänna Barnhuset: BRA-samtal för yngre barn

Syftet med projektet var att tillsammans med förskolebarn ta fram ett eller flera verktyg/hjälpmiddel för att underlätta kommunikationen mellan personal och barn. Målgruppen är barn i åldern 3–6 år som har en förälder eller vårdnadshavare med exempelvis psykisk sjukdom, missbruk/beroende eller psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning. *Projektet ledde* till att stiftelsen, tillsammans med barnen, utforskade och samlade in material som sammanställdes till ett kommunikationsverktyg. Verktyget testades av barn och pedagoger och lanserades tillsammans med en animerad film och en bok. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har projektets resultat levt vidare på flera sätt i stiftelsens verksamhet. Det kommunikationsverktyg som togs fram ingår i en pilotstudie som genomförs av forskare vid Karolinska institutet. I pilotstudien får barn 3–6 år använda sig av kommunikationsverktyget och resultatet från pilotstudien, särskilt barnens upplevelser av att använda verktyget, kommer att ligga till grund för anpassningar och vidareutveckling av verktyget. Därefter kommer det genomföras utbildningar i kommunikationsverktyget. Den rapport som togs fram om projektet har spridits på konferenser och kommer också att användas som utbildningsmaterial.

Personskadeförbundet RTP: Coachprojektet 2.0

Syftet med projektet var att utveckla och anpassa en befintlig modell med förebildscoacher till nya målgrupper. Modellen har hittills erbjudit personer som står inför, eller nyligen har genomgått, en amputation coachning av någon med liknande erfarenhet. I projektet skulle man utveckla modellen så att den passar fler målgrupper, däribland personer med ryggmärgsskada. *Projektet ledde* till en modell med förebildscoacher för målgrupper med olika funktionsnedsättningar. Genom projektet förbättrades den befintliga utbildningen för förebildscoacher genom att moduler om interkulturell kompetens och digital coaching samt kriterier för certifiering lades till. Projektet tog även fram en modell för att ge stöd till förebildscoacherna och utvärdera deras arbete samt marknadsföra verksamheten för att nå rätt personer vid rätt tidpunkt. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har verksamheten med förebildscoacher levt vidare och implementerats i förbundets ordinarie verksamhet. Det finns två koordinatörer som arbetar med matchning av uppdragen och förbundet har även breddat nätverket till ytterligare en skadegrupp: personer med lätt hjärnskada.

Studieförbundet Vuxenskolan (Karlstad): Innan allt försvinner/Kreativa Träffen

Syftet med projektet var att med hjälp av olika kulturella uttryck låta målgruppen äldre som nyligen har diagnostiserats med en demenssjukdom samt anhöriga, kulturpedagoger och samarbetspartner utveckla metoder som ska vara begripliga och lättillgängliga och som kan stimulera

målgruppen att återge sina berättelser, barndomsminnen, skrönor och fria fantasier. Detta för att öka målgruppens livskvalitet och psykosociala välbefinnande. *Projektet ledde till en digital cirkelledarutbildning via förbundets lärplattform. Personal på vårdverksamheter i Kil och i Molkom integrerade metoden i sin verksamhet. Anhöriga till målgruppen bjöds in till workshops i Karlstad, Molkom och Grums. Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört finns materialet för studiecirklar och för utbildning av cirkelledare tillgängligt inom förbundet och används efter behov för utbildning av nya cirkelledare i hela landet. Materialet lever vidare genom cirklar för målgruppen personer med demensdiagnos och har också använts som inspiration till andra aktiviteter för målgruppen inom Vuxenskolans verksamheter. Materialet marknadsförs löpande vid kontakter med olika aktörer och privatpersoner som har kontakt med eller behov av aktiviteter för målgruppen.*

Länsförbundet FUB Västmanland: Gott liv som äldre

Syftet med projektet var att ta reda på hur personer med intellektuell funktionsnedsättning själva tänker kring åldrande och livet som äldre och att uppmärksamma de utmaningar som är förknippade med intellektuell funktionsnedsättning, åldrande, boende och aktiviteter. Det skulle ske genom intervjuer med personer med en intellektuell funktionsnedsättning, deras anhöriga/närstående, personal och beslutsfattare. Projektet ledde till att ett kunskapsmaterial togs fram, baserat på intervjuerna, och gjordes fritt tillgängligt på Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) webbsida. Genom projektet lyftes goda exempel på boende och aktiviteter för målgruppen samt konkreta arbetsmetoder kring hur personer med intellektuell funktionsnedsättning ska kunna bli mer delaktiga och kunna fatta informerade beslut kring sina liv. Projektet producerade även filmer som gjordes tillgängliga på Youtube. Seniore experter utbildades under projekt-tiden för att sprida kunskap om projektets resultat. Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört finns rapporten fritt tillgänglig på SKR:s hemsida. SKR har även skrivit rekommendationer om hur kommunerna kan hantera aktiviteter och boende utifrån projektets resultat. I Socialstyrelsens kunskapsstöd om daglig verksamhet refereras till projektet. Rapporten används av kommuner som ett underlag. Arbetet fortsätter i ett nytt arvsfondsprojekt: Mötas och Må bra.

Helsingborg stad, Socialförvaltningen: Familjen läser – för en mer jämlik skolstart

Syftet med projektet var att, tillsammans paraplyorganisationen InvaSam, ge barn i åldern 5–7 år med illitterata föräldrar bättre förutsättningar att lyckas i skolan samt att lära föräldrar att läsa och därmed öka sina möjligheter att bli en så bra skolförälder som möjligt. Projektet ledde till att barn till lågutbildade föräldrar fick ökade förutsättningar att lyckas i skolan genom tidig läsinlärning och genom att öka föräldrarnas skolförälderkompetens. För att nå så många barn som möjligt bedrevs arbetet särskilt inom förskoleverksamhet under projektiden. Tillsammans med föräldrar och Studieförbundet tog projektet fram studiecirkeln ”Lyckas i skolan”. Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört har

verksamheten fortsatt som en del av kommunens ordinarie verksamhet. Metoden har även spridits till andra kommuner.

Skr. 2024/25:191

Bilaga 3

Vattenverkstaden ekonomisk förening: SINNESBAD – naturvägledare i natur och kulturmiljöer

Syftet med projektet var att göra natur- och kulturområden kognitivt tillgängliga för personer med intellektuella funktionsnedsättningar. Tillsammans med målgruppen, dagliga verksamheter, pedagoger, och experter på natur skulle en tillgänglig guideutbildning och guideturer utvecklas. Projektet skulle ta fram sinnesstimulerande och upplevelse-baserade metoder som skulle användas i utbildningen och på guideturerna. *Projektet ledde* till att tillgängliga sinnes- och naturupplevelser tillsammans med målgruppen skapades. Det skedde genom sinnesträdgårdar och sinnesstigar hos dagliga verksamheter och i Torups rekreationsområde. Ett interaktivt miljöspel och en inspirationsfilm om att vara utomhus togs också fram. Under projekttiden utbildades personer ur målgruppen till naturguider som guidade andra ur målgruppen. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har de guidade turerna i naturen fortsatt och sinnesträdgårdarna finns kvar. Naturvägledare från målgruppen fortsätter att vägleda andra i de framtagna guideturerna i sina respektive verksamheter.

MÄN: Killar om porr

Syftet med projektet var att tillsammans med målgruppen, killar och unga män 12–25 år, utveckla webbplattformen Killar.se och ta fram en verktygslåda av metoder för att möta unga killars funderingar kring sex, intimitet och porr. Projektet skulle även erbjuda killar stöd i att bryta sin isolering och omvärdera sin relation till porr. En ny modell för rekrytering av killar (digitala ambassadörer) som redan befinner sig ute på nätet skulle också tas fram, liksom nya digitala plattformar för att möta unga killar i svåra samtal. *Projektet ledde* till att fler killar kunde dela sina tankar om porr på olika sätt samt få stöd i chatt på Killar.se. Under projekttiden gjordes det bl.a. poddavsnitt om porr, och målgruppsberättelser spreds på Killar.se. Projektet tog fram en volontärutbildning utifrån ett antal fokusområden. Genom fokusgruppens och ambassadörernas arbete kunde projektet nå fler killar både genom samarbetspartnern Sveroks föreningar, på online-forum och på gaming-event. Utbildningen och samtalsmaterialen som projektet tog fram gjorde att fler barn och unga fick möjlighet att reflektera och problematisera med en vuxen om porr och samtycke. Slutkonferensen hade flest besök av alla konferenser som MÄN haft både fysiskt och digitalt. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har passet om porr och samtycke i volontärutbildningen blivit en permanent del. Föreningen har fortsatt att vidareutveckla och förbättra stödet direkt till målgruppen killar genom chatten Killar.se. Heldagsutbildningen ”Samtala med barn och unga om porr och samtycke” för yrkesverksamma inom t.ex. elevhälsa, skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, ungdomsmottagning och polis har fortsatt, på plats och digitalt. Samtalsmaterial för föräldrar och andra viktiga vuxna finns fortsatt tillgängligt på MÄN.se. En grupp ambassadörer, med stöd

från både Killar.se och Sverok, har fortsatt genomföra aktiviteter, bl.a. samtalskvällar i spel och på Discord i Killar.se:s namn. Poddserien "Killar snackar med killar" finns kvar. Slutrapporten "Killar om porr" finns tillgänglig på föreningens hemsida och har spridits på bl.a. konferenser. En utbildning för föreningsaktiva inom Sverok har fortsatt att erbjudas genom Sveroks utbildningsportal. Färdigställandet av ett digitalt rollspel, Kalejdoskop, som når målgruppen direkt, finansieras av MÄN och Sverok.

SPF Seniorerna: Hemtjänstindex

Syftet med projektet var att utveckla ett index för kvaliteten på hemtjänsten i landets kommuner. Hemtjänstindexet skulle utgå från målgruppens önskemål och synpunkter, Socialstyrelsens brukarundersökning, Sveriges Kommuner och Regioners kommunenkät samt statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB). Projektet skulle resultera i en tjänst riktad till landets kommuner som skulle vara avgiftsfinansierad. *Projektet ledde* till framtagandet av ett hemtjänstindex, ett index som indikerar kvalitet i hemtjänsten och som kan underlätta kommuners kvalitetsanalyser och prioriteringar. All dokumentation för informations- och kunskaps-spridning i form av filmer, dokument, intervjuer och checklistor som togs fram under projekttiden gjordes tillgängligt på Hemtjänstindex webbplats. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns Hemtjänstindex kvar med insamlade uppgifter om hemtjänstens kvalitet, webbplats med information om projektet och dess resultat.

Läsa för Livet: Läs- och skrivundervisning i teckenspråkiga klassrum

Syftet med projektet var att stärka läs- och skrivkompetenser hos teckenspråkiga elever. Målgrupp var döva och hörselskadade elever och deras lärare. Projektet skulle tillsammans med Manillaskolan och Kristinaskolan anpassa pedagogiken "Reading to Learn" till målgruppen för att utveckla undervisningen och stärka målgruppens läs- och skrivförmåga. *Projektet ledde* till ett stödmaterial, inklusive sex filmer för lärare, med syfte att stärka undervisning i läs- och skrivförståelse för elever som är döva eller har en hörselnedsättning. Stödmaterialet gjordes tillgängligt både digitalt och i tryckt form. Inom ramen för projektet genomfördes en spridningskonferens riktad till dem som arbetar i undervisning av teckenspråkiga elever. En oväntad effekt av projektet var att även hörande lärare som arbetar med hörande elever fick nytta av materialet och filmerna när de exempelvis undervisar flerspråkiga elever eller elever som ännu inte helt lärt sig svenska. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns filmerna tillgängliga på föreningens hemsida och på Youtube. Det skriftliga materialet har varit efterfrågat av Specialpedagogiska myndighetens (SPSM) specialskolor för döva/hörselskadade. Även lärare för hörande elever har efterfrågat materialet. Föreningen har utvidgat sin sommarkurs för lärare så att även teckenspråkiga lärare kan delta. På kursen har material och filmer från projektet använts. SPSM har genom extern finansiering fortsatt fortbilda lärare i den pedagogik som projektet använt sig av.

Syftet med projektet var att, tillsammans med målgruppen barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, utveckla metoder som skulle öka delaktigheten och stärka livskvaliteten för barn och unga som är placerade utanför hemmet. Genom att involvera professionella aktörer ville organisationen, genom projektet, att målgruppens inflytande skulle få bäring i förändringsprocesser på offentlig nivå. *Projektet ledde* till flera aktiviteter med syfte att synliggöra målgruppens egna berättelser och erfarenheter från placeringar utanför hemmet. Tillsammans med samverkanspartner sammanställdes ett flertal rapporter och överlämnades till offentliga aktörer. Projektet medverkade även till att starta den nya organisationen Attention Ung. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har de utbildningar, filmer, checklistor och rättighetsmaterial för unga som är placerade fortsatt att användas av verksamheter. Filmer och checklistor ligger öppet på föreningens webbsida och Youtubekanal. Digitala utbildningar distribueras till familjehem, HVB-hem och socialtjänst via föreningens webbsida. Föreningen har fått förfrågningar från flera högskolor och föreläser utifrån projektets resultat. De filmer som projektet tog fram används av Socialstyrelsen i deras nya familjehemsutbildning.

Mälarhöjdens IK Fotboll: 5-a-side-live

Syftet med projektet var att sprida metoden 5-a-side till tre olika distrikt i Sverige för att etablera fler lag. Projektet syftade till att, genom en spridningsbar metod, stötta regionala idrottsdistrikt och lokala föreningar med ambitionen att starta en fungerande nationell verksamhet för barn, unga och vuxna med synnedsättning. *Projektet ledde* till nio nya verksamheter runt om i Sverige. En checklista för hur man bygger 5-a-side-lag togs fram som administreras av Parasport Sverige. Under projekttiden togs även en tränarutbildning fram, administrerad av Svenska Fotbollförbundet. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns tränarutbildningen kvar och det fortgår verksamheter i elva föreningar över hela Sverige.

Robertsfors kommun: LOUD Robersfors

Syftet med projektet var att utveckla en alternativ arbetsform för musikskoleverksamhet i Sverige, med inspiration från LOUD-program i USA. Den alternativa arbetsformen skulle fokusera på att spela i band, och samtidigt ge eleverna en bred förberedelse för vad arbetet med musik kan innebära. Målgrupp för projektet var unga 12–25 år, med eller utan funktionsnedsättningar, i Robertsfors kommun. *Projektet ledde* till att unga samarbetade, repeterade, spelade in i studio och arrangerade egna spelningar. Under projekttiden fick unga löpande träffa professionella musiker och annat branschfolk samt göra studiebesök. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har bandverksamheten för unga fortsatt i kommunens regi och flera av de upparbetade arrangemangen kommer att fortleva.

IFAH Parasport: Frame Fotboll med idrottsskola

Syftet med projektet var att etablera sporten Frame Fotboll efter brittisk förebild. I Frame Fotboll ingår fem spelare i varje lag och man använder sig av en slags bakåtvänd rollator för att förflytta sig över spelplanen. Projektet skulle etablera en idrottsskola för målgruppen samt genomföra uppsökande prova-på-aktiviteter hos föreningar och skolor, ledarutbildningar, träningar, matcher och en turnering. *Projektet ledde* till att Frame Fotboll etablerades och spreds till nio föreningar på åtta orter runt om i Sverige. Vidare utvidgades Parasportskolan till att omfatta 27 olika idrotter. Cirka 1 700 barn med funktionsnedsättning kom i kontakt med projektet. Ett stödmaterial togs fram och gjordes fritt digitalt tillgängligt. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns materialet som togs fram i projektet fortsatt fritt tillgängligt på projektets webbsida, och en del av materialet ingår även i Svenska fotbollsförbundets ledarutbildning inom Parafotboll. Norrkustens Framefotbollsklubb i Timrå, som startades upp med stöd av projektet, lever vidare, liksom Parasportskolan i Stockholm.

SPF Seniorerna: Mötesglädje i stället för ensamhet

Syftet med projektet var att utveckla en digital mötesplats (app) i syfte att motverka ofrivillig ensamhet, bryta isolering och öka livsglädjen hos seniorer med psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar. Målgruppen skulle involveras i arbetet genom fokusgrupper som skulle tillsättas över landet. *Projektet ledde* till att en app utvecklades. En studiehandledning och en guide för appen togs fram. SPF Seniorerna samarbetade under projekttiden med två kommuner, Solna och Järfälla. Under projekttiden genomfördes en digital cirkelledarutbildning. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns appen Möteglädje kvar och används. Appen ger seniorer möjlighet att träffas, samtala och hitta gemenskap. En stor nytta är information och marknadsföring av olika aktiviteter, t.ex. utflykter. Funktionen Chatt där seniorer utbyter råd och erfarenheter om exempelvis trädgårdsodling och trädgårdsskötsel eller utbyter matlagningsrecept, liksom funktionen Ringa till varandra upplevs positiva av dem som använder funktionen. Det finns aktiva informanter/cirkelledare spridda över landet, liksom ett antal ambassadörer som har ett särskilt uppdrag att marknadsföra appen och dess möjligheter. Appens presentationsfilmer, manualer, studiehandledning, översiktskarta vyer och kommunikationspaket finns fortsatt tillgängliga.

Föreningen SHEDO: Mentorskapsprojektet

Syftet med projektet var att utveckla ett digitalt mentorskapsprogram för personer över 15 år med självskadebeteende och/eller ätstörning, som ett komplement till vården. Programmet skulle erbjuda drabbade och deras anhöriga ett personligt stöd i återhämtningen och tillfrisknandet. *Projektet ledde* till att totalt 27 mentorer utbildades. Stödsökande och mentor hade under projekttiden regelbundna kontakter antingen via mejl eller chatt och samtliga mentorer erbjöds även individuella handledningstillfällen via Zoom eller per telefon. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har verksamheten integrerats i den ordinarie verksamheten. Föreningen har fortsatt att rekrytera och utbilda volontärer i form

av mentorer som i sin tur erbjuder medmänskligt stöd till drabbade av ätstörning och/eller självskadebeteende samt deras närstående. Genom ett digitalt, anonymt och kvalitetssäkrat stöd fortsätter resultatet från projektet att användas, där mentorer med hjälp av framtagna riktlinjer och policys samt stöd från verksamhetsansvariga ger ett upp till tio månader långt medmänskligt stöd till målgruppen.

Skr. 2024/25:191
Bilaga 3

Fritidsbanken Sverige ideell förening: Parateket

Syftet med projektet var att öka möjligheten till aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning genom att förbättra tillgången till idrotts- och fritidsutrustning som genom landets fritidsbanker kan lånas ut till målgruppen. *Projektet ledde* till en behovsinventering med utgångspunkt i målgruppens önskemål och behov, som utmynnade i en förbättrad tillgång på fritidshjälpmedel och parasportutrustning på landets fritidsbanker. Det digitala utlåningssystemet förbättrades för att bättre passa målgruppen. Logistik som möjliggör att utrustning förs mellan orter för att bättre matcha enskildas behov utvecklades. Personal på fritidsbanker utbildades i inkluderande bemötande och i hantering av fritidshjälpmedel och parasportutrustning. Antalet utlån till målgruppen ökade stort. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har Fritidsbanken Sverige fortsatt samverka med bl.a. funktionshindersorganisationer, specialidrottsförbund (som parasportförbundet) och friluftorganisationer. Föreningen har fortsatt arbetet med att hitta parasportutrustning/fritidshjälpmedel som står oanvänd och som i stället skulle kunna lånas ut till fler via Fritidsbanken. Den behovsinventering som gjordes under projektiden används nu i ett uppdrag som Fritidsbanken Sverige fått från regeringen som handlar om att göra kompletterande inköp av parasportutrustning/fritidshjälpmedel till landets fritidsbanker. Resultaten från projektet gör att ännu mer fritidshjälpmedel nu går att låna från Fritidsbanken och fler från målgruppen hittar också till verksamheten.

Sätt Färg på Göteborg: Cool Green Deal

Syftet med projektet var att utveckla metoder för att minska global uppvärmning, värna miljön och samtidigt skapa nya gröna jobb. Målgruppen för projektet var ungdomar i åldern 12–25 år. Målgruppen unga vuxna skulle inom ramen för projektet få utbildning och praktik som miljöhantverkare. De yngre i målgruppen skulle lyfta fram kunskap om utrotningshotade djur i samarbete med Världsnaturfonden. *Projektet ledde* till att målgruppen fick erfarenhet av instegsarbete inom IT och den gröna sektorn samt en meriterande utbildning inom hållbara lösningar inom målarindustrin. Inom projektet fick 63 ungdomar anställning som miljöambassadörer. Under projektiden arbetade man med att ta fram data till utvecklingen av en databas för tak som skulle användas inom s.k. cool-roofing. En utbildning för ”Coating-teknik” togs fram och flera ur målgruppen utbildades i tekniken och andra gröna lösningar inom måleriyrket. En Klimatvecka genomfördes tillsammans med flera aktörer i Göteborg. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har arbetet med den takdatabas som utvecklades under projektiden levt vidare i samverkan med bl.a. Chalmers Tekniska

FUB för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning: Mitt vuxenliv – Livskunskap

Syftet med projektet var att utveckla en kurs för anpassad gymnasieskola om föräldraskap samt ta fram ett interaktivt och webbaserat utbildningsmaterial på samma tema. Målgruppen var unga personer med intellektuell funktionsnedsättning som är intresserade av att få veta mer om hur det är att vara förälder. Vissa delar av verksamheten inom ramen för projektet skulle vända sig till skolpersonal och andra personer som finns och verkar runt målgruppen. *Projektet ledde* till ett material för målgruppen med digitala verktyg omfattande områdena arbete, ekonomi, tid, färdigheter, relationer och boende som gjordes tillgängligt på projektets hemsida. Två webbapplikationer togs också fram: Budgettavlan och Fixa tiden. Vidare togs ett handledningsmaterial fram för lärare, stödpersonal och anhöriga. Under projekttiden utvecklades även en kurs i Livskunskap 1 (100 poäng) för den anpassade gymnasieskolan. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns webbplatsen "Mitt vuxenliv" kvar och förvaltas av Riksförbundet FUB. På webbplatsen finns projektets framtagna material fritt tillgängligt. Projektets två webbapplikationer finns också kvar och förvaltas av FUB. Materialet används av elever och lärare i den anpassade gymnasieskolan. En av apparna, Budgettavlan, används också mycket av förbundets medlemmar.

Stöckebygdens utveckling ekonomisk förening: Rörelserika offentliga anläggningar

Syftet med projektet var att tillsammans med målgruppen barn och unga 0–25 år utveckla miljöer och aktiviteter som stimulerar rörelserikedom. Genom att lyfta in målgruppens tankar och idéer redan i planeringsstadiet av offentliga aktivitetsytor var målet att öka såväl delaktigheten som nyttjandet av anläggningar och rörelseytor. Inom ramen för projektet avsåg projektägarna använda metoden Deltagande Design i syfte att uppmärksamma de särskilda förutsättningar som målgruppen har i glesbygd där rörelseytor och aktivitetshus ofta behöver fylla många behov. *Projektet ledde till* ett tjugotal rörelserika lösningar för inom- och utomhusbruk. Under projekttiden utvecklade och genomförde föreningen en större mängd rörelsefrämjande aktiviteter med barn, unga och seniorer. Anläggningen och det framtagna metodmaterialet gjordes tillgängligt för spridningsaktiviteter och ett stort antal aktörer besökte och testade miljöerna. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns byggnaden, platsen och miljön kvar och kan besökas av dem som är intresserade. Föreningen har erbjudit två personer att på deltid arbeta med att fortsätta utveckla Mötesplats Stöcke. Föreningen erbjuder även föreläsningar och studiebesök för att berätta om sina erfarenheter. På föreningens hemsida finns information och filmer samlat och tillgängligt för alla.

Byrån mot diskriminering i Östergötland: Koll på lagen

Syftet med projektet var att ge ungdomar kunskaper om vardagsjuridik och verktyg för att praktiskt kunna ta tillvara sina rättigheter. Tillsammans med ungdomar och personal på fritidsgårdarna/mötesplatserna skulle ett nyskapande upplevelsebaserat metodmaterial bestående av filmer och värderingsövningar tas fram. *Projektet ledde till* att drygt 1 000 ungdomar i Östergötland och personal fick utbildning i vardagsjuridik. Ett utbildningsmaterial togs fram tillsammans med fritidsgårdar och spreds till 60 städer. Även ett filmmaterial togs fram. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns det fysiska och digitala metodmaterialet tillgängligt för nedladdning och användning. Materialet har efter projektiden spridits till fritidsverksamheter, föreningar och skolor runt om i Sverige. Materialet används av unga som besöker verksamheterna men också av lärare i skolundervisning. Byrån använder även materialet i sin ordinarie utbildningsverksamhet när man möter målgruppen barn och unga. Materialet används också som utgångspunkt för utvecklingsprojektet som organisationen driver, där man tar fram ett kompletterande metodmaterial för en yngre målgrupp.

Funktionsrätt Västra Götaland: Samtal med bilder – Sambi-projektet

Syftet med projektet var att utveckla en metod och ett mer vuxet bild- och samtalsstöd som ökar kunskapen om afasi samt stimulerar och stärker de närståendes samtal med målgruppen äldre vuxna med kognitions-/kommunikationsproblem som har afasi. Projektet syftade även till att ge målgruppen ökad delaktighet och livskvalitet. *Projektet ledde till* att ett metodstödsmaterial med bilder till stöd för samtal och kommunikation med målgruppen utvecklades. Materialet gjordes fritt tillgängligt på projektets hemsida och på Funktionsrätt Västra Götalands hemsida. Under projektiden startades, i samarbete med FUB, en teater/dramagrupp som använde bilder som stöd vid träffarna. Ett bildmaterial för användning som kursmaterial i en praktisk gymnasieskola producerades också. Inom ramen för projektet tog föreningen även fram studiecirkelar i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har metoden som togs fram inom ramen för projektet använts vid utbildningsinsatser inom strokevården. Metodmaterial med kommunikationsinsatser med stöd av bilder används även i utbildningsmaterial inom afasi-skolor. Metoden används också i utbildningsinsatser för sociala omsorgen i Borås, inom "kärlek och relationer". Dramagruppen med deltagare från FUB lever vidare och har fortsatt verksamhet där man använder bilder som stöd vid dramaträffarna.

Föreningen Tidigt föräldrastöd: Mentormammor i Bergsjön

Syftet med projektet var att stärka barns hälsa och utveckling. Modellen med mentormammor kommer från arbete i en kåkstad i Sydafrika och skulle genom projektet prövas och anpassas till utsatta områden i Sverige. Mentormammorna skulle utbildas och ge enskilt stöd till nyanlända och särskilt utsatta mammor. Genom stödet skulle dessa grupper i högre grad vända sig till, lita på, och använda sig av samhällets hälso- och omsorgssystem (familjecentral, tandvård, etc.) samt förskoleverksamhet. *Projektet*

ledde till ett brett kontaktnät med civilsamhällesaktörer i närområdet. Tillsammans med bl.a. barnavårdscentral, öppen förskola, familjecentralen och folktandvården erbjöd mentormammorna kurser, informationsträffar och föreläsningar för föräldrar i Bergsjön. De genomförde även hembesök, lotsade familjer till sociala institutioner så som förskola och myndigheter, erbjöd språkträning samt stöttade mammor att få jobb eller praktik. Tillsammans med Uppsala universitet genomförde föreningen två studier: en studie om mentormammornas arbete för att möta föräldrars olika behov och en studie om mentormammornas möjlighet att skapa tillit hos familjerna till samhällets funktioner och välfärdstjänster. Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört lever verksamheten vidare i form av ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Socialförvaltningen Nordöstra Göteborg.

Stiftelsen Johannesdalsinitiativet: Känslighet

Syftet med projektet var att öka barns förmåga att hantera högekänslighet i förskolan. Huvudsaklig målgrupp var högekänsliga barn i åldrarna 3–6 år, men alla barn på förskolan skulle inkluderas. Projektet ledde till utvecklingen av en metod som innehåller både aktiviteter och utbildnings- och inspirationsmaterial för möte med barn med högekänslighet. Metoden syftar till att vuxna ger barn utrymme till att bli trygga i sina olika känsligheter och vara förstående inför andras. Det sker genom relationell pedagogik och genom att fokusera på lekfullhet och skapa inspirerande fysiska miljöer för barn att leka och utvecklas i. En metodbok, inspirationsbok och sagobok togs fram. Under projektiden genomfördes utställningar och utbildningar för att sprida metoden. Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört har verksamheten fortsatt. En tom förskoleavdelning i Fisksätra har förvandlats till ett utbildningsrum dit barn och pedagoger kommer för inspiration, och där man även kommer genomföra fortbildningar och workshops. Stiftelsen genomför även workshops på förskolor, vilka finansieras av förskolornas utbildningssatsningar. Stiftelsen har även fortsatt att utveckla det framtagna materialet.

Rädda Barnens Riksförbund: Starka mammor – trygga barn

Syftet med projektet var att bidra till att nyanlända barn till ensamstående mammor ska få växa upp i en trygg och utvecklande miljö, känna till sina rättigheter, och delta i sociala aktiviteter tillsammans med sina mammor. Genom projektet skulle ett målgruppsanpassat stöd tas fram för ensamstående mammor i migration och deras barn. Kunskapen om målgruppens situation skulle öka. Projektet ledde till att familjer erbjöds föräldrastöd på både grupp- och individnivå och att barnen fick delta i utvecklande och roliga aktiviteter. Ett fyrtiotal stödgrupper startades upp på nio platser runt om i Sverige. Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört lever metoden vidare och har uppdaterats till att vara tillgänglig för båda föräldrarna, inte enbart för ensamstående mammor som är födda i annat land. Metoden har blivit den bas i föräldrastödet som Rädda Barnen förmedlar till alla föräldrar som går en föräldrastödsgrupp. Trainers of

trainer har utbildats för att kunna utbilda nya ledare så att dessa kan fortsätta arbetet med föräldrastöd.

Skr. 2024/25:191

Bilaga 3

Forum Skill: Alla kan yoga

Syftet med projektet var att förbättra fysisk och psykisk hälsa för personer med intellektuella funktionsvariationer. Det skulle ske genom att utveckla en metod för anpassad och tillgänglig yoga. *Projektet ledde till* att tillgänglig yoga för målgruppen utvecklades. Yogan kan ledas av personer som arbetar med målgruppen. Under projekttiden togs utbildningar, webbkurs, kursmaterial, handledning och filmer om tillgänglig yoga fram. Inom ramen för projektet togs det även fram en lättläst bok om yoga, med målet att inspirera fler att börja utöva yoga samt bredda bilden av vem som utövar yoga. En lättläst webbplats om tillgänglig yoga skapades också. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har tillgänglig yoga fortsatt att utföras bland organisationer och deltagare som deltog under projekttiden. Metodmaterial, i form av webb, webbutbildning, bok och yogakort, har fortsatt att spridas och användas. Intresserade har utbildats i metoden. Tillgänglig yoga fortsätter att spridas, bl.a. introduceras den tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan och FUB till nya grupper med personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Sensus Studieförbund region Skåne-Blekinge: Svenska på Förskolan

Syftet med projektet var att stärka barns språkutveckling och etablering i Sverige genom att utveckla ett nytt språkutvecklande digitalt verktyg för barn i förskoleåldern. *Projektet ledde till* utveckling av en app med sex teman som inkluderar digitala övningar, låtar och sagor. Appen testades av barn på förskolor och boende i asylboenden. Appen spreds genom organisationer som möter barn som är nya i Sverige och på förskolor. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns appen kvar för nedladdning och sprids till samarbetspartner. Appen används i barngrupper både på förskolor och i annan verksamhet för barn, bl.a. inom föreningslivet. Studieförbundet anordnar genomgångar med pedagogisk personal två gånger om året.

Studiefrämjandet Uppsala Västmanland: Sunda Barn

Syftet med projektet var att främja en hälsosam livsstil och förebygga övervikt och fetma genom att aktivt involvera barn och ungdomar i folkbildande verksamhet för en sundare livsstil. *Projektet ledde till* kursen Sunda Barn som nådde ca 260 barn och deras vårdnadshavare med hälsofrämjande aktiviteter. Inom ramen för projektet etablerades stabila partnerskap med vården, skolhälsan och familjecentralen vilket bidrog till utveckling av föräldrastödsverksamhet inom studieförbundet. Ett metodmaterial togs fram och översattes till sju språk. Även en handledning för att hålla kurser togs fram under projekttiden. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns kursmaterialet tillgängligt för hela Studiefrämjandets organisation i Sverige. Studiefrämjandet har fortsatt vara en del i samverkansgruppen för obesitas på barnkliniken på Västerås Sjukhus. Som ett resultat av projektet har man sett att mötes-

platser är en viktig ingång för att gå kursen, vilket gjort att studieförbundet, med finansiering från Västerås stad, kunnat öppna ett familjekafé som håller öppet en dag i veckan. Det metodmaterial som togs fram på sju språk används för att hitta deltagare.

Flamman Socialt Förebyggande Centrum: Extremkoll 2.0

Syftet med projektet var att bygga en plattform för aktörer som arbetar för demokratiska värden och mot våldsbejakande extremism tillsammans med och för målgruppen ungdomar 12–25 år. *Projektet ledde till* utvecklingen av en plattform som tillgängliggör och sprider kunskap samt underlättar nätverkande och samverkan aktörer emellan. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har den digitala samverkansplattformen levt vidare. Plattformen möjliggör nationell samverkan mellan olika aktörer i Sverige i arbetet med demokratiska värden och mot antidemokratiska beteenden och våldsbejakande extremism. Genom plattformen kan olika aktörer i Sverige sprida kunskap, hitta nya samverkanspartner och hålla sig uppdaterade om andras arbete i frågorna. Det kommer till nytta främst för yrkesverksamma som arbetar med frågorna demokrati, antidemokratiska beteenden och våldsbejakande extremism. Sekundärt kommer det även barn och unga till nytta eftersom många av aktörerna som är aktiva på plattformen arbetar riktat till barn och unga.

Handikapphistoriska föreningen: Inget om oss utan oss!

Syftet med projektet var att ta vara på erfarenheter av svenskt deltagande i processen kring framtagandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Inom ramen för projektet skulle en intervjubok, en webbplattform och studiematerial tas fram. *Projektet ledde till* att processen dokumenterades utifrån målgruppens perspektiv, bl.a. genom en hemsida och en bok, "Inget om oss utan oss!". *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns material från projektet arkiverat hos Folkrorelsearkivet i Uppsala vilket innebär att det är tillgängligt för allmänheten och forskare. Allt material som togs fram finns också digitalt på hemsidan. Föreningen har även spridit vidare resultatet från projektet.

Örebro Läns Parasportförbund: Vägvisaren

Syftet med projektet var att ge barn, ungdomar och vuxna med synnedsättning möjligheten att utöva orientering. Projektet syftade även till att skapa förutsättningar för elever i skolan att uppnå godkänt betyg i ämnet idrott och hälsa genom att klara orienteringsdelen och visa hur man hittar i och upptäcker sitt närområde/skolområde med hjälp av taktila kartor. *Projektet ledde till* att orientering gjordes tillgänglig som idrott för personer med synnedsättning. Personer med synrester eller blindhet kunde med hjälp av en förstorad eller taktil karta delta i orienteringstävlingar. Under projekttiden kunde målgruppen testa en app som gör att man med hjälp av ljud kan ta sig till tidigare okända platser. Genom projektet spreds kunskap om taktila kartor som verktyg i skolan genom att undervisa blivande idrottslärare och inom ramen för projektet togs det även fram ett metodmaterial. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden*

upphört har erfarenheter och tankar från projektet tagits över av Svenska Orienteringsförbundet som driver utvecklingen vidare i en paraverksamhetsgrupp.

Skr. 2024/25:191
Bilaga 3

Studieförbundet Östergötland: Activate – Tillsammans för en aktiv framtid

Syftet med projektet var att främja en hälsosam livsstil hos barn och unga i områden med socioekonomiska utmaningar. Detta skulle ske genom att skapa förutsättningar för ett aktivt föreningsliv med ökad delaktighet av både barn och vuxna. Inom ramen för projektet skulle det utvecklas en modell för ett nytt arbetssätt för samverkan mellan olika organisationer i arbetet för inkludering och mot segregation. Projektet genomfördes i samarbete med Riksidrottsförbundet Östergötland, Friluftsförbundet Östergötland och lokala föreningar. *Projektet ledde till* möten mellan föreningsovana familjer och bostadsområdets föreningsliv. Den s.k. Activatemodellen togs fram i fem områden i Norrköping och Finspång. Över 250 vuxna föräldrar och ledare deltog och över 100 av dessa blev medlemmar i en idrottsförening efter att varit med i projektet. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har samarbetet fortgått mellan de tre organisationerna. Activatemetoden används i Norrköping med annan finansiering och det finns fortsatt intresse för metoden i kommuner i Östergötland.

ASOV Stockholm: Den långa flykten och jag

Syftet med projektet var att skapa ett forum för unga kvotflyktingar som bär på trauman från våldsamma situationer och sexuella övergrepp från krigs- och konfliktdrabbade områden. Projektet skulle mer specifikt stärka målgruppen unga kvinnor och män genom att skapa trygga mötesplatser, organisering, samtal och kunskapsspridning kring jämställdhet, sexuella rättigheter och våldsförebyggande arbete. *Projektet ledde till* att närmare 1 000 unga deltog i aktiviteter, bl.a. dans. Drygt 100 av dessa tog del av ledarskapsutbildningar. Två nya organisationer startades av deltagare. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har föreningen fortsatt med aktiviteter, bl.a. ledarträffar och workshops.

Göteborgs Räddningsmission: Ett syskon att växa med

Syftet med projektet var att Räddningsmissionen, tillsammans med familjehem och socialtjänst, skulle ta fram stödfunktioner och rutiner i syfte att kunna förebygga ohälsa för de biologiska barnen i familjehem. *Projektet ledde till* att ett stödmaterial för biologiska barn i familjehem togs fram. Genom samverkan med Socialstyrelsen kunde projektet nå ut med information och materialet spreds även genom webinarier, mässor, konferenser och utskick till personer som arbetar inom familjehemsvård i Sverige. Materialet gjordes också tillgängligt på Syskonstödet hemsida. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns materialet fortsatt tillgängligt på hemsidan. Information om materialet har spridits och det fortsätter att användas och vara till nytta för målgruppen. Socialstyrelsen länkar till materialet i en grundutbildning för familjehemsföräldrar.

ABF Södra Småland: Lajka

Syftet med projektet var att skapa en arbetsmetod för hur barn och ungdomar oavsett kön, etnicitet och bostadsområde kan delta i samhället på lika villkor. *Projektet ledde till* en trygg, aktiv och meningsfull fritid för främst unga tjejer i Alvesta kommun. En metodhandbok togs fram för att kunna användas som studiehandledning och erbjudas i studiecirkelform för att sprida metoden där unga själva är med och styr sin verklighet och sina aktiviteter. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns metoden i form av en studiehandledning kvar och används i den ordinarie verksamheten för folkbildning och i studiecirklar, och är därmed till fortsatt nytta för målgruppen unga personer som lever i utanförskap och i socioekonomiskt utsatta områden.

Stiftelsen Fryshuset: Vänd oss inte ryggen

Syftet med projektet var att tillsammans med skolor i bl.a. Värmdö kommun och Helsingborgs kommun utveckla en metod för hållbart främjande av demokrati, mänskliga rättigheter och självstärkande identitetsarbete. Den primära målgruppen var barn och unga i skolans årskurs 6, 7 och 8. Metoden skulle bestå av estetiska processer (drama, radio och film). *Projektet ledde till* att utbildningar, filmer och material togs fram för en digital plattform, ViGörDemokrati.se, som syftar till ett hållbart främjande av demokrati, mänskliga rättigheter och självstärkande identitetsarbete. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns en interaktiv metodbok samt filmer och fortbildningsmaterial tillgängliga på den digitala plattformen för yrkesverksamma och vårdnadshavare samt för barn och unga/elever. Stiftelsen genomför även bl.a. föreläsningar, filmvisningar och workshops för yrkesverksamma och allmänhet.

Intressegruppen för Assistansberättigade: Krisstöd – personlig assistans

Syftet med projektet var att assistansanvändare/personer med funktionsnedsättning skulle utveckla en metod kallad Egeninitierad personlig behovsanalys i händelse av kris (EPiK). EPiK skulle användas för att identifiera de behov och situationer där det kan behövas en handlingsplan i händelse av kris för att därigenom säkerställa den personliga assistansen även i ett krisläge, exempelvis en pandemi. *Projektet ledde till* framtagandet av ett digitalt och analogt krisstödsmaterial med tillhörande utbildningar riktat till assistansanvändare, assistansanordnare och arbetsledare samt alla andra som önskar förbereda sig inför en kris. Under projektiden informerades samtliga assistansanordnare och kommuner i landet om materialet. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns informationsmaterial och den digitala Krisutbildningen fritt tillgängliga på organisationens hemsida. Det finns även länkar till materialet via Socialstyrelsens kunskapsguide samt hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Materialet används av enskilda assistansanvändare samt assistansanordnare för att förbereda eller bearbeta en kris. Även personer i närhet av assistansanvändaren använder

ABF Värmland: Vänner för livet

Syftet med projektet var att utveckla en metod som främjar psykisk och fysisk hälsa för personer över 65 år med funktionsnedsättning som lever i ofrivillig ensamhet och/eller social isolering i ett antal kommuner i Värmland. ABF Värmland skulle tillsammans med samarbetspartner rekrytera volontärer som efter utbildning skulle få i uppdrag att söka upp målgruppen som önskar socialt stöd. Lokala mötesplatser skulle också etableras. *Projektet ledde till* att studiecirklar och studiematerial togs fram. Friskvården i Värmland föreläste och informerade om sin verksamhet vid flera tillfällen. Suicide Zero var en av samarbetsparterna i projektet och höll i föreläsningen Våga fråga. Genom projektet utvecklades det till Våga fråga Äldre. Under projekttiden skapades en kaffeverksamhet för seniorer över 65 år. Projektet tog även fram digitalt tillgängligt material om hur volontärbete kan bryta ensamhet. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns studiehandledning för brev-växling mellan seniorer och skolklasser/elever kvar och används inom ABF som ett gott exempel på hur man kan arbeta med att utveckla studiecirkelverksamheten. Materialet har också presenterats för intresserade. Vänner för livet café Våxnäs heter numera Träffpunkt Våxnäs och drivs av Röda Korset och besöks och planeras i samarbete med Karlstads kommuns aktivitetssamordnare i området.

Elevernas riksförbund: Demokratiforum

Syftet med projektet var att förbättra arbetsmiljön i skolan. Ett forum skulle utvecklas där både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön skulle diskuteras mellan elever, lärare och övrig skolpersonal. Inom ramen för projektet skulle det tas fram en ny metod för att skapa ett demokratiskt forum med dialog i fokus. Metodutvecklingen skulle ske tillsammans med samarbetsskolor och en referensgrupp bestående av aktörer från organisationer och myndigheter som omger skolan. *Projektet ledde till* Demokratiforum, en metod för skolor för att kunna genomföra ett demokratiskt forum där elever, lärare och ledning deltar tillsammans. En metodhandbok samt informationsfilmer togs fram av projektet och gjordes tillgängligt kostnadsfritt för att skolor skulle kunna genomföra metoden på egen hand eller med hjälp av Elevernas riksförbund. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har Demokratiforum-metodiken fortsatt att spridas genom förbundets utbildningsverksamhet. Demokratiforum-boken finns tillgänglig i tryckt och digital form och efterfrågas av skolor.

Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation: Min story – vår agenda

Syftet med projektet var att tillsammans med elever och pedagoger utveckla en ny metod för att synliggöra och koppla individuella erfarenheter och gärningar till Agenda 2030 och de globala målen. Metoden riktar sig i första hand till elever 18–25 år och personer med funktions-

nedsättning på folkhögskolornas allmänna kurs, men också till elever på naturbruksgymnasium. *Projektet ledde till* att organisationen tillsammans med tio folkhögskolor, och i nära samarbete med målgruppen och pedagoger, utvecklade Jag-vi-världenmetoden. Metoden gav målgruppen verktyg och övningar för att kunna påbörja förändringsarbete som utgår från individens personliga engagemang och berättelse. Övningarna bidrog till att målgruppen fick en ökad förståelse för Agenda 2030 och hur målen, deras egna liv och det samhälle de lever i hänger ihop. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har de metoder som utvecklades inom projektet fortsatt att användas av skolor som deltog i projektet. Metoderna finns tillgängliga på organisationens hemsida.

Sveriges kulturskoleråd: Kulturskola och psykisk hälsa

Syftet med projektet var att ge fler unga bättre uppväxtvillkor genom att förebygga psykisk ohälsa med kulturskolan som resurs. Kulturskolor i ca 30 kommuner skulle få pröva nya metoder och arbetssätt, exempelvis Kulturskola på recept som handlar om att elever med psykisk ohälsa får förtur till kulturskolan. Genom att undersöka målgruppens behov skulle projektet se till att kulturskolan är en plats där rätt stöd finns. *Projektet ledde till* effektiva metoder och aktiviteter för att kulturskolan bättre ska kunna främja psykisk hälsa. Under projekttiden utvecklade kulturskolorna öppen verksamhet, lägerverksamhet, dans för hälsa och andra aktiviteter. Kulturskolorna stärkte samarbetet med skolan, elevhälsan och civilsamhället för att nå målgruppen och kunna anpassa verksamheten utifrån individuella behov. Kulturskoleledare och pedagoger fick bättre kunskaper inom områden relaterade till psykisk hälsa samt ökad förståelse för olika funktionsvariationer. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har flera nya kommuner/kulturskolor testat de metoder och arbetssätt som prövades under projekttiden. Ett nationellt chefnätverk har också bildats.

Idrottsföreningen Kamraterna Umeå: Funkisträning för alla

Syftet med projektet var att skapa en idrottslig miljö där alla kan delta efter sina egna förutsättningar och intressen. Genom ledarutbildning, föreläsningar och workshops skulle projektet både få personer med funktionsvariation att prova på föreningslivet och få föreningslivet att bli mer inkluderande. Målgruppen var främst personer med funktionsnedsättning från tonåren och uppåt. *Projektet ledde till* träningsverksamhet inom boxningen för personer med funktionsnedsättning inom IFK Umeå. Inom ramen för projektet togs handboken ”Funkisträning för alla – en handbok i inkluderande ledarskap” fram, vilken gjordes tillgänglig i digital och fysisk form. Handboken spreds till boxningsklubbar och andra föreningar runt om i landet. Föreningen tog också fram digitala träningspass och en övningsbank på sin Youtube-kanal, vilket skulle inspirera till att planera och köra pass hemifrån. Under projekttiden initierade man även en par- och vårdkompletterande träningskommitté, bestående av flera föreningar, som fick till uppgift att sprida verksamheten även nationellt. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har IFK Umeå

Studieförbundet Vuxenskolan, Uddevalla: KiX Senior

Syftet med projektet var att vidareutveckla den s.k. KiX-metoden, (Kreativitet, inspiration och Xtra mycket kärlek) så att metoden även passar personer med intellektuella funktionsnedsättningar som befinner sig i eller närmar sig pensionsåldern (den nuvarande KiX-metoden är anpassad till ungdomar). Genom detta skulle isolering och ensamhet motverkas i god tid genom introducerandet av fritidsverksamheter, mötesplatser och träffpunkter för målgruppen, för att därigenom underlätta övergången från ett aktivt yrkesliv med fasta rutiner och sociala möten till livet som pensionär. *Projektet ledde till* att KiX-metoden vidareutvecklades för den nya målgruppen. Metoden består av fem delar (cirkeldeltagarmaterial med tillhörande klistermärken, cirkeldeltagarmaterial, metodbeskrivning, cirkelledarintroduktion och en aktivitetskortlek). *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns det fysiska och digitala metodmaterialet "KiX Metoden" fritt tillgängligt för alla avdelningar inom förbundet att ladda ner eller beställa. Studieförbundet Vuxenskolan Göteborg driver tillsammans med FUB Göteborg "Träffpunkt för seniorer med IF" som ett direkt resultat av KiX Senior. Lärdomar från projektet har inkorporerats i organisationens ordinarie verksamheten och målgruppen är en mer aktiv part i verksamheten hos de avdelningar som tagit sig an metoden.

Habilitering & Hälsa, Region Stockholm: Tillgängligt föräldraskapsstöd för föräldrar med egen ADHD för att främja välmående i hela familjen

Syftet med projektet var att erbjuda föräldrar med ADHD-diagnos eller ADHD-liknande svårigheter strategier och metoder som underlättar familjernas vardag. Projektet utgick från föräldrastödsprogrammet Improving Parenting Skills Adult ADHD (IPSA) som under projektiden skulle digitaliseras och göras lättmanövrerad och användarvänlig, i samarbete med målgruppen. En öppen webbsäts med tips och råd till föräldrar, närstående och professionella samt ett studiecirkelmateriale skulle också utvecklas till stöd för föräldrar med ADHD eller ADHD-tendenser. *Projektet ledde till* en digital föräldrastödsinsats för föräldrar med egen ADHD-diagnos samt en webbsäts som samlar och tillgängliggör kunskap, exempel, tips och enkla vardagsnära strategier för målgruppen, närstående och yrkesverksamma. Ett studiecirkelmateriale togs fram för föräldrar med ADHD som främjar ett stärkt föräldraskap hos föräldrar med egen ADHD eller liknande svårigheter och behov. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns den digitala föräldrastöds kursen och hemsidan kvar. Tematräffarna lever vidare och kommer att användas som insats från hälso- och sjukvård, för information och för samtalsgrupper för föräldrar med ADHD.

Attention Göteborg: Odla hela livet

Syftet med projektet var att äldre personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som är bosatta i Göteborgstrakten och som gått i pension skulle få lära sig hur man kan odla året runt hemma, på sin balkong eller i sin trädgård. Genom gemensamma odlingsaktiviteter och naturpromenader kunde gruppens psykiska hälsa stärkas genom projektet. Ett pedagogiskt studiecirkel- och handledningsmaterial med konkreta tips och råd skulle produceras. *Projektet ledde till* bl.a. studiecirkelar för målgruppen för att visa på den positiva inverkan som att odla tillsammans har. Under projektiden sammanställdes ett kompendium med utgångspunkt i målgruppens erfarenheter och engagemang. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns utbildningsmaterialet och cirkelmaterialet fortsatt tillgängligt. Den praktiska delen av projektet, att medlemmar som önskar odla får möjlighet att göra detta i direkt anslutning till organisationens kansli, har etablerats.

RFSU Stockholm: Äkta Man

Syftet med projektet var att arbeta förebyggande och våldspreventivt mot övergrepp och sexuellt våld, för en teckenspråkig målgrupp. Genom nära samarbete med Sveriges Dövas Ungdomsförbund, Svenska dövidrottsförbundet och Riksteaterns Tyst Teater skulle projektet utveckla kreativa metoder för att diskutera och arbeta preventivt mot destruktiva maskulinitetsnormer i allmänhet och för målgruppen unga döva män i synnerhet. *Projektet ledde till* samtalsledarutbildningar, teaterföreställningen ”Knockout” med turné, två filmer (en kortdokumentär och en kort spelfilm som handlar om maskulinitet och dövhet) som vistades i samarbete med UR (utbildningsradion), samt en rapport om audism som en form av våld. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har Svenska dövidrottsförbundet fortsatt arbeta med Äkta Mans forumteater. Metoden har justerats och anpassats för att nå en bredare målgrupp.

Internationella Kvinnoföreningen i Malmö: Alla har talang.

Syftet med projektet var att frigöra talang och potential hos ungdomar och ge dem verktyg för att bli ledare. Målgrupp för projektet var ungdomar 15–25 år med utländsk bakgrund. Inom ramen för projektet skulle verktyg som samtalsmetodik, coaching och stöd från bransch- och ämnesexpertis användas, liksom mentorskap där unga utbildas till att bli ledare och kunna fungera som mentorer för andra unga. *Projektet ledde till* att ungdomar utvecklades och stärktes som ansvarstagande människor, ledare och förebilder för andra unga. Ungdomarna skapade nätverk och mötte civilsamhälle, näringsliv och olika utbildningsaktörer. En handbok togs fram under projektiden. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har handboken fortsatt att spridas. Deltagarna i projektet har fortsatt engagera sig i ungdomsorganisationen och har fått fortsatt tillgång till vidare utbildningar inom näringslivet med mentorer från näringslivet.

Yoga för alla Sverige: Yoga hela livet

Syftet med projektet var att utveckla en metod och ett metodmaterial för att anpassa och tillgängliggöra yoga för äldre personer med funktionsnedsättning. *Projektet ledde* till att en yogametod anpassad för äldre personer utvecklades. Metoden utvecklades i samarbete med boende och personal på ett flertal äldreboenden i Malmö och Munkedal. En metodbok togs fram i tryckt och digital form, tillsammans med ett antal inspirations- och instruktionsvideor. Inom ramen för projektet skapades även en inspiratörsutbildning för personal inom äldreården och över 200 yogainspiratörer utbildades för att kunna leda yogapass på boenden och i verksamheter för målgruppen. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har föreningen fortsatt att erbjuda regelbundna yogapass till målgruppen och metoden har fortsatt att användas bland äldreboenden, dagverksamheter och mötesplatser. Boken "Yoga för alla – en guide till yoga inom äldreomsorgen" finns fortsatt tillgänglig i tryckt och digital form, tillsammans med inspirations- och instruktionsvideor på Youtube.

Skr. 2024/25:191

Bilaga 3

Bräcke Folkets Hus upa: Ung kulturarrangör

Syftet med projektet var att utveckla en modell för hur en organisation kan generationsväxla genom att ungdomar själva äger och driver evenemang. *Projektet ledde* till en modell för hur ungdomar i glesbygd kan planera och driva samt sprida kulturevenemang. Lärdomar från projektet dokumenterades i en utbildnings- och aktivitetsmanual som gjordes fritt tillgänglig digitalt. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns Kulturcrew kvar och är kopplad till föreningens ungdomsgård, finansierad av kommunen. Det finns ungdomar som går utbildningen "ung kulturarrangör" och även mentorutbildningen finns kvar.

Föreningen Artikel 31: Dyslexikraft

Syftet med projektet var att utmana normen och visa att dyslektiker kan hantera kunskap via andra sinnen. Inom ramen för projektet skulle pedagogiska metoder med scenkonsten och konsten som redskap utvecklas. *Projektet ledde* till en föreställning och utställning som lyfter hur elever upplever hur det är att ha dyslexi, hur de ser på sin skolsituation och hur de skulle vilja ändra på den. I samband med utställning och föreställning erbjöds också workshops för skolklasser. Dyssechatten, en ny stödchatt där ungdomar med dyslexi kan dela med sig av erfarenheter och råd, skapades under projektet. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns arbetsmaterial och utbildningsmaterial tillgängligt för lärare och pedagoger på föreningens hemsida. Dyslexiförbundet driver Dyssechatten vidare och har efter projektet startat en ungdomsverksamhet som kommer ha en stöttande funktion för yngre med dyslexi. Allt detta stammar ur projektet Dyslexikraft.

ABF Halland: Hjältarnas tid

Syftet med projektet var att stärka ungdomars självbild till att vara positiva förebilder och möjliggörare för gemenskap över generationsgränserna i sin närmiljö. Det skulle man göra genom samverkan mellan flera kommuner i Halland, näringslivet, bostadsbolag och föreningslivet som stöd för att

deltagande ungdomar 13–20 år skulle kunna nå sina mål i projektet. *Projektet ledde till* en modell och verksamhet av, med och för unga människor i vilken mobila kulturscener flyttas mellan kommuner och bostadsområden där det sällan erbjuds kulturupplevelser. Vidare skapades ett utomhusgalleri för såväl ungas som etablerade konstnärers alster i Vallås Centrum i Halmstad. Projektet arbetade även med att utveckla hälsofrämjande insatser, såsom morgonträning för unga innan skolan börjar på morgonen. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns tre mobila scener som kommer att fortsätta att användas av föreningen och andra aktörer. Den mobila kulturverksamheten kommer att fortsätta såväl i egen regi som i samverkan med kommuner och andra organisationer och privatpersoner. ABF fortsätter i egen regi att bedriva den morgonträning med ungdomar som pågick under projektiden. Utomhusgalleriet "Galleri Vallås", där unga konstnärer får möjlighet att visa sin konst, finns kvar och kommer att fortsätta att underhållas i samverkan med HFAB.

Xclusive Idrott och Kulturförening: House of music

Syftet med projektet var att bygga en nationell plattform för urban musik med fokus på unga från socioekonomiskt utsatta områden. Metodiken som skulle användas inom projektet skulle utgå från målgruppens egna kompetenser där målet var att lära av varandra i syfte att bygga vidare på ungas intressen och befintliga styrkor. Inom ramen för projektet skulle även en digital plattform för online-utbildning med utbildningsmaterial tas fram, och inspiration och värdefull erfarenhet skulle spridas till unga som bor i andra delar av landet. *Projektet ledde till* att över 125 000 individer nåddes av projektets information genom olika digitala kanaler. Totalt 120 personer fick individuell coachning och målgruppen involverades i olika ledarroller. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns Utvecklingscenter för unga kreativa som en aktiv mötesplats, där unga från olika kommuner kan fortsätta att skapa musik, utveckla sina talanger och knyta sociala band. Detta center erbjuder en kontinuerlig plattform för kreativitet och lärande, och har blivit ett permanent inslag i verksamheten. Projektet resulterade även i digitala utbildningsmaterial och verktyg för musikskapande som fortfarande finns tillgängliga för gratis nedladdning. Nätverk för unga musikintresserade drivs vidare av lokala eldsjälar som ser till att unga fortsatt får chansen att uttrycka sig genom musik. Lokala ledare och handledare som utbildades under projektiden fortsätter att sprida och använda projektets metoder och arbetssätt på olika platser i landet. Föreningen har fortsatt att sprida resultat och metoder från projektet genom bl.a. utbildningar och föreläsningar.

Team Thorengruppen Ungdom SK: Active Move

Syftet med projektet var att i brett samarbete med föreningsliv och andra aktörer bygga upp en ny föreningsmodell som vänder sig till ungdomar som inte deltar i den traditionella föreningsidrotten. Modellen skulle erbjuda ett utbud av aktiviteter med fokus på rörelseglädje, samvaro och hälsa framför prestation. Aktiviteterna skulle samlas i en app där ungdomarna kunde boka in sig på fritids- och idrottsaktiviteter hos olika

föreningar. *Projektet ledde till* ett nätverk och samverkan med föreningar, idrottsanläggningar, idrottslärare, RF-SISU och andra intressenter. En app utvecklades och gjorde det möjligt för föreningar att synliggöra sina aktiviteter och på så sätt få nya medlemmar. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* lever appen Active Move vidare och även dess metod och koncept. Det har gjort att fler ungdomar testat på olika idrotter kostnadsfritt och föreningar fått nya medlemmar.

Skr. 2024/25:191

Bilaga 3

Riksförbundet Cystisk Fibros: Själv, men inte ensam

Syftet med projektet var att utveckla en modell med olika former av stöd för att förebygga psykisk ohälsa hos målgruppen personer med cystisk fibros (CF) och primär ciliär dyskesesi (PCD) och deras anhöriga. Modellen skulle bestå av stöd via telefon, samtalsgrupper via videolänk och webinarier på teman som rör psykisk hälsa. *Projektet ledde till* att man tog fram och testade olika former av stöd till målgruppen och deras anhöriga, i form av digitala samtalsgrupper, stödtelefon och stödchatt. Digitala samtalsgrupper var mest uppskattat och använt. Utvärderingar visade att målgruppen särskilt uppskattade den gemenskap som grupperna innebar, att dela erfarenheter och prata om saker som ”andra inte riktigt förstår”. Inom ramen för projektet togs det även fram en utbildning till samtalsstödjare för att kunna leda grupperna. Under projektiden genomfördes webinarier och en konferens. Projektet tog också fram filmer och en webbplats om sexuell hälsa för personer som lever med CF eller PCD. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* finns webbplatsen kvar. Samtalsgrupper lever vidare med hjälp av volontärer som utbildades under projektiden.

Hangool Foundation: Mouth Club

Syftet med projektet var att lyfta fram unga förebilder samt styrkan i muntlig kommunikation och vikten av social kompetens i såväl vardag som yrkesliv genom att utveckla en utbildningsmodell för unga debattambassadörer, ledare och kommunikatörer med fokus på retorik. Målgruppen var ungdomar i åldern 15–25 år. Inom ramen för projektet skulle ett kursmaterial med både praktiska workshops, teorier kring retorik och kommunikation tas fram tillsammans med målgruppen. *Projektet ledde till* framtagandet av metod och utbildningsprogram som utvecklades vidare tillsammans med ungdomarna på återkommande träffar. Under projektiden utbildades ungdomsledare. Sensus blev en ny samarbetspartner under projektet och bidrog bl.a. med att sprida metoden. *Efter att projektet avslutats och finansieringen från fonden upphört* har studiecirkelarna fortsatt i samarbete med Sensus. Metoden har presenterats för olika intressenter, så som idrottsklubbar, ideella föreningar och studieförbund.

Socialdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 juni 2025

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Svantesson, Ankarberg Johansson, Edholm, J Pehrson, Jonson, Forssmed, Tenje, M Persson, Malmer Stenergard, Liljestrand, Carlson, Pourmokhtari, Rosencrantz, Dousa

Föredragande: statsrådet Forssmed

Regeringen beslutar skrivelse Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2024